

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

DEVİRİMCİ HAREKET

★ SİYASİ DERGİ

★ HAZİRAN - AĞUSTOS 2014

★ SAYI-44

FIYATI: 5 TL

Soma Katliamı'nın Faili Sermaye Düzenidir!

DEVİRİMCİ SORUMLULUK, BİR DİZİ GÖREVLER BÜTÜNÜDÜR

Öyle bir süreçten geçiyoruz ki, ne 12 Eylül cuntası ne de **Hitler** veya **Mussolini** dönemleri, yaşananları anlatmaya yetmiyor. Çünkü egemenler artık haki renkli, postallı darbelere ihtiyaç duymuyor. Genelde yasaları, özelde darbeyi (ve de faşizmi) ihtiyaca göre her an güncelliyor. Kızıldere'deki gibi kurşuna dizeceğine; Roboski'deki, Soma'daki veya Gezi'deki gibi "kaza süsü" veriyor; meşruiyet kazandırıyor. 6 Mayıs'taki gibi idam edeceğine, "ağırlaştırılmış ölüm cezası"na çarptırıyor. İşkencehanede öldüreceğine F tipinde zamana yayılmış işkenceyi uyguluyor. Ve hatta F tipini bütün yaşama yayararak, insanları yalnızlaştırıp teslim alma yoluna gidiyor.

Bu gidişat, faşizmin bu güncellenmiş biçimi doğru okunmadan, sınıflar mücadelesinde doğru yerde saf tutmak olanaksızdır. Belki gün kurtarılabilir, belki geçici çoğalmalar/kazanımlar da yaşanabilir; ama giderek keskinleşen çelişmelerin gereğini yerine getirmek ve devrim ufkuyla önderlik etmek mümkün olmaz.

Özgüvenli bir duruşa sahip olmayan yapılar halka önderlik edemez. Mevcut parçalı-dağınık ve güçsüz tablo, solun bütününe dair güvensizliği besliyor. Birlik adına atılan adımlar, ya öznel hesaplara kurban ediliyor, ya da kendini tekrar ederek yasak savmadan öteye gidemiyor.

Peki, nasıl yapmalı? İşte bu soruya yanıt, dünden bugüne uzanan teorik ve pratik birikimleri güncelleyerek sistemin karşısında durmayı, her an, her kesitte alternatif üretebilmeyi gerektiriyor.

Biz bu sayıda böyle bir çabaya, arayışa yanıt olmaya çalıştık. Bu alandaki üretimleri, dergiyle sınırlı tutmadan kitap çalışmalarıyla, paneller, sohbetler, vb ile yaygınlaştırmaya çalışacağız.

Devrimci sorumluluk, bir dizi görevler bütünüdür; yaparak öğrenmeyi, öğrenerek yapmayı gerektirir. Bu bağlamda, 28 Mart'ta ölümsüzlüğe uğurladığımız Teoman yoldaşı, anlatmak kadar anlamak ve kavgada yerini boş bırakmamak da öncelikli görevlerimiz arasında olacaktır.

Sevgiyle Kalın...

İÇİNDEKİLER

Soma Katliamı

3-5

1 Mayıs Değerlendirmesi

6-7

GÜNDEM

30 Mart Seçimleri Dersler-Sonuçlar

8-16

Kriz ve Seçim Koşullarında Türkiye

17-30

Diktatörlükler Kendiliğinden Çökmez

31-32

Ukrayna'da Neler Oluyor?

33-34

Fatsa'dan Haziran'a Mücadelede Süreklilik

35-37

Mahir'i Anlamak

38-39

DOĞRU YERDEN ÖĞRENELİM

Fikri ve Ruhsal Özgürlük İçin Felsefe

40-43

Teoman Yoldaşı Kavgamızda Yaşatacağız!

44-49

Önder Babat Anıldı

50-51

Açıklamalar

53-54

DEVİRİMCİ KİŞİLİK

Devrimcilik Adına Ortaklaşmış Değerlerin

Sistemle İmtihanı

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı DEVİRİMCİ HAREKET Dergisi

Sahibi: Adah Yay. Kül. Faal. Mat. Rek. Org. San. ve Tic. Ltd. Şti
Adına Eray Sargın

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Eray Sargın
Yayın Türü: Yaygın

Merkez Adres: Mahmut Şevket Paşa Mah. Piyalepaşa Cad. No:144 B Şişli-İST
Tel/Faks: 0 212 249 38 75
Web: www.devrimcihareket.net
E-posta: devrimcih@yahoo.com

Ege Temsilcilik: 863. Sok. No:4 D:2 Konak – İZMİR
Tel: 0232 445 70 95

Ankara Temsilcilik: Meşrutiyet Mah. Atatürk Bulvarı Şanlı Han
No:105 K:3 D:313 Kızılay – ANKARA
Tel: 0 312 419 19 65

Avrupa İrtibat

Almanya:0049 176 251 72 451

Belçika:0032 473 80 65 66

Fransa:0033 618 93 94 34

Hollanda:0031 639 61 70 50

İngiltere:044 781 636 66 35

İsviçre:0041 788 42 87 65

Baskı Yeri : Berdan Matbaacılık

(Davutpaşa Cad. Güven San Sitesi C Blok 215-216 Topkapı – İST
Tel: 0 212 613 12 11)

Taşeronluk, Köleliği Ve Ölümü Meşrulaştırma Sistemidir

Soma'ya hiçbir yararı yok

Ne gözyaşının ne yasın.

*Ancak nedenleri ortadan kaldırılabirirse
Tekrarı önlenabilir sermaye tuzaklarının...*

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'nın 9 ay önce ziyaret edip kazalara karşı alınan önlemler konusunda "örnek" ilan ettiği maden ocağı, 100'lerce işçiye tabut oldu. Dünya ölçeğinde madenci ölümleriyle ünlü ülkemizde, daha önceki kayıplarda devletin ne yaptığı sonraki kayıpların nedenini oluşturuyor. **Taşeronluk sadece işi değil, işçileri de güvenceyi de parçalıyor ve ölümlerle beraber yaşama-yı meşrulaştırıyor.**

Hükümetin torbalara sokarak (saklayarak) çıkardığı bir dizi yasa, gerçekte bugünler içindi. "Kader, fitrat" değerlendirmeleri yeni değil. 17 Mayıs 2010 tarihinde TTK'ya ait Karadon yeni servis kuyusunda meydana gelen patlamada, taşeron firma Yapitek'te çalışan 30 işçi ölmüş, ölen işçilerden ikisinin bedenleri kazadan ancak 8 ay sonra yerin altından çıkarılabilmişti. O zaman kullanmıştı Başbakan Erdoğan "bu mesleğin fitratında bu var. Grizu patlaması dünyanın her yerinde oluyor. Tutturdular taşeron, taşeron, taşeron..." ifadesini. Ve yine o tarihte dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer "Güzel öldüler. O konuda ben a-

cı çekmediklerini ve fizik olarak da güzel öldüklerini buradan rahatlıkla söyleyebilirim" demişti.

Soma katliamında da bakan ve başbakanın tutumunun aynı olmasının ortaya koyduğu, gerçekte ne kişilerde somutlanan bir inat ne de cehalettir. Başbakan da ilgili bakanlar da özel sektörde işçi ölümlerinin kamununun 10 katından fazla olduğunu, o örnek verilen İngiltere'de 100 bin işçide 0.6 olan ölümlü işçi oranının Türkiye'de 15.5 olduğunu bilmiyor değildir.

Her şey planlandığı gibi bilerek ve isteyerek yürütülüyor...

Dikkat edilirse, yolsuzluktan hırsızlığa, hukuksuzluktan iş cinayetlerine kadar iktidar sahipleri, doğrudan sorumluluklarının olduğu her konuda müsteşardan bakana, iştirilmiş gazeteciden taraftara kadar geniş yelpazede bir sahiplenme ve karşı saldırı gerçekleştiriyor. Ne yanlışlarını/sorumluluklarını kabul ediyor, ne de mevcut duruş ve saldırganlıktan bir adım geri gidiyor. Yatırımlar, iş ve can güvenliğine değil TOMA'ya ve gaza yapılıyor. Hatta yaklaşan Haziran ayının direniş potansiyeli ile Soma katliamı arasında bağ kuranlar, provokasyon

yakıştırması yapanlar oluyor. Bütün bunların anlattığı bir gerçeklik vardır.

Yaşanmakta olan, sınıflar mücadelesidir; iki sınıfın sadece çıkarlarının değil karakter ve ahlakının da karşı karşıya gelmesidir. Bu, yere düşen kişiyi tekmeleyen Başbakan müşaviri Yusuf Yerkele için de, ona "tekmelerine sağlık" diyen Akit yazarı Hasan Karakaya için de geçerlidir. Başbakanın 19. yy. vahşi kapitalizm döneminden örnek vermesi, iş yaşamında uygulanmakta olan vahşi koşulları ele vermesi bağlamında bir çeşit itiraf-tır.

Gerçekte tüm bu yaşananlara ve bundan sonra benzer biçimde yaşanacak olanlara dair soruların cevabı, kapitalizmin işleyiş yasalarında, taşeronlaştırmanın ekonomi politikasında gizlidir. Sermayedarın uygun toplumsal koşulları bulduğunda maliyet düşürmek ve kârı artırmak için başvurmaya hazır hiçbir yol yoktur. Soma işletmesinde, Türkiye Kömür İşletmeleri'nin (TKİ) 140 dolara ürettiği bir ton kömürü, Soma A.Ş.'nin 24 dolara üretebilmesinin başka bir açıklaması yoktur; işletme, ölüm riskini azaltmak yerine

kâr oranını artırmak üzerine kurulmuştur. Hükümetin görevi ise, böyle bir işleyişi yaygınlaştırmak ve itiraz edenleri devlet zoruyla sindirmektir.

Karşılaştığımız tablo, salt maden ocakları için değil, çalışma yaşamının bütünü için geçerlidir. Bir avuç egemen dışında hemen herkes sistemin sömürsüyle, baskı ve zulmüyle karşı karşıyadır. Roboski'nin hesabını vermeyenler, Haziran direnişinde ödenen bedelleri yok sa-

arak aynı vahşeti bugün de sürdürdüler; Soma katliamında da sorunu hutbeyle, yas ilanıyla geçiştirmeye çalışıyor. Bu gerçeklik, aynı zamanda çözümün nerede aranması ve nasıl olması gerektiğinin de göstergesidir.

Egemen sınıflar, taşeronlaşırma da iş zeminini parçaladıkları gibi toplumsal tüm dinamikleri parçalamaya çalışmakta, bir araya gelip ortak hareket etmelerini önlemek için her yola başvurmaktadır. Bu-

nun antitezi, güç ve eylem birliğine imkan tanıyan bir programda ezilenlerin ortaklaştırılmasıdır.

Madem Başbakan 1800'lü yıllardan örnekler veriyor, biz de aynı tarihleri anlatan Zola'nın Germinal'inden yanıt verelim. "Yeraltındaki tohumlardır artık onlar." Sınıf bilinciyle ve kavganın güneşiyle buluşup fıskırdığında kaçacak delik arayacaksınız...

**16 MAYIS 2014
DEVRİMCİ HAREKET**

Soma Katliamı'nın Faili Emperyalizmin İşbirlikçisi Egemenlerdir

"Yerin derinliklerinden geldiler, ellerinde susmak bilmeyen bir yer altı güneşiyle, ne kadar diplere bastırılrsa o kadar boğulmak bilmez yankısıyla yüreklerinin. Ağır ağır geldiler, karanlık sarnıçlardan sıza sıza, sağır küplerde birike birike, yararak kaslarının içine yuvarlanmış sızıları ve ciğerlerinde yer etmiş ışksız lekeleri. Geldiler bir büyük sesin harfleriyle ağızları dopdolu, suskun çamuru küremek için kentin gölgeli sokaklarından, sıyrıp almak için yıllardır gökyüzüne birikmiş pası, ovmak için isli alnını sabahın. Anıt bildiler sıradan ve gösterişsiz bir günü, diyecek sözleri varsa anıt bildiler, akacak bir yatağı varsa ırmaklarının ve atacak köprüleri varsa anıt bildiler,

toplandılar o anıtın çevresine. Sonra her gün geldiler, artarak geldiler, kadınları çocukları ve alkışlarıyla, yoğurt mayalar gibi geldiler, pişkin ekmekleri bölüp de paylaşır gibi, su gibi, ateş gibi. Her gün yeni ağızlar eklendi ağızlarına, yeni yollarla tanıştı ayakları, her gün yeni kabuklar çatladı, yeni kulaklar işitmeye başladı söylediklerini, bir kent oldular sonunda ve adını değiştirdiler ülkenin." (Kemal Özer)

Yine bir katliamla karşı karşıyayız. Kaza süsüyle makyajlanmak istenen bir katliam. Yukarıda da ifade edildiği gibi "bizler" geldiğimizde zulmün saltanatını yok edebilirken, zalimlerden hesap sorabilirken; gelmediğimizde ise daha çok katlediyoruz, daha çok ölüyoruz. Halkımızın acılarına yeni acılar ekleniyor. Ve sermaye suskunluğumuzdan dolayı katliamlarına devam ediyor.

Her yıl binlerce işçi iş cinayetleriyle katlediliyor. Sermayenin dizginsiz kar hırsı, Davutpaşadan Karadon'dan, Ostim'den ve Marmara Park'tan sonra kana doymaya Soma'da daha büyük bir katliama neden oldu. Biz susarsak Soma da son olmayacak.

Ülkeyi taşeron cennetine çeviren, iş sağlığını ve güvenliğini hiçe sayan, işçi ve emekçileri bir aparat-tan öte görmeyen bu insandılaşmış düzen Soma Katliamı'nın gerçek failidir.

Bugün tüm halkımızı, yüzlerce canımızı bedenimizden alan ve iş cinayetlerine "bu işin kaderinde bu var" diyen egemenlere karşı hesap sormak için yurt çapında her alanda yapılacak eylemlere katılmaya davet ediyoruz.

Gün yas tutma değil, bu katliamı yaratan egemenlerden hesap sorma günüdür!

**14 MAYIS 2014
DEVRİMCİ HAREKET**

Soma Katliamı'nın Sebebi Sermaye Düzenidir

Bir patronu, işçinin aldığı risk, iş kazaları, vb değil, kâr oranları ilgilendirir. Sigorta da sektörün gerektirdiği teknik önlemler de gideri artırdığı için, patrone devlet/iktidara uzanan yolsuzluk zinciri içinde by-pass edilir.

Sermayenin dininin, imanının, svatanının olmaması gibi insanı gözetken tek bir uygulaması yoktur. Tüm planlamalar, daha çok kâr, daha az maliyet için yapılır. **Bu işleyişte insan, bir aparattır.** Yıpranır veya kırılırsa, yedeği ile değiştirilir ve sömürü çarkı işlemeye devam eder. Bu, köleliğin inceltmiş biçimi, insanı metalaştıran aşamasıdır.

Bir patronu, işçinin aldığı risk, iş kazaları, vb değil, kâr oranları ilgilendirir. Sigorta da sektörün gerektirdiği teknik önlemler de gideri artırdığı için, patrone devlet/iktidara uzanan yolsuzluk zinciri içinde by-pass edilir. Bu, atölye için de, tersane, fabrika ve maden ocağı için de geçerlidir.

Tam da bu nedenle, **iş kazaları gerçekte taammüden işlenmiş cinayetlerdir.** Katiller de patrone bakana ve Başbakan'a kadar uzanan zincirdeki tüm sorumlulardır.

Soma'da AKP tarafından özelleş-

tilip taşeronlaştırılarak kâr hırsıyla gözü dönmüş holding insafına bırakılan kömür ocağında çıkan yangında ve yangına bağlı oluşan göçükte yüzlerce işçi yaşamını yitirmiştir.

Resmi ağızlardaki bocalamalar da dökülen timsah gözyaşları da bir sonraki iş cinayetine kadar durumu kurtarmak içindir.

"4+4+4"le övünenler, Çocuk ve Gençlerin Çalışma Usulleri Yönetmeliği'ni değiştirip ağır ve tehlikeli işlerde çalışma yaşını 16'ya indirenler; ülkeyi taşeron için cennet, halk için cehennem haline getirenler; sanki kazaların araştırılmasını ve iş güvenliği yasasını reddeden kendileri değilmiş gibi "kader"den bahsediyor, halka itidal çağrısında bulunabiliyorlar.

Bu nedenle, **Soma katliamı** karşısında sözümüz de duruşumuz da durumu kurtarmaya çalışan direkt veya dolaylı sorumlulara benzeme-

melidir. Onlara, dikkati başka yere çekme, gündemi değiştirme fırsatı verilmemelidir.

Gün, ayağa kalkma, kenetlenme ve zorbaya haddini bildirme günüdür. "önlem almaktan" yalnızca halka karşı OHAL oluşturmayı anlayan, kendi güvenlikleri için gittikleri her yerde (ve Soma'da) postal ve kalkan sayısını çoğaltan bu zorbalara ve faşist rejimlerine karşı mücadele bir insanlık görevidir.

Bunun için, **Soma'ya Haziran bilinciyle yaklaşılmalı**, günü kurtaran değil, hesap soran ve tekrarı önleyen bir duruş sergilenmelidir. Bunun daha açık ifadesi, ezilenin ezilene sahip çıkması bilinciyle, bir ranta ve talan cumhuriyetine çevrilen ülkenin her sokağını **direniş odağı** haline getirmektir.

**14 MAYIS 2014
DEVRİMCİ HAREKET**

Mayıs'tan Haziran'a Kavga ve Yaşam Diyalektiği

*Şimdi emekle halkın tüm değerlerini,
Emekçiyle tüm ezilenleri birleştirme zamanı.
Şimdi, doğanın mayısını toplumsal mayısla ortaklaştırma,
Parçadan bütüne yürüme zamanı.
Yani artık, kayıpla kazanç,
Anla gelecek, düşle gerçek iç içe geçecek.
Kavga-yaşam diyalektiğini böyle anlamalı*

1 Mayıs bir kez daha gündeme otururken, Taksim ve hatta bütün ülke bir işgal daha yaşadı. Evet abartısız, bir "işgal"dir yaşanan; emeğe, halka ve halktan yana tüm değerlere yabancıların işgali. AKM, Gezi süreciyle beraber karakola çevrildi. İşgal için gerekli bariyerler, polis eşliğinde Büyükşehir Belediyesi'nin kamyonlarıyla Belediye işçileri tarafından taşındı. Sıkıyönetimden öte kararlar uydurma gerekçelerle olağan hale getirildi. Ve Başbakan, "Ticaret olan yerlerde gösteri yapılabilir mi, böyle bir şey olabilir mi?" diye seslendi.

Gerçekte bu, kimilerinin sandığı gibi "örgütlü cehalet" değil, sınıf tavrıdır. 1 Mayıs'ın içerdiği tarihsel ve güncel değerlerden koparılıp ehlileştirilmek istenmesi, tepeden tırnağa amaçlanan ehlileşmeden bağımsız değildir.

AKP'nin, 1 Mayıs haftasında 657 Sayılı Yasada değişiklik yapılmasını ve esnek çalışmayı yaygınlaştırmayı tartışmaya açması, onun **emek düşmanı** kimliğinin bir göstergesi olduğu kadar, örgütlü emeğin toplu görünümünden ve taşıdığı içsel zaflardan aldığı cesareti de yansıtıyor.

KPSS'yi de kaldırmayı düşünen; performans, vb üzerinden her bir çalışana doğrudan müdahale eden, kadrolaşmayı bire bir gerçekleştiren **AKP, sistemi kılcallarına dek planlamaktadır.** Örneğin dershanelerde Cemaat'in tasfiyesi gerekçesiyle hazırlanan torba yasa ile hem kadrolaşmanın hem de eğitimde yeni ve yaygın bir özelleştir-

menin amaçlandığı görülüyor.

Kapıkulluğu AKP eliyle güncelleniyor, biat çapı ve niceliği büyütülüyor...

"Yetmez ama evet" in ilk dalgası henüz tam sönmemişken, bir başka versiyonu devreye sokuldu. Dün toplumdaki "darbe karşıtlığı" nı istismar edip önemli bir kesimi kendine yedekleyen AKP, bugün de Cemaat karşıtlığını benzer yöntemlerle istismar aracı haline getirip, buna eğilimli kesimleri yedeklemektedir. Tutsakken verdikleri tepkilerle AKP'nin uyguladığı politikalara, dolayısıyla faşizmin yaygınlaştırılıp tahkim edilmesine karşı gibi görünen **Doğu Perinçek, Tuncay Özkan, vb** kişilerin cemaat karşıtlığına hızla angaje olması bir tesadüf değildir. Yaşananlar aynı zamanda gerçek saflaşmanın gününbirlik tepki ve söylemlerle değil, sınıfsal farklar üzerinden gerçekleştiğinin göstergesidir.

Bugün 1 Mayıs dahil, hayatın her alanında karşımıza çıkan ege-men duruş, bir sınıf tavrıdır; ezinin ezilene karşı duruşudur. Bu, doğru okunmadığı sürece, sistemin kamufla edilmiş tuzaklarına düşme, dolaylı olarak sınıf karşıtına hizmet etme olasılığı, hemen her yapı için geçerlidir. Mesele, niyet meselesini çokça aşan bir diyalektiğe, işleyiş yasalarına sahiptir. Bunu en iyi bilmesi gereken kesim olarak devrimcilerin böylesi tuzaklara düşmesi, diğer toplum kesimlerinin yanılma ve yedeklenme ola-

sılığını artırmaktadır.

Sol ehlileşme rüzgârına teslim mi oluyor?

Bugün solda en büyük sorun, devrim hedefinden açık veya örtük biçimde yaşanan uzaklaşmadır. Bunun yorgunluktan inançsızlığa, değer erozyonundan önüne uzun vadeli hedefler koyamayacak denli güçten düşmeye kadar çeşitli nedenleri vardır. Politik yapıların yerini demokratik kitle örgütlerinin alması, geçmişte rastlanmayan düzeyde dernek, vakıf, vb oluşumlardaki artış, toplumun sol yanının ne denli zayıf düşüğünün göstergelerindedir.

Devrimcilerin devrim stratejileri oluşturup ona göre konumlandıkları dönemlerde de dernek, sendika, oda, baro, vb yerlerde çalışmalar olur; ama buradaki mücadele temel mücadeleye tabi olacak şekilde organize edilir ve sonuçta toplanabilme kabiliyeti olan irili ufaklı pek çok adım, **devrim yürüyüşünün bileşeni** olarak işlev görürdü. O konumdan topluma bakıldığında da potansiyel kitleden doğrudan veya dolaylı ittifaklara kadar devrime sonradan da olsa katılım olasılığı önemsendir, herkesin devrimci olması biçiminde bir beklenti içinde olunmazdı.

Bugünkü sorun, mezhep örgütlenmelerinden çıkar örgütlenmelerine veya bütünüyle kurucularının ihtiyacı olan öznel yapılara kadar geniş bir yelpaze içinde çoğalan oluşumların devrime mesafesinden çok, **devrime önderlik edecek yapıların alternatifiyimşi gibi karşı-**

lanması ve sonuçta arabanın atın önüne geçmesidir.

Dikkatle incelendiğinde görülecektir ki **bir yapı devrim perspektifini yitirdiği oranda**, futbol fanatizminin sol makyajlı örgütlenmelerine, gününbirlik amaçlar etrafında oluşmuş siyasallıktan uzak ortaklaşmalara, sivil toplumcu buluşmalara veya anarşizmin, feminizmin yeni versiyonlarına rağbet etmekte, onlara hak etmedikleri düzeyde önem biçmektedir. Bu, aynı zamanda umutsuzluğun ve yaşamakta olan özgüven probleminin dışavurumudur. Sol değil, sola çağırışım yapacak kırıntılar veya kimi değer ve sembollerin istismarı sayılabilecek görüntüler, hak etmedikleri ilgiyi görürken aynı zamanda sol değerlerin sulandırılmasından ibaret duruşlara davetiye çıkarılmış; sol/devrimci kimliğin zahmetsiz ve bedelsiz taşınabileceği intibai güçlendirilmiş oluyor.

Geçmişte, bir mücadele aracının olması gereken biçiminin dışında yanlış/çarpık biçimi sayılabilecek bir yapı ortaya çıktığında; eleştirilmesi ve "ona gitmek, ona benzemek" yerine onun devrimci saflara gelmesinin, devrimcilerle benzemesinin sağlanması genel kabul gören bir duruş, bir ölçüyüdü. Bugün ise örneğin, hemen her açıdan eleştirilmesi gereken nitelikler taşısaya da, günü kurtarmaya hizmet edecek bir olgu ortaya çıktığında, devrimci yapıların büyük çoğunluğu, eleştiriyi değil **var olanla organik bağlar kurma pragmatizmini** tercih etmektedir.

Devrimci değerlerde tasfiye ve erozyonun uzun yıllara yayılarak gerçekleşmiş olması, yumuşatılmış geçişlere fırsat verdi. Kimi yapılar, bu süreç içinde geçmişleriyle taban tabana zıt konumlar aldı, bunu sindirip savunur hale geldi. Bir taraftan tekellerin en saldırgan dö-

nemi yaşanır ve faşizm buna uygun biçimde güncellenirken, diğer taraftan sınıf perspektifi terk edilmekte, **fiili parlamentolar, senatolar** oluşturulabileceği inancıyla mücadele demiri sistem içine bükmekte, sivil toplumcu bir ufaksuzlukla, gerçekleşmesi olanaksız projeler mücadele görevlerinin yerine konulmaktadır.

Sistemin panzehiri sınıfsal duruş ve kavrayıştır.

Günü kurtarma, düzenin çarkları içinde çözümler geliştirme konusunda egemen sınıflar daha tecrübeli ve avantajlıdır. Onlarla mücadele; kendi istedikleri, güç ve avantajlarını kullanabilecekleri ze-

min ve koşullarda değil, karşıt değerlerin yaşam bulabildiği zeminlerde yürütülmelidir. Bu, bir çeşit gerilla tarzıdır. Sistemin kurumsal yapısına da ideolojisine de zayıf noktalarından vurulmalı, adım adım geriletilmeli, parça parça kazanım sağlanmalıdır.

Halk, sanıldığı aksine sisteme tepkilidir. Ancak bu tepkinin devrimci bir ufukla buluşturulup sistem dışına kanalize edilmesi, buna öncülük edecek yapıların, doğru bir perspektifle ve özgüvenle hareket etmesini gerektiriyor. Sınıf perspektifi ve özgücü dururken, konjonktürel güç ve değerlere yedeklenenlerin uzun soluklu bir mücadeleye önderlik etme şansı yok-

tur. Kimi halk kesimlerinin sistemi taklit edenler yerine sistemin öznelere tercih etmesi bu bağlamda anlaşılır bir durumdur. Bunun için sol, çuvaldızı öncelikle kendine batırarak durum değerlendirmesi yapmalıdır.

Halk güçlerine güven duymak ve geleceğe umutla bakmak için çokça sebep vardır; yeter ki süreç, sınıf perspektifiyle donanan, tecrübeyle kuşanan ve kavgaya yöntemli bakan örgütlü bir güçle karşılaşınsın.

1 Mayıs'a törensel bakmamak, Mayıs'ın 2'sini önemli kılar. Bu, kavgada sürekliliğin ifadesidir. "**Dirrenmek yaratmaktadır.**" bilinciyle hareket eden bir kuşak yetişiyor. Artık "Haziran", bir ay olmaktan öte bir duruş, bir mücadele anlayışıdır. "**Her yer Taksim her yer direniş**" mayası tutmuş, ezilenler bir ruh ve değer ortaklaşması yaşamıştır.

Mani, Mazdek, Karmati, vb deneyimlerden bilinen, 1871 Paris'iyle taçlanan, Fatsa'yla sembolleşen komünal yaşam ve değerler, Taksim'de yeniden üretilmiş, güncellenerek forumlara taşınmıştır. Bu deneyimler doğru okunabildiğinde; yani hem **komün** hem **mücadele** bir arada düşünülüp uygulandığında, başarının ön koşulu oluşmuş demektir.

Şimdi, 4 Mayıs'ta tutsaklık koşullarında ölümsüzleşen, Fatsa'nın maestrosu Fikri Sönmez'le 6 Mayıs'ta darağacında yeniden doğan Deniz, Yusuf ve Hüseyin arasındaki bağı doğru okuma, mirası güncelleme ve kayıpların uzun erimli süreçlerde kazanca çevrilebileceği inancıyla hareket etme zamanıdır. **Süreç, devrimcileri göreve çağırıyor;** bu çağrıya, ortaklaşmış değerlerle; örgütlü, bilinçli ve programlı yanıt olma zamanıdır.

**2 MAYIS 2014
DEVRİMCİ HAREKET**

30 Mart Seçimleri Dersler ve Sonuçlar

Kendi kendine doğum yaptırabilen insanların sınavıdır bu.

*Eski zaman bilgeleri edasıyla,
Kendi kendine
“çözüm sensin” diye
seslenebilenlerin sınavı.*

Seçimleri önceleyen süreçte, nasional toplumsal değerlendirmelerden çok kişisel ve hatta **siyasal dedikodu** sayılabilecek tarzlar öne çıkmış ve solda stratejik ufuk yerine güncübirlik hesaplar ikame edilmişse; seçimlerden sonra da kişiler ve olaylar üzerinden bir çeşit **seçim magazini** oluşturuldu ve bu magazin ayrırıtlarından devşirilmiş kesitler, yaygınlıkla seçim değerlendirmelerinin içeriğini oluşturdu.

Henüz ortalıkta tapeler uçuşurken ve bu seçimlerin AKP'nin/Erdoğan'ın sonunu getireceği değerlendirmeleri yapılırken, bizlerin 26 Mart tarihinde bu iyimser ve kendiliğindenci gidişata dair yaptığı değerlendirme, süreçte sorumluluk üstlenirken doğru rol oynama ve erken uyarı yapma bağlamında önemliydi.

“Mevcut tablo, kendine güvensiz, alternatif düşünüp hareket etme basireti bağlanmış, gelecek umudunu egemenlerin kendi aralarındaki çatışmaya yüklemiş, dolayısıyla sınıf karşıtlarının yöntemlerine öykünmekten öte gidemeyen bir solun varlığına işaret ediyor.

Sistem, bütünlük içinde ya görülemiyor ya da görülmek istenmiyor. Seçime birkaç gün kala ABD'nin Dışişleri yetkilisi “Türkiye NATO üyesi bir müttefikimizdir Erdoğan da başbakanıdır.” açıklamasını yaparken, birileri ısrarla aralarında büyük çelişkiler olduğuna inanmak istiyor.” (Devrimci Hareket, 26 Mart 2014)

Biz yukarıdaki açıklamayı yaptığımızda veya seçime dair devrim-

ci birikimin akla gelebilecek hemen her boyutunu anımsatmaya çalıştığımızda, sistemin seçim arabasına binmiş, **o eşitsiz ve gereksiz yarışın bir parçası haline gelmiş** olan sol/devrimci yapılar, söylediklerimizi ne duyacak ne de dikkate alacak haldeydi.

Sosyal demokrat kavrayış ve yönlendirme, solda öylesine kanıklandı ki, umut AKP'nin oy kaybına öylesine bağlandı ki, bugün toplumun pek çok kesiminde sandıktan çıkan sonuçların halkta bir hayal kırıklığı ve moral çöküntü yaratma olasılığı güçlendirildi. Halbuki, iktidarın yüzünün açığa çıkmış ve belirli kesimler nezdinde teşhir edilmiş olması, sistem dışı düşünüp sistem dışı çalışmak ve umudu orada büyütme için değerlendirilebilirdi.

Mevcut tablo, halka sistem dışı yolları gösterip öncülük etmesi gereken solun önemli bir kesiminin kendisinin sistem dışı düşünemediğini gösteriyor. Kurulan ittifaklardan seçilen adaylara ve yapılan çalışmalara kadar, hemen her boyutta sistemin yöntem ve araçlarının taklit edilmesi, bu gerçeğin somut ifadesidir.

Sistem sahipleri, yalan söylediği, kendine güvenmediği ve hatta gerçeği örtbas etmek istediği için, özden çok biçimi öne çıkarır. Popüler adaylar, isimler, abartılı vaatler, vb üzerinden propaganda yapar. Bu alanı aynı argümanlarla sol adına paylaşmak, **sahte bir dövüşte peşinen yenilgiyi kabul etmektir.**

Gezi sürecinde de söylediğimiz

gibi sokakta oluşan yoldaşlaşma, bugüne dek özellikle kimlik siyaseti üzerinden empoze edilen yanlışlar konusunda öğretici olmuş; bırakalım kadın-erkek, Türk-Kürt el ele yürümeyi, çok daha geniş zeminde bir ortaklaşma yaşanmış ve demokratik devrimin gerektirdiği programatik bütünleşmeye dair, ezilenler adına örnek tablolar oluşmuştur.

Ne var ki, sol yapıların önemli bir kesiminde görülen, bildiğinde ısrar (gerçekte öğrenilmiş yanlışlarda ve grupsal çıkar hesaplarında ısrar) eğilimi, Gezi'deki kazanımların yaygınlaşp **kalıcı bir halk hareketi** yaratmasını engellemiş, en azından geciktirmiştir. Gerçi kimileri Gezi'yi oy devşirmek için bir zemin olarak da gördü; ama bu süreçte onlara değinmeye bile gerek duymuyoruz.

Nedenleri üzerine tartışılabilir, ama bir süredir devrimci algılama, düşünme ve mücadele tarzından düşünme ve mücadele tarzından öylesine uzaklaşıldı ki, genel geçer doğrular bile sosyal medyada yayılan bir dedikodu karşısında eğilip bükülür hale geldi. Örneğin, AKP Erdoğan'la özdeşleştirildi. Ve uygulanan politikalar, onun şahsi niyetleriyle veya ölümcül bir hastalığının olduğu varsayımıyla kişisel niteliklerine kadar daraltılarak açıklandı. Gül'le Erdoğan arasında büyük farkların ve çelişmelerin olduğuna inanıldı. Hatta AKP içinde Tayyip Erdoğan'dan hemen tüm kurmayların farklı düşündüğü, ama korktukları için seslerini çıkaramadığı gibi, sınıfsallıktan uzak kişiselleştirilmiş yorumlar öne çıkarıldı.

Böylece kişiselleştirilen meseleler, kişiselleştirilmiş yöntemlerle çözülmek istendi.

İşte böyle bir ortamda, AKP karşıtlığını oya tahvil etmek üzere sahneye çıkan CHP, bırakalım umudu büyütme yönünde şu veya bu şekilde rol oynamayı, kendi kendini teşhir etmiş olan bir iktidar karşısında bile güç olmayacağını, sistem içinde önüne açılan kanallardan bile ilerleyemeyecek kadar basiretsiz olduğunu göstermiştir.

Yolsuzluğu ayyuka çıkmış bir AKP karşısında, yolsuzluk nedeniyle bizzat CHP tarafından ihraç edilmiş olan Sarıgül, “çare” olarak gösterildi. Bu süreçte AKP'nin hedefe koyduğu Cemaat'ten medet umuldu. AKP veya MHP eskisi adaylar gösterilerek sonuç alınmaya çalışıldı. Bu, başarıya inancı olmayanların başarı için yola çıkması biçimindeki tutarsızlıktan başka bir şey değildir. Kaldı ki CHP'nin sınıfsal konumu ve sistem içindeki yeri bağlamında düşünürsek, bu tutarlılık probleminde yönetici kadrolarının rahatsız olduğunu söylemek zordur.

Çalışma tarzına dair bu anlattıklarımız, bir yanıyla da burjuva partilerin handikapları olarak okunabilir ve asıl olarak muhabatını, yani bu tür bir çalışma tarzını seçenleri bağlar. Ne var ki seçim sürecinde; sosyalist, devrimci, vb iddialar eşliğinde alternatif oluşturmaktan söz edenlerin yöntemleri ile burjuva çalışma tarzı arasındaki fark çizgisi öylesine inceldi ki, 30 Mart seçimlerinden çıkan sonuçlar, **“Seçimlerde devrimci perspektif ne olmalıdır?”** sorusunu bir kez daha devrimcilerin gündemine getirdi. Bu, aynı zamanda bundan sonraki süreçte **“Nasıl yapılmalı?”**yı da içeren bir sorumluluktur. Sistemin açtığı kulvarlarda tanınan sınırlarla yetinilip kolayca kaçarak, bir çeşit tekrara mı düşülecek; yoksa, devrimciliğin kimlik gereklerinde içkin olan “alternatifi arama” ve “zoru başarma” konusunda ısrar mı

edilecek?

26 Mart'ta yaptığımız açıklama, 30 Mart sonrasında bizleri nelerin beklediğine işaret ediyordu:

“Böylesi koşullarda umut olması, yol göstermesi ve kendi içinde bütünlüklü davranması gereken sol/devrimci yapılar, alternatifsizlikle malul halde ve temel meselelerine yerine tali meseleleri ikame ederek, hatta sistemden çok birbiriyle uğraşarak vakit, fırsat ve enerji tüketmeye devam ederse; bilinmek durumundadır ki 31 Mart'ta sandık sonucu ne olursa olsun, mevcut sistemin (sınıf ilişkisi ve çelişkilerinin) devamında bir değişiklik olmayacak, Cumhurbaşkanlığı seçimi dahil, hemen her konuda “su akar yatağını bulur” misali sistem kendi çözümünü üretmekle sükretiliğini sağlayacaktır.

Devrimci yapılarla aralarındaki dostluğu büyütme yerine zorlama, yapay farklar oluşturan; kadına yönelik ayrımcılığın ve şiddetin kaynağını yanlış yerde arayarak kardeşliğin, yoldaşlık ve dayanışmanın en alternatif biçiminin üretildiği zeminlere hak etmedikleri yakıştırılmalarda bulunan; Kürt sorunu konusunda, dostluk zemininde yapıcı amaçlarla yapılan eleştirilere bile tahammülsüz davranan kesimler; ezilenlerin yeni bir güne doğmasını istiyorsa, değişime öncelikle kendinden başlamalıdır.

Aksi takdirde sistem, en zor koşullarda bile seçeneğini oluşturacak, yıpranan taşları yenileyerek, farklı bir dizilimle de olsa ezen-ezilen ilişkisinin yeniden üretildiği oyunu oynamayı sürdürecektir.”

30 Mart akşamı, zaferini kutlar-ken savaş ilanında bulunan T. Erdoğan, bu uyarımızı haklı çıkar-

mıştır. Sınıflar mücadelesini sosyal medyadaki algıdan ibaret zannedenler, Erdoğan'ın balkona oğlu Bilal'le beraber çıkmasını, üzerinde düşünülmesi gereken bir olgu olarak kaydetmelidir.

Seçimi önceleyen süreçte AKP'nin izlediği kutuplaştırma siyaseti, 30 Mart'tan sonra nasıl bir hat izleyeceğinin de işaretiydi. T. Erdoğan'ın zafer için çıktığı balkondan yaptığı savaş ilanından, sadece “Pensilvanya”nın zarar göreceğini sanmak; sistemi, sınıflar mücadelesini, devlet-toplum ilişkisini anlamamaktır.

30 Mart seçimleri; eğer sistemle sorunu olan tüm kesimlere, hesaplaşmanın sandığa bırakılmayacağını, her an her noktada bir direnç gerektirdiğini ve egemen sınıfları ancak bir halk hareketinin geriletebileceğini kavrayacak bir etki yaparsa, en önemli kazanım bu olacaktır.

29 MART'TA SÜRECİ DOĞRU DEĞERLENDİREMEYENLER 31 MART'TA ORTAYA ÇIKAN TABLOYU DOĞRU OKUYAMAZLAR

AKP, 11 yıldır tüm seçimleri kazanarak iktidarını sürdürüyor. Bir siyasal partinin uzunca bir süre (kriz koşulları dahil) bu denli yüksek oy oranını koruyabilmesi, hem ülke içindeki hem de ülke dışındaki bazı dengelerle doğrudan ilintili-

dir. Bunda, emperyalizmin bölgeye ilişkin çıkarları, ucuz ve bol dolar avantajı, vb faktörlerin yanında Türkiyeli sermayenin desteğinin de doğrudan rolü olduğunu söyleyebiliriz.

İlk seçim döneminde Türkiyeli egemen sınıflar içerisinde, AKP'nin temsil ettiği sermaye gruplarıyla onlardan farklı duran TÜSİAD, vb çevrelerin ayrıştıkları görüldü. Ancak daha sonraki süreçte, özellikle de kriz koşullarında, siyasal iktidarla yakın ilişki içinde olmadan krizin atlatılmayacağını bildikleri için, Türkiye'de neredeyse bütün egemen sınıflar, blok olarak AKP'nin arkasında durdu.

Daha önce de söylediğimiz gibi AKP, 3. döneminde hemen tüm sermaye kesimleriyle bütünleşmiş ve en güçlü dönemini yaşıyordu. Ekonomide dış kaynaklı döviz bolluğunun devam ettiği o koşullarda ayrışmalar başladı. AKP-Cemaat arasındaki paylaşım savaşına dair yaptığımız değerlendirmede, söz konusu ayrışmayı kısaca şöyle özetlemiştik:

“Bu gelişmeleri doğru okuyabilmek için, sınıflar arası ilişki ve çelişmeleri doğru değerlendirebilmek gerekiyor. Örneğin ABD ile Cemaat'ın çıkarları örtüşse de bu bir eşitlik derecesinde değildir. Benzer şekilde Türkiye-ABD ilişkileri

yeni sömürgecilik temelinde bir bağımlılık ilişkisi bina edilmiştir. Ancak gerek devletin görece özerkliği, gerekse krizin hemen her ilişkisinin sınırlarını zorlayan niteliği sebebiyle, bağımlılık, her isteneni anında bire bir yerine getirme olarak görülmemelidir.

Türkiye'deki burjuvazi artık, enerji kaynaklarına yakın olmak, ihracat yollarının üzerinde bulunmak ve tüketim pazarının ortasında olmak gibi coğrafi avantajları da kullanarak bölgesel bir güç olabilmenin olanaklarını arıyor. Bu nedenle de ülkeye veya Ortadoğu'ya ilişkin kimi beklentileriyle ABD'nin beklentileri ayrışabiliyor. Bunların başında da Irak Kürdistanı ile kurulan ilişkiler geliyor. Türkiye, bölgedeki petrol kaynaklarını işletmek ve dünya pazarına açılmasında aracılık yapmak istiyor. Merkezi hükümetle bu konuda çeşitli sorunlar yaşayan Kürtler için de Türkiye bir çıkış noktası olarak görülüyor. İşte kurulan bu ilişki, Kürt bölgesinin bağımsızlaşma eğilimini güçlendirmek dahil ç-

Seçimi önceleyen süreçte AKP'nin izlediği kutuplaştırma siyaseti, 30 Mart'tan sonra nasıl bir hat izleyeceğinin de işaretiydi. T. Erdoğan'ın zafer için çıktığı balkondan yaptığı savaş ilanından, sadece “Pensilvanya”nın zarar göreceğini sanmak; sistemi, sınıflar mücadelesini, devlet-toplum ilişkisini anlamamaktır.

şitli nedenlerle ABD'yi rahatsız ediyor. Kürtlerin bağımsızlaşması gibi bir olasılık, güneyde Şii İslam'ın İran'la bütünleşmesini beraberinde getirir ki bu, Şii hilalinin daha bütünlüklü bir hal almasından Şii hareketlerin Körfez ülkelerinde de harekete geçmesine kadar, ABD'nin aleyhine pek çok olguyu tetikleyebilir.

ABD'yi Irak'ta rahatsız eden olgulardan biri de El Kaide'nin Irak'ın batısı ile Suriye'nin doğusunda kalan bir bölgeyi adeta kendi bağımsız alanı haline getirmiş olmasıdır. Tüm bu nedenlerle, **ABD artık merkezi Irak hükümetinin daha güçlü olmasını istiyor. Türkiye'nin Irak Kürdistanı'ndaki adımları bu bağlam içinde ABD'yi rahatsız ediyor. Türkiye'nin ambargoya rağmen İran'dan petrol ve doğalgaz alımını sürdürmesi, Suriye meselesinde kontrolsüz ilişkilere girmesi, vb nedenlerle ABD ile arada bir açının oluşmasını beraberinde getiriyor.**

AKP'yle ABD arasında stratejik pek çok noktadaki uyuşmanın yanında, yukarıda saydığımız noktalarda bir farklılık söz konusu. İşte Cemaat de bu farkı (çelişmeleri) kullanmaya çalışıyor. AKP ile Cemaat, ABD nezdinde hiçbir zaman aynı önemde olmamıştır. Çünkü AKP, sadece Türkiye'de vardır ve geçicidir. Cemaat ise, dünyanın pek çok yerinde vardır ve aradaki ilişki kalıcıdır. Bugün AKP'nin uyguladığı kimi politikalar, ABD'yi olduğu gibi Cemaat'i de rahatsız ediyor. Bu konuda, AKP'yi sıkıştırmak üzere beraber hareket ettikleri de oluyor. Ama bugün Cemaat'in asıl problemi pastadan kendisine hak olarak gördüğü paydaki düşme olasılığıdır. F. Gülen bunu “Allah, ‘Onların hakkı o kadar değildi!’ diye sizi tokatlaya-

bilir” sözleriyle açıkça ifade etmiştir. Dershaneler meselesi, mevcut sorunun yansıdığı alanlardan sadece biridir ve sistemin eğitim politikalarıyla doğrudan ilintisi vardır.”

Aynı değerlendirmede belirttiğimiz gibi, Cemaat'in bazı sıkıntı ve beklentileriyle ABD'nin AKP'yi sınırlama eğilimi çakıştı ve araçlar Cemaat'in elinde olduğu için, Cemaat bu süreci üstlendi. İlk etapta pek çok çevre tarafından Cemaat, birbirini tanıyan ve blok halinde davranan bir parti örgütlenmesi gibi algılandı. Gerçekte ise Cemaat, dinci-gerici düşünce ve yaşama biçiminin tümüyle meşrulaşmasına hizmet ettiği için, bunda sağ düşüncedeki hemen her partinin çıkarı vardı. Bu nedenle, **her dönem hemen her partiye ilişki ve diyalogları oldu. Partileşmek veya parti formuna girmek bu işlevi olsa olsa sınırlardı.**

Cemaat, bugüne kadar ki çalışmalarında sağ-gerici ideolojinin yayılmasının ve siyasal İslam'ın kitlelerce kanıksanmasının aracı olmuş, bu çerçevedeki diğer çalışmalarla birbirini tamamlayan bir işlev yüklenmiştir. Milli Görüş Teşkilatı dahil, bu paralelde yürütülen çalışmaların hemen hepsinin özü, siyasal İslam'ı topluma benimsetme, kanıksatma biçiminde olmuştur. Kimisi bunu okullar aracılığıyla yapmış, kimisi yukarıdan aşağı oluşturduğu yardım kurumları, dernekler, vb ile yerine getirmiş, ama sonuçta hepsinin bu çerçevedeki çalışması aynı değirmene su taşımıştır. Bu bağlamda tabanda da, kesin çizgilerle tanımlanabilecek ayrımlardan çok bir bütünleşmeden söz edilebilir.

Yakın zamana kadar ki süreçte Cemaat, siyasal İslam'ın sağladığı avantajlardan okullarıyla, işyerleriyle, uluslararası destekleriyle bizzat kendisi yararlanıyordu. Ama AKP'nin, giderek tekelleşip palazlanan etrafındaki burjuvaziyle sınırlı kalmayıp hemen tüm kesimlerle bütünleşmesi ve Cemaat'in ilişkile-

AKP'nin 11 yıllık iktidarı sürecinde; daha çok tekelleşme, daha çok kâr, rant ve yağma eşliğinde, hiçbir sınır ve kural tanımayan bir burjuvazi ortaya çıktı. En kısa sürede en yüksek kârı elde etmek için, doğaya da insana da kıyılabilir; her türlü yasa çiğnenebilirdi. Kriz koşullarının da tetiklediği saldırganlıkla insanların elindeki en son imkanlara, oturduklara evlere bile göz dikildi. Gerçekte bunun dünya ölçeğindeki örneği; ABD'nin, tekel çıkarları için savaş çıkarmak dahil, sınır tanımayan saldırganlığıdır.

rine ihtiyaç kalmadan da varlığını sürdürebilecek olanağa kavuşmasıyla, Cemaat'in üst yönetimi ile AKP'nin üst yönetimi arasında çıkar kökenli bir çatışma ortaya çıktı. Ancak, seçimle beraber gelişen aşamada görüldü ki, **tabanda siyasal İslam bir bütündür.** Ve gerçekte egemen güçler, alternatifini hazırlamadıkları sürece, mevcut iktidarı tasfiye etmeyi değil, **ihtiyaca göre restore etmeyi** tercih eder. Gerek bu nedenle, gerekse halk muhalefetinin kendi özgücü ile hareket etmesi gerektiği ön kabulünden hareketle diyebiliriz ki, egemen sınıfların kendi iç kavgasından AKP'ye alternatif bir sonucun çıkmasını beklemek, başlı başına sorunlu bir duruştur. Ve sisteme öykünerek alternatif çalışma yapılabileceğini sanmaktan, öz itibarıyla çok farklı bir yaklaşım değildir.

Bu seçimde bir kez daha görül-

dü ki, çalışmayı oy meselesine indirgeyip nispeten popüler niteliklere sahip adaylar üzerinden oy avcılığı yapma işini, burjuvazi soldan daha iyi biliyor. Bu nedenle, o sahte yarışı kabullenmek yerine, onun dışında bir alan açmak ve araçtan yönetime kadar farklı/alternatif bir yol izlemek gerekiyor.

Hatırlanacak olursa, kuruluş sürecinde AKP'nin, temsil ettiği sınıfın tabanıyla bire bir diyalog içinde aşağıdan yukarıya örgütlendiğini ve her türlü siyasal sorunu bir araç olarak kullanarak, kitleleşip yaygınlaştığını söylemiştik. İktidar olarak da varlık gösterdiği süreçte, hem kadrolaşmayı hem de ideolojik olarak siyasal İslam'ı yaygınlaştırmış ve ilişki içinde olduğu kesimleri ekonomik olarak da kendine bağlayarak örgütlülüğünü canlı tutmuş ve giderek örgütlü tabanını genişletmiştir.

Eskiden de Türkiye toplumunun yaklaşık olarak yüzde 60'ını muhafazakar kesimler oluştururdu. AKP, bu kesimlerin önemli bir kısmını daha örgütlü davranan kalıcı bir güce dönüştürdü. Örneğin, iş ararken de kurulu bir işi geliştirirken de insanların AKP'yle bağ üzerinden sorunlarını çözdüğü bir ilişki lenme biçimi giderek yaygınlaştırıldı ve aradaki bağın güçlenmesi sağlandı. Öyle ki bir inşaat ruhsatının alınması bile, AKP'liler üzerinden sağlanan icazete bağlı hale getirildi.

Mevcut iktisadi işleyişten nemalanmak, başlı başına bir ilişki ağı oluşturdu. Devasa ihaleler öncelikle yandaş şirketlere verildi, onlar da yandaş taşeronlara devretti; bu ağ içerisinde en vasıfsız işçiyse kadar uzanan bir işlerlik söz konusu oldu. Devletin, Sosyal Yardım- laşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü gibi kurumlar kapsamında yaptığı destekler (Fakir Fukara Fonu gibi); tarikatlar, belediyeler, cemaatler, vb aracılığıyla gerçekleştirilip, doğrudan AKP'nin faaliyeti olarak anlaşılması sağlandı. Böylece insanlarda, AKP'nin gitmesi halinde bu desteklerin kesileceği imajı oluştu. Benzer şekilde İHH İnsani Yardım Vakfı, Deniz Feneri Derneği, vb üzerinden ilişkiler ve hatta rant alanları oluşturuldu. Vakıflara tanınmış imkan ve avantajlar

kullanıldı. Bu konuda akla ilk gelen vakıflardan biri, Bilal Erdoğan'ın Yönetim Kurulu Üyesi olduğu TÜRGEV'dir.

Böylece insanlar, kendi ekonomik sorunlarının çözümünün birinci adresi olarak sistemi değil, sistem içerisindeki bir siyasal partiyi görür hale geldi. AKP de, devlet=AKP tarzında bir söylemi hem en üst düzeyde dillendirdi, hem de kendi tabanına bunu bizatıhi uyguladı. Ve "Devlet benim, olanakları size ben tanırım" intibai oluşturuldu.

FAŞİZM GÜNCELLENİYOR KİTLE TABANI TAHKİM EDİLİP YAYGINLAŞTIRILIYOR

Türkiye'de hemen her dönem, antidemokratik kurum ve yapılar, demokratik kurum ve yapıların önünde olmuştur. Ama o antidemokratik yapılar da, bir biçimde yasal çerçeveye uygun bir işlerlik içinde varlık göstermiştir. **AKP'yle beraber**, devletin kurumları içerisinde kendi tasarladıkları dünya görüşüne uygun bir ekonomik modelin önündeki tüm engeller ya kaldırıldı ya da etkisizleştirildi. Ve iktidarlarını uzun dönemli olarak koruyacak yeni yapılar oluşturuldu. Yukarıda da belirttiğimiz gibi gerçekte **sekonder dağıtım** (ikincil dağıtım) olarak tanımlayabilece-

ğimiz paylaşımın, sosyal güvenlik kurumlarından çok vakıflar, tarikatlar, cemaatler, belediyeler, vb aracılığıyla yürütülür olması; giderek çok geri, çağdışı bir toplum modeli ve ona uygun bir işleyiş ortaya çıkardı.

Diğer taraftan asker, polis, yargı dahil, devletin en etkili kurumlarının geleneksel biçimi ve işleyişi tasfiye edildi ve yerine (Cemaat'le el ele) doğrudan kendi siyasal yandaşlarının oluşturduğu örgütlenme ikame edildi. Ancak bu yapılanmanın, kendisine de yönelebilen olumsuz nitelikleri ortaya çıkmaya başladığı andan itibaren, AKP bunu Cemaat'le ilişkilendirip, kamuoyunda o yapılara karşı oluşan tepkiyi, daha doğrudan bir bağ içerisinde kurumsallaşmak üzere yedekledi.

O güne kadar iktidarını tahkim etmek için kullandığı bütün kurum ve yapılar, sanki sadece Cemaat'in ilişkileriymiş gibi gösterildi. Ve bu mağduriyet görüntüsü üzerinden **çok daha gerici bir siyasal yapılanma** için adımlar atıldı. Sonuçta, mevcut faşist kurum ve yasaların dahi by-pass edildiği, **açık faşizme denk bir devlet biçimi** organize edildi. Bu gelişmelerin görünürdeki boyutuna rağmen, söz konusu örgütlenmeyi dar anlamda AKP'nin kendi ihtiyacı olarak okumak yanıltıcı olur. Gerçekte bu, **ekonomik yapılanmayla doğrudan ilintili bir gelişmedir.**

AKP'nin 11 yıllık iktidarı sürecinde; daha çok tekelleşme, daha çok kâr, rant ve yağma eşliğinde, hiçbir sınır ve kural tanımayan bir burjuvazi ortaya çıktı. En kısa sürede en yüksek kârı elde etmek için, doğaya da insana da kıyılabilir; her türlü yasa çiğnenebilirdi. Kriz koşullarının da tetiklediği saldırganlıkla insanların elindeki en son imkanlara, oturduklara evlere bile göz dikildi. Gerçekte bunun dünya ölçeğindeki örneği; ABD'nin, tekel çıkarları için savaş çıkarmak dahil, sınır tanımayan saldırganlığıdır.

Mevcut gelişmeler, faşizmin kurumsal yapısında bir güncellenmeyi ve devletin kılcallarına dek hakim bir işleyişi ortaya koyarken, faşizmin kitle tabanı yaratarak da geliştiğini gösteriyor. AKP, bu seçim sürecinde iktidar olanakları ve geniş çaplı hile şansının yanında, bundan sonra tasfiyesi/çözülmesi hiç de kolay olmayacak **örgütlü faşist bir taban** yaratmış olmanın avantajını kullanmıştır. Dünyada, Hitler veya Marcos dahil hiçbir diktatörün karşılaşmadığı boyutlarda teşhir olmasına rağmen, Erdoğan'ın/AKP'nin bu seçim başarısı, bahsettiğimiz nitelikleri ile doğrudan ilintilidir.

Geçmişte yasama, yürütme ve yargının biçimsel olarak da olsa kuvvetler ayrılığına uygunmuş gibi düzenlenmiş olması; demokratik bir rejimin var olduğu izlenimi bırakan, olgunun özünü, antidemokratik boyutlarını gizleyen bir işlev görüyordu. Mevcut işleyişte, emperyalizmle girilen ilişkilerin belirli oranlarda da olsa örtük yürütülmesi; parlamentonun, mahkemelerin, vb varlığı, rejimin niteliğine dair yanıltıcı algıların beslenmesine yardımcı oluyordu. Kısacası, nispi demokratik unsurlarla baskı ve zorun iç içe geçmiş olması, tüm kamufajların kaldırıldığı cunta dönemleri dışında, rejimin demokratik bir işleyişe sahip olduğu intibai yaratıyordu. Biz bunu, Mahir'den devraldığımız temel teorik tezler çerçevesinde **gizli faşizm** olarak tanımlıyorduk.

Bugün geline aşamada; askeri bir cunta söz konusu değilse de, bu türden bir müdahaleye ihtiyaç bırakmayacak şekilde **fiili ve sürekli bir darbe hali** olduğu ve hemen tüm kamufajların kalktığı, doğrudan müdahale edilir hale getirilen mahkemelerin dahi kararlarının uygulanmadığı bu koşullarda; **faşizmin gizliliğinin kalmadığını, açık bir nitelik kazandığını söyleyebiliriz.**

SİSTEMİN YÜRÜTME GÜCÜ AKP'NİN NİTELİKLERİ HANGİ YÖNTEM VE ARAÇLARLA KARŞI DURMAK GEREKTİĞİNİN GÖSTERGELERİDİR

Yukarıda yaptığımız değerlendirmelerde de görüldüğü gibi, **31 Mart'ta karşılaşılan tablo, öngörülemez bir sonuç, bir sürpriz değildir.** Eğer öngörülemezse bu, ya gerçeklik yerine görüngülerle yetinen bir yaklaşımın tercih edilmesi ya da pragmatizmin objektif bakılabilmeyi gözlememesi sebebiyledir. Türkiye'de devrimci yapıların önemli bir kesimi, AKP'nin niteliğine dair benzer değerlendirmeler yaparken, bunun gereklerine (seçim dahil) gelindiğinde, sorunun niteliğine uygun araç ve yöntemler yerine, günü kurtaran bir duruşun tercih edildiği görülüyor.

31 Mart'ın ortaya çıkardığı gereklerden biri de; örgütlenmeden, kalıcı ilişkiler oluşturmadan, salt gösterilerle, miting, çağrı, vb yöntemlerle veya sosyal medyaya yetinerek, hiçbir alanda sistemle başedilemeyeceğidir.

AKP, bugüne kadar karşılaştığımız partilerden farklı olarak daha köklü ve kalıcı ilişkilere sahiptir. Geçmişte faşist parti denince; milliyetçi çizgisi, tekelci burjuvazinin o dönem ki en örgütlü vurucu mili-

tan gücüne sahip olması ve emperyalizmin ülkedeki egemenlik araçlarıyla organik ilişkisi bağlamında akla ilk gelen MHP oluyordu. Ama o yapılanma bile, sermayeyle, devletin üst düzeydeki organlarıyla bu boyutta iç içe geçmemişti. Kısacası, **bugüne dek AKP gibi bir faşist partiyle karşılaşılmadı.** Bu, doğrudan Hitler'in Almanya'daki faşist partisiyle büyük benzerlikler gösteren, toplum yaşamını tüm boyutlarıyla parti egemenliği altına almaya çalışan, bunun için devlet kurumlarıyla özdeşleşmekten SA türü (Nazilerin yarı askeri milis gücü) yapılar oluşturmaya kadar her yola başvuran bir yapılanmadır. AKP'nin bu nitelikleri, onun yürütme gücü olduğu, yer yer özdeşleştiği sistemle nasıl başedilebileceğinin, hangi yöntem ve araçlarla karşı durmak gerektiğinin, bu yolun neden seçim olamayacağına gösteresidir.

Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığına aday olup olmaması, sürecin toplamında bir ayrıntıdır. AKP karşıtlığı ile sınırlanmış bir devrimciliğin, yetersizlikle ve hatta dar ufuklulukla malul olması gibi; salt taraftarlık veya gösteri kültürüyle donanmış bir devrimcilik de bu süreçte sonuç almak için yeterli değildir. Benzer şekilde, sistemle mücadele; tapelere, egemenlerin

Mevcut gelişmeler, faşizmin kurumsal yapısında bir güncellenmeyi ve devletin kılcallarına dek hakim bir işleyişi ortaya koyarken, faşizmin kitle tabanı yaratarak da geliştiğini gösteriyor. AKP, bu seçim sürecinde iktidar olanakları ve geniş çaplı hile şansının yanında, bundan sonra tasfiyesi/çözülmesi hiç de kolay olmayacak örgütlü faşist bir taban yaratmış olmanın avantajını kullanmıştır. Dünyada, Hitler veya Marcos dahil hiçbir diktatörün karşılaşmadığı boyutlarda teşhir olmasına rağmen, Erdoğan'ın/AKP'nin bu seçim başarısı, bahsettiğimiz nitelikleri ile doğrudan ilintilidir.

iç çelişmelerine, vb'ne havale edilemez. Döviz girişinin giderek azalacak olması veya genel anlamda ülke ekonomisindeki olumsuz gidişat da, kendiliğinden sonuç üretmez.

Suriye konusundaki son gelişmeler, İsrail'e dönük açıktan dilendirilen yumuşama eğilimleri, vb olgular, önümüzdeki süreçte (en azından görünür vadede) emperyalizmin Ortadoğu'daki tavır alışlarında AKP'nin her türlü görev ve işbirliğine hazır halde olacağını gösteriyor. Kaldı ki, gelişmeleri dikkatle izleyenler, aradaki kimi fark ve çelişmelere rağmen, Ricciardone'nin belirttiği gibi Türkiye ve ABD ordularının "günlük bazda diyalog içinde olduğunu", yani hemen her gelişmeden haberli ve aynı oranda sorumlu olduğunu bilir.

Bu toplam tablo içerisinde, 31 Mart'tan Mayıs'a, oradan da Haziran'a uzanacak süreçte doğru rol alabilmek için, kendini **Haziran direnişinin bileşeni** olarak gören tüm yapılar, 30 Mart seçimlerindeki duruşundan başlayarak kendini gözden geçirmeli ve öncelikle çuvaldızı kendine batırmalıdır.

CHP'li adayların, bir taraftan sol düşünce ve değerlere sahip halk kesimlerine seslenip diğer taraftan **kurt işareti** yapması, onların kendi ahlaki problemleri olduğu kadar, aynı zamanda burjuva siyaset zemininde varlık gösteren yapıların aralarındaki farkın ne denli yapay/

göstermelik olduğunun göstergesidir.

Tüm yumurtaları seçim sandığına doldurup başarısız olduktan sonra hızla tekrar sokağın önemini keşfeden devrim iddialı kişi veya yapılar gelince; onlar bu tutarsızlıklarıyla, en azından neden alternatif olamayacaklarını ve sınıflar mücadelesinin ihtiyaçlarını teşhis etme konusunda ne denli basiretsiz olduklarını göstermiş oldular.

Gramsci'nin kapitalist rejimin kuruluşunda rıza ve onay mekanizmalarının işlerliğini sağlayan kesimler olarak gördüğü, burjuvaziyle bütünleşmiş "organik aydın" tanımından ilham alarak söylemek gerekirse; ülkemizde sistemle bütünleşmiş bir "**organik sol**"dan

Geçmişte yasama, yürütme ve yargının biçimsel olarak da olsa kuvvetler ayrılığına uygunmuş gibi düzenlenmiş olması; demokratik bir rejimin var olduğu izlenimi bırakan, olgunun özünü, antidemokratik boyutlarını gizleyen bir işlev görüyordu. Mevcut işleyişte, emperyalizmle girilen ilişkilerin belirli oranlarda da olsa örtük yürütülmesi; parlamentonun, mahkemelerin, vb varlığı, rejimin niteliğine dair yanıltıcı algıların beslenmesine yardımcı oluyordu. Kısacası, nispi demokratik unsurlarla baskı ve zorun iç içe geçmiş olması, tüm kamuflajların kaldırıldığı cunta dönemleri dışında, rejimin demokratik bir işleyişe sahip olduğu intibasını yaratıyordu. Biz bunu, Mahir'den devraldığımız temel teorik tezler çerçevesinde gizli faşizm olarak tanımlıyorduk.

bahsetmenin yanlış olmayacağını söyleyebiliriz. Kastettiğimiz "yetmez ama evetçiler" veya liberal sol kesimler değildir. Aksine solda, devrimci zeminde durup, devrimci jargonu terk etmeden, sistemle doğrudan bağlar kuran ve çeşitli biçimlerde eklenilen kesimlerden bahsediyoruz.

Büyük iddialar eşliğinde kurulan HDP'ye gelince; Eşbaşkan Ertuğrul Kürkçü, bu seçimde hedeflerine ulaştıklarını ifade eden bir açıklama yaptı. Biz burada, amacımız "bağcıyı dövmek" olmadığı için, "Hani kimlik eksikli bu türden bir yapı oluşturulunca yüzde 28 gibi yüksek bir oy oranıyla iktidar bileşeni olunabilecekti?" biçiminde sorular sormayacağız. **Halkların ihtiyacı olan birliğin HDP olmadığını;** HDP'nin ölü doğmuş bir proje olduğunu, ilk tartışma döneminde yeterince yazmış, söylemiştik; 30 Mart seçimi, bu gerçekliği gözler önüne seren bir turnusol işlevi görmüştür. Seçim sonrasında doğrudan BDP tarafından, HDP de kast edilerek, Cumhurbaşkanlığı seçiminde AKP'ye hangi koşullarda destek verilebileceğinin açıklanması, nasıl bir parti (veya kongre) yapılması/işleyişi ile karşı karşıya olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Bugün gelinen aşamada; askeri bir cunta söz konusu değilse de, bu türden bir müdahaleye ihtiyaç bırakmayacak şekilde fiili ve sürekli bir darbe hali oluştuğu ve hemen tüm kamuflajların kalktığı, doğrudan müdahale edilir hale getirilen mahkemelerin dahi kararlarının uygulanmadığı bu koşullarda; faşizmin gizliliğinin kalmadığını, açık bir nitelik kazandığını söyleyebiliriz.

Seçimi önceleyen süreçte yaptığımız değerlendirmede de, bu yazımızda da solun toplam durumuna dair aktardığımız kesitler, aynı zamanda **örgütlü bir alternatif** oluşturma konusunda yolgösterici olması gereken kesimlerin niteliğine, dolayısıyla da yetersizliklerine dair kesitlerdir. Bu bağlamda, böylesi koşullarda **birlik çağrısı** yapmanın sonuç almak için yeterli olmayacağını bilmemize rağmen, **anti-faşist mücadelede en geniş kesimleri kapsayacak bir ortak tavır alışın,** önemini anımsatma ihtiyacı duyuyoruz.

Faşizme karşı mücadele etmek, insanım diyen herkes için bir görevdir; bir onur sebebidir...

Faşizmi tahkim etme yönünde atılan adımların, yapılan hak gaspları ve saldırıların önünü kesmek ve giderek halk güçleri lehine geriletip sonuç alabilmek için, bu amacın kendiliğinden veya sistemin salt iç çelişmeleriyle olmayacağını bilmek gerekiyor.

Faşizmin saldırılarına bütün bir halkın maruz kalması, karşı duruş örgütlemeye bir avantaj olduğu kadar, neyin nasıl yapılması gerektiğine dair de bir veridir. 1980 öncesinde faşist saldırıların yoğunlaştığı dönemde, halkın kendiliğinden de olsa tepkileri, en küçük birimden başlayarak öz savunma dahil mahalli bölge örgütlenmesini gözetken ve giderek çap büyüyen bir çalışma eşliğinde örgütlenmişti. Bu çalışma tarzı, güncellenerek alanlara taşınabilir.

Devletin AKP'yle özdeşleşmiş antidemokratik yapısı, bir taraftan teşhir dahil bilinçlendirme faaliyeti-

sine, sistemle şu veya bu düzeyde çelişmesi olan kesimler, seferber edilebilir ve somut hedeflere doğru politikalarla yönlendirilebilir; sistemin karşısında sanıldığından da öte potansiyel bir gücün olduğu görülecek, kitlelerin özgüveni artacak ve faşizme karşı direnerek sonuç alma şansı yükselecektir.

Mücadelede başarının koşullarından biri de, tüm ezilen kesimleri ortaklaştırabilmek ve uygulanabilir programlar eşliğinde harekete geçirmektir. Son zamanlarda bu konuda tersine gelişmelerin yaşanıyor olması; Kürtlerin diğer halk kesimlerinden, kadınların erkeklerden ayrı duruşu tercih etmesi; programatik değil pragmatik bir duruşun veya kimlik siyaseti eksikliğini yanılgıların öne çıkması; seçimlerde deyim yerindeyse ezilen kesimlerin sistemin tuzağına düşmesini kolaylaştırmıştır.

Daha önce de sıkça belirttiğimiz gibi, Türkiye halkları köleliğe mahkumken, Kürt halkının, kadınların veya bir başka ezilen kesimin dar bağlamda salt kendi mücadeleleri ile özgürleşme şansı yoktur. Türkiye solu, bu konuda hafife alınmayacak birikim ve tecrübelerle sahiptir; dünyada en son yoğun kitlesel mücadeleyi yaşamış ve hala onun deneyimlerini kendinde taşıyan bir güçtür.

30 Mart'ı seçim ufkuyla değil, devrim ufkuyla karşılayanlar için, 1 Mayıs, Haziran direnişinin sınıfsal karşılığıdır; Ali İsmaileri, Ahmetleri, Ethemleri, Mehmetleri, Abdullahları, Medenileri, Hasan Feritleri, Berkinleri... mücadelede sürekliliğin ortak değerleri olarak bilince çıkarmanın ve ölümsüzleştirilmenin somutlanmış biçimidir.

Yukarıdaki tüm eleştirel nitelermelerimize rağmen diyebiliriz ki, 1980 öncesinde neredeyse CHP'nin potansiyelini aşmış, iktidar alternatifi olma noktasına gelebilmiş Türkiye Devrimci Hareketi, o deneyimleri güncelleyebildiği oranda bugün de mücadeleye önderlik edebilir. Düünden bugüne uzanan birikimler ışığında, kolayca kaçıp günü kurtarmak yerine uzun süreli ve kalıcı mücadeleyi hedefleyen böyle bir anlayışın başarı şansı vardır. Seçim süreci doğru değerlendirilebilirse; bu süreçteki hatalar, sisteme öykünme, yedeklenme, vb yanlışlar, tekrarı önlenecek biçimde öğretici bir derse dönüştürülebilir ve örgütlü bir halk hareketi amacı gerçekleşebilir; **iklim bir kez daha Haziran'a dönerken, seçim ufku yerini devrim ufkuna bırakabilir. Bu bağlamda bir kez daha bugün diyalektiğinin altını çiziyor ve hatırlatıyoruz:**

30 Mart Kızıldere, stratejik ufuklu devrimciliğin fiili manifestosudur; Gezi, bu ufkun güncellenmesidir...

Devrimcilik, içinde bulunulan tarihsel anda hayata Marksizm'in yönetsel birikimiyle bakabilmenin teorik ve pratik gereğidir. Marksizm'in yaşayan bir öğreti olması, Türkiye'nin Marksizm'i üretmeyi ihtiyaç haline getirdi. Mahir'in Toplu Yazılar'ında ifadesini bulan bu çerçeve, Devrimci Yol'da yeniden üretilerek, geçmişten alınan dersler ışığında sınıflar mücadelesinin ihtiyaçları çerçevesinde güncellenmiş; teori pratikle buluşarak, kurtuluş projelerine inancı artırmış, umudu büyütmüş ve özgüven eşliğinde halkın alternatif örgütlenmeleri gündeme

gelmiştir.

Sınıflı toplumlar tarihinde dağınık ve yer yer birbirinden kopuk halde bulunan üretimlerin izini sürmek, parça-bütün ilişkisi kurabilmek ve bütünü her parçada yeniden üretebilmek, sınıf ilişki ve çelişmelerine her dönem ve her koşulda doğru müdahale edebilmenin yöntemidir; yeni ile eski arasındaki diyalektik bağın devamının güvencesidir. Bugün çeşitli değerlendirmelerde rastladığımız gibi Mahirlerin üretim ve pratiğinin kahramanlığa indirgenmesi, Denizlerin salt son sözleriyle anılması; o tarihsel işlevin, kimlik ve değerlerin günümüzle bağının kurulmaması; yönetsel birikim problemlerine, güncelleme ve yeniden üretim konusundaki kısırlığa işaret eder.

Mart'tan Mayıs'a uzanan süreç, sınıflar mücadelesinin programatik bütünlüğüne işaret eden bir niteliğe de sahiptir. 8 Mart, ortaya çıkış bağlamları içinde düşünüldüğünde görülür ki hem emekçidir, hem devrimcidir; tarih ve coğrafyadan öte ezilenlerin ortak tarihidir; 21 Mart'la iç içe geçmiş değerlerin ifadesidir.

30 Mart Kızıldere, yalnızca bir çatışma, bir katliam veya direniş değildir. 1965'ten 1972'ye uzanan sürecin finalidir. Stratejik ufuklu devrimciliğin fiili manifestosudur. Verilen kayıplara rağmen bir son değil bir başlangıçtır; daha yaygın bir zemine sıçrama eşliğidir.

Bu bağlamda 8 Mart Newroz'la, Newroz Kızıldere'yle ilişkilendirilebildiği oranda, 1 Mayıs'a Mart'ın dinamikleri taşınabilir ve ancak bu perspektifle Haziran'a devamlılık kazandırılabilir.

“Mermere sıkışmış bir melek gördüm. Ve onu özgürlüğüne kavuşturunca dek mermeri oydu” der Michelangelo. İşte böyle bir ufuk ve ısrardır Haziran'ın gerektirdiği. Ezilenlerin tüm bileşenlerini kapsayan bir ufka dönüşebilmeli, Gezi'yle başlayıp bugün devam eden sürecin öğrettikleri.

Gezi'nin sürekliliği yine Gezi'yi doğru anlamaya, 31 Mayıs'ı Nurhakça, Haziran'ı Cevahirce okuyabilmeye bağlı. Gezi, gerçekte yalnızca gösteri, yalnızca slogan veya çatışma değildir. Bir yanıyla, düzen içi araçların aşılması, arayış ve iradenin sokağa taşmasıdır; diğer yanıyla, bir alternatif arayışıdır; hem komünal hem devrimcidir. Varolanı aşma, dayatılanı reddetme ve alternatif için irade kullanma zeminidir.

Bu nedenle **Gezi, sandığa odaklanmak değil, 30 Mart'a Mahir'ce bakmaktır.** 1 Mayıs'a bu bilinç ve öngörü ile hazırlanmalıdır. Mayıs, sadece tarih olarak değil, “Birlik, Mücadele ve Dayanışma” günü olması itibarıyla de Haziran'ın öngünüdür. Hem işçi hem köylüdür; hem kadın hem erkektir; yoksulun, işsiz, ezilen ve sömürülen tüm kesimlerin günüdür; halkların kardeşlik ve yoldaşlaşma zeminidir; sınıfsız, sömürsüz, komünal bir geleceğin habercisidir.

30 Mart'ı seçim ufkuyla değil, devrim ufkuyla karşılayanlar için, 1 Mayıs, Haziran direnişinin sınıfsal karşılığıdır; Ali İsmaileri, Ahmetleri, Ethemleri, Mehmetleri, Abdullahları, Medenileri, Hasan Feritleri, Berkinleri... mücadelede sürekliliğin ortak değerleri olarak bilince çıkarmanın ve ölümsüzleştirilmenin somutlanmış biçimidir.

Bu bilinçle; sınıfsal, ulusal, cinsel kimliği veya inancı nedeniyle baskı altında olan tüm halk kesimlerini, Mayıs'a Haziran öngörüsüyle hazırlanmaya ve **ezilenlerin ortak meşalesini** harlamaya çağırıyoruz.

**8 NİSAN 2014
DEVİRİMCİ HAREKET**

Kriz ve Seçim Koşullarında Türkiye

Solda özgüven probleminin yaşandığı, stratejik olanın taktiksel olanla ikame edildiği, alternatifte ısrar yerine sistem içi çözümlere yönelme eğiliminin yaygınlaştığı günümüz koşullarında; seçim atmosferini, alternatif değerlerin, mücadele ve yaşam biçiminin ne olduğunu ayrıntılı biçimde anlatıp kavratmak için değerlendirmek özellikle önemlidir.

“Barbarlıkta kötü alışkanlıklar, güzelleştirmeden olduğu gibi uygulanırdı. Oysa bu alışkanlıklar uygulamada karmaşık, iki yönlü, münasebetsiz ve ikiyüzlü bir mevcudiyet derecesine yükseltilmiştir.” diyor Engels. Yani günümüzde artık iyiy-le kötüyü, doğruyla yanlış, güzelle çirkinle birbirinden ayıran çizgiler incelmış, hatta yer yer karşıt olgular iç içe geçmiştir.

Engels'in “alışkanlıklar” dediği, gerçekte sistemin devamını sağlayan rutinin bizzat kendisidir. Bu tanım yapıldıktan sonra da süreç işlemeye devam etmiş, alışkanlıkların devamı için âna sistem arasındaki bağlar daha da kamufle edilmiş, yalan da şiddet ve sömürü de inceltmiş, insanların rutine yenilme olasılıkları artırılmıştır.

Bugün **rutine yenilmeme** konusunda gerekli olan direnç ve üretkenlik alanında yaşanan sıkıntılar, toplumun en yaygın ve en öncelikli sorunudur. Yaşamına irade koyarak yaşayan kesimlerde dahi günü yeniden üretme konusunda güçlükler yaşanmakta, mücadele-yaşam denklemi çözümlenemediği oranda, kendini tekrar ve tıkanma hali gözlenmektedir.

Kapitalizmin günlük yaşamdaki yansımaları öylesine yaygın ve güçlü ki, başedilemediği oranda uyum, biat, istismar, vb olasılıklar devreye girer; kapitalizmle mücadelenin yerini, kapitalizmin kâr üreten kullarında yer tutma eğilimleri alır.

Kapitalizmin işleyiş yasaları, iyi niyetli olmakla aşılabacak türden değildir. Fikri ve fiili olarak alternatif üretilmediğinde kişi, niyet-

ten bağımsız olarak o işleyişin bir parçası haline gelir. Bu, sadece iş, ev, sokak, vb için değil, toplumsal mücadeleler kategorisine giren alanlar için de geçerlidir; **kendi alternatifini üretemeyenler, var olanın etkisine girerler.**

Bu konuda en çarpıcı örneklerden biri seçimlerde yaşanmaktadır. **Sol adına hareket eden adayların pek çoğunda rekabetten yarıya, umut pompalamaktan ilkesizliğe kadar burjuva adaylarda rastlanan hemen her eğilim gözlenmektedir.** Özellikle seçildikten sonra, yakınların kayırılmasından kâr ve rant eksenli hareket etmeye kadar, adeta burjuva olanla olmayanın farksız bir görüntü sergilemesi, kapitalizmin yasalarının ne denli güçlü bir işleyiş oluşturduğunu ve alternatifin hafife alınmamasını anlamak açısından önemli göstergelerdir.

İşte bu nedenle bizler, seçim meselesini basit anlamda bir oy yarışına veya sandık meselesine indirgemek yerine, arka planı ile beraber kapsamlı biçimde ele almaya çalıştık. Bu konuda hazırladığımız soruların, konunun anlaşılmasını kolaylaştırıcı bir işlev göreceğine inanıyoruz.

1-KÜRESEL AKTÖRLERİN VE İŞBİRLİKÇİLERİNİN POLİTİKALARINDA KRİZİN ROLÜ

SORU: 2014'ten, seçimler ve krizler yılı olarak söz ediliyor. Sadece ekonomik olarak değil, siyasal ve sosyal krizden de söz etmek

mümkün. Bu bağlamda dünya ölçeğinde ekonomik krizin durumu ve bunun Türkiye'ye yansımaları nedir?

YANIT: 2007-2008'lerde tüm dünya ölçeğinde ertelenemez sorunlarla beraber dışa vuran krizin, 1999'lardan başlayarak haber veren bir boyutu vardı. Uluslararası ticaretin emperyalizmin sömürü alanlarını artıracak şekilde yeniden örgütlenmesiyle beraber, farklı alternatifler bir ölçüde tıkanmış, piyasada var olan paranın ikincil/türev piyasalarla alım gücünün gerçek boyutlarının çok daha ötesine taşınması, sistemi bir bütün halinde krize sürüklemişti.

6-7 yılı geride bırakmasına rağmen krizin aşıldığına dair belirtilerin olmaması veya nasıl aşılabacağına dair herhangi bir çözümün ufukta dahi gözükmemesi, krizin 1928'i de aşan nitelikleri sebebiyledir. Bu konuda daha önce yaptığımız bir değerlendirmeden aktarıyoruz:

“Yirminci yüzyıl Marksizm'i Leninizm, emperyalizmi kapitalizmin çürüten ve can çekişen aşaması olarak tanımladığında ve krizin, sistemin sürekli bir niteliği haline geldiği saptamasını yaptığında, kapitalizmin bu tekelleşme aşaması, uzun süre boğuştuğu 1873 krizinden bir çıkışı ifade ediyordu. Bu, bir çelişki değildir. Aksine, Marksizm'in görünüşle yetinmeyen ve olgunun özüne inerek değerlendirme yapan niteliğinin ifadesidir. Yani, 20.yüzyıla beraber, sistemin devrevi krizlerinin yanında, sürekli bir krizden söz edilir oldu. 1929 krizi, bu süreklilik içinde bir derinleşme halidir. İşte bu

yapısal niteliği, anla da ilişkili olarak doğru okuyabilmek için, görün-güler yeterli değildir.

(...)

Roubini dahil pek çok iktisatçının yaptığı "dip" tartışmaları eksik, hat-ta yanlış.

Kapitalizmin sonuna kadar de-vam edecek devresel krizler sıklaştı. Daha önce, kapitalizm krize giriyor ve 6-7 yılda bir dip yapıyor, arkasın-dan nispi refah dönemi yaşanıyor-du. Şimdi bu süre kısaldı, 2-3 yıla kadar indi ve giderek daha da kısala-caktır; bu "dip"ler, sıklaşarak arta-caktır. Bu bağlamda krizin, 1929'u da aşan nitelikleri vardır. Marksist literatürde buna, kapitalizmin sonu-nu getirecek yoğunlaşmış kriz deni-lir. Krizin 2.dip, 3.dip, vb. dönemle-rine, daha da derinleştiği dönemler diyebiliriz. Bu durum/nitelik devam edecektir. Roubini, krizi iki dipli ola-rak görüyor; ama sorun, çok daha boyutludur. Süreler kısılacak, dipler birbirine yaklaşacak ve çıkışı olma-yacaktır."

İşte bu nitelik ve boyutlarda olan kriz, burjuva iktisatçılar tara-fından "geçici/aşılabilir" bir kriz ola-rak nitelendi. Ve ABD, bir süredir uygulamakta olduğu piyasaya bolca dolar sürme yöntemini abartılı bir noktaya taşıyarak, adeta dolar sa-çarak söz konusu krizi aşmaya ça-lıştı. Böylece hem kendi ülkesinde-ki tekeli burjuvazinin uluslararası pazarda alım gücünü artırmış oldu; hem de dünyaya o güne kadar gö-rülmemiş boyutta bir dolar bollu-ğu yaşatıldı. Ancak bu yöntemin de

sonuç vermediği, enflasyonist so-nuçlar doğurması gibi yan etkileri-nin olduğu, vb nedenlerle FED, bir süredir finansal genişleme politika-sından vazgeçmeyi tartışmaya ve hatta son aylarda bunu adım adım uygulamaya başladı.

ABD'nin finansal genişleme politikasını sınırlamaya yöneldiği bu süreçte dünyadaki tablo, onun beklentilerinden öte bir gerçekliği ortaya koyuyordu. Ekonomisinde-ki istikrarlı büyümeyi, teknolojinin üretilmesini de içerecek tarzda bir büyümeyle birleştirebilen Çin; sa-hip olduğu doğal kaynakları bir he-gemonya aracı olarak kullanabilen Rusya; teknolojinin ileri düzeyde kullanılmasında özel bir yere sahip olan Hindistan; bölgesel özellikleri-ri iyi değerlendiren Brezilya; u-luslararası paylaşımında kendilerine bir yer edinme ya da payını artır-ma mücadelesinde önemli mesafe-ler katetmişti. Bu durum, ABD'nin ve AB'nin mevcut ekonomik bü-yüklük içerisindeki yerlerini sarsıp geriletmeye başladı. Aradaki tüm çelişmelere rağmen **AB ile ABD a-rasında**, son zamanlarda kimi ko-nularda gözlenen ortak tutum ve reflekslerin sebebi budur; bir çeşit **kader birliği** söz konusudur.

YUMUŞAMA BEKLENTİSİNİN OLDUĞU SICAK NOKTALARDA TAM TERSİ BİR HAVA GÖZLENİYOR

ABD'nin ve buna endeksli olan

AB'nin, dünya ölçeğindeki denge-sizlikle malul koşullarda, egemen-lik alanlarında yaşamakta oldukları daralmayı; sosyal, kültürel, vb alan-lardaki gerilemeyi; güç, itibar ve i-nandırıcılık yitimini durdurmak ve mümkünse tersine çevirmek için, **yeni bir saldırı örgütlenmesi sü-re-cine girdiğini söyleyebiliriz.**

Emperyalizmin amiral gemisi konumundaki ABD'nin politikala-rı, emperyalistler arası çelişmelerin varlığına rağmen, bazı konularda (özellikle AB ile) ortak yönelimle-ri ifade ediyor. Bugünkü koşullarda ABD'nin en temel stratejilerinden birisi, Ortadoğu'daki doğal kaynak-lar üzerinde egemenlik kurmaktır. Bu konuda yapılan planlamaların ve atılan adımların yanında, Çin'in özellikle Doğu Asya'da hızla yayı-lan hegemonyasının önlenmesi ve-ya en azından frenlenmesi için bu bölgede radikal adımların atılması; Rusya'nın bulunduğu alana hapse-dilerek giderek geriletilmesi ve ola-sı genişleme alanlarının daraltılma-sı gibi başlıca politikalar, ABD'nin öncelikleri arasında yer alıyor.

Mevcut alanlar içinde, en tar-tışmalı ve ABD ile müttefikleri i-çin en problemleri durum Suriye'de yaşanıyor. ABD'nin geçtiğimiz ay-larda Suriye'ye yapmayı planladığı açık ve yıkıcı saldırıdan Rusya'yla girilen diyalog sonrasında vazgeç-mesi, İran'la nükleer müzakereleri-nin belirli bir aşamaya gelmesi, vb nedenlerle, sıcak çatışma noktala-rında bir soğumanın olacağı bek-lentisi hemen tüm Dünya'ya yayıl-dı. Bu beklentilere, Cenevre-2'nin hazırlıkları da eşlik etti. Ne var ki, sıkça görüldüğü gibi emperyaliz-min molaları, yeni saldırı planla-malarından ve hegemonya hesap-larından öte bir şey doğurmadı. Ve sıcak noktalarındaki yumuşama bek-lentisi yerini tam tersi bir havaya bıraktı.

Suriye'de bugün tekrar, saldırı hesaplarının çeşitli biçimlerde yapıldığı aşamaya dönülmüş du-rumda. Rusya'ya dönük kuşatma,

sınırlama ve giderek kendi alanı i-çine hapsedme manevralarının ilk basamağı ise, **Ukrayna** oldu. Mev-cut gelişmeler, Suriye'de olduğu gibi çoğunluğu Ukraynalı olmayan, as-keri olarak eğitilmiş ve silahlandı-rılmış işbirlikçi kesimler üzerinden sürecin tırmandırılması ve vereceği yanıtlara bağlı olarak Rusya'nın ön-ce kınanması daha sonra yaptırım uygulanması gibi bir sürecin ama-çlandığını gösteriyor.

ABD'nin Soçi Olimpiyatları'nı gerçekce göstererek Karadeniz'e iki savaş gemisi göndermesi, gerçekte bölgenin ısınacağına dair ilk işa-retlerdi. Görünürde Soçi'de yapılan olimpiyatlara olası terörist saldırı-larda ABD'nin Rusya'ya yardımcı olmak üzere Karadeniz'de bulundu-rulan gemilerin, aslında bir anlam-da Ukrayna'daki taşeron savaşçıla-ra destek olma, moral güç verme amacına hizmet ettiğini ve gözdağı amacı taşıdığını, Rusya gibi süreci yakından takip eden herkes biliyor-du. Nitekim önce Ukrayna sonra da Kırım'da yaşanan gelişmeler de bunu doğruladı. **Göründüğü kada-ryla Karadeniz, artık uzun süre hep sıcak kalacak.**

ABD'nin dönemsel politikala-rı gereği müdahil olduğu alan-lardan biri de Çin'i çevreleyen coğrafyadır. Asya'nın doğusunda bölge ülkeleriyle çok kapsamlı as-keri anlaşmalar yapılarak Çin'in kendi sınırları içine hapsedilmeye çalışıldığı ve bunun gerekirse sıcak çatışmalarla bile desteklenebile-ceği görülüyor. Örneğin bir süre-dir Çin ve Japonya arasında Doğu Çin Denizi'nde iki ülkenin de üze-rinde hak iddia ettiği adalar nede-niyle yaşanmakta olan gerginliği, ABD'nin sözünü ettiğimiz politi-kalarından bağımsız düşünmemek gerekiyor.

Çin, söz konusu adaların kendi-sine ait olduğunu, her kara parçası-nın etrafında uluslararası anlaşma-lar gereği belirlenmiş bir karasuları sınırı olduğu, 200 millik de bir e-konomik alan olması gerektiği dü-

şüncesiyle uluslararası bir bölge üzerinde egemenlik hakkı bulundu-ğunu söyleyerek, hava ve deniz sahasını kapatıyor. Bu ve benzeri gelişmeler, ABD'nin ve Japonya'nın hızla militarize olarak bölgede daha saldırgan politikalara yönelmesi-nin zeminini oluşturuyor. Nitekim Japonya, kısa bir süre önce, gele-cik beş yıl içinde gelişmiş askeri si-lah sistemleri için 230 milyar dolar harcama yapacağını açıkladı.

ABD bölgede hemen her ülkey-le işbirliği yaparak veya pakt türü örgütlenmelere giderek Çin'i bü-tünüyle kuşatmaya çalışıyor. Da-ha da önemlisi, krizi aşamamış ola-n ama ileri bir teknolojiye sahip bulunan Japon ekonomisinin askeri amaçlara yönlendirilmesiyle, hem krizde olan ekonomiyi canlandır-mayı hem de Çin'in askeri varlığı-na karşı yeni bir silahlanma yarışını gündeme getirerek bir çeşit soğuk savaş içine çekmeyi amaçlıyor. Ha-tırlanacak olursa, böyle bir yarış-a zorlanan Sovyetler Birliği, sahip olduğu sınırlı birikimleri ve yeteri kadar güçlü olmayan teknolojisini militarize etmek zorunda kalmıştı. Böylece mevcut teknoloji, imkan ve kaynaklar, halkın refahı ve demok-ratik yaşama kitlelerin katılımı gi-bi sosyalist uygulamalar yerine çok daha ötesindeki bir silahlanma ya-rışına harcanmış ve bu durum, gi-

derek kitlelerde memnuniyetsizliğe sebep olmuştu.

ABD, bugün de benzer bir bas-kılanmayı, Çin ve Rusya için ye-niden gündeme getiriyor. Yani bu ülkeleri, kendi ekonomilerinin kal-dıramayacağı düzeyde hızlı bir as-keri tırmanışa sokarak pazarlarını kontrol altında tutmaya, buldukları bölgeye hapsedmeye ve özellikle Çin'in Latin Amerika'ya yayılma-sını önlemeye çalışıyor.

Tüm bu gelişmeler, ABD'nin e-konomik alanda kaybettiği bir sa-vaşı, askeri alanda iyice tırman-dırarak kazanma manevraları olarak görülebilir. Kaldı ki silahlı güçlerle mücadele de bir anlam-da ekonomik alandaki mücadele-nin bir parçasıdır. ABD, bu şekilde Çin'i, Rusya'yı etkisizleştirerek önü-müzdeki süreçte sömürü ve rant a-lanlarının paylaşımında üstünlük sağlamayı amaçlıyor.

Mevcut tablo, iki üç ay öncesi-ne oranla çatışma potansiyelleri-nin büyüdüğünü gösteriyor. Tür-kiye de, hemen tüm komşularıyla ilişkilerinin bozulmuş olmasının yanında, ısınan bölgelerin etkisini doğrudan hissediyor. Güney'i za-ten bir savaş bölgesi. Kuzey'de Uk-rayna sebebiyle yaşanan gerilme, uzun bir sürece yayılacak gibi gö-rünüyor. Ayrıca ABD'li yetkililerin İran'la ilgili açıklamalarında gide-

rek bir sertleşme eğilimi gözleniyor. BM Güvenlik Konseyi daimi üyeleri tarafından yapılan 6 aylık geçici anlaşmanın devamında gene ambargoların güçlendirilerek devam ettirileceği, yani İran'ın tekrar kendi alanına hapsedilmeye çalışıldığı bir döneme doğru gidiliyor. Bunda, Obama'nın veya Dışişleri Bakanı'nın eğilim veya tercihlerinden çok, politik yönelimlerde rol oynayan egemen odakların belirleyici olduğu söylenebilir.

ABD'de Kasım ayında Kongre seçimleri var. Bu seçimlere ABD, güçlü ülke imajını koruyarak girmek istiyor. Ayrıca, global düzeydeki politikalarının ibresi gerilime dönmüşken İran'la ilişkilerin bundan etkilenmemesi olası değil. Kaldı ki olası bir ABD İran yaklaşmasından zarar görecektir. Bunların başında İsrail geliyor. İsrail'in ABD'nin iç ve dış politikası açısından göz ardı edilemeyecek boyutta bir lobiyi kontrol ediyor olması, özellikle seçim dönemlerinde daha da etkili oluyor. Ayrıca İran'la gerilim politikası yürüten ve gelecekteki tavrında önemli bir değişime gitmeyen ülkelerden biri de Suudi Arabistan'dır.

Bu koşullarda, krizin çatışmalara dönüştüğü bölgenin tam ortasında olan Türkiye, en azından Ortadoğu açısından caydırıcı olabilecek aske-

ri gücü ve konumu nedeniyle, ABD için hala bir kenara konulamayacak önemde bir müttefiktir. AKP ile kimi konularda yaşanan sıkıntılar bu gerçekliği değiştirmiyor. Son bir ay içerisinde, ABD tarafından stratejik ortaklık vurgusunun birkaç kez yapılması bir tesadüf değildir.

EN KIRILGAN EKONOMİYE SAHİP ÜLKE; TÜRKİYE...

SORU: FED en kırılgan ekonomilerin başında Türkiye'yi saydı. Türkiye ekonomisi neden bu denli kırılgan?

YANIT: Dünya'da dolar bolluğunun olduğu dönemde, gelişmekte olan ülkelerin bir kısmı, borçlanmanın cazip olduğu o süreci iyi değerlendirmiş, **düşük fiyatlarla dolar bulabildikleri için** ülkelerindeki sanayinin potansiyel gelişme olanaklarını da dikkate alarak uluslararası kullaralarda rekabet şansı olan sanayi sektörlerinin desteklenmesi yoluna gitmiştir. Bu çerçevede programlar oluşturulmuş, ülkelerin konumlarına denk, alternatif enerji kaynaklarına da yer veren bir sanayileşmenin geliştirildiği oldukça radikal adımlar atılmıştır.

Ucuz dolar avantajını bu türden adımlarla değerlendiren ülkelerde hızlı bir büyüme sağlandı ve daha çok yatırım mallarının itha-

latına dayalı bir sanayileşmeye geçildi. Mesela Çin'de sanayi 10 yılda 200 kata yakın büyürken, toplamda ekonomi ise, aynı sürede yüzde yüzlük bir gelişme gösterdi. Arjantin, Güney Afrika gibi ülkelerdeki gelişmeler, bundan biraz daha geri olmakla birlikte, yıllık yüzde yedi-sekiz altına düşmedi. Bunların hemen hepsi; G. Afrika, Brezilya, Rusya, Çin, Hindistan, vb ülkeler, **pazarda rekabet şansını geliştirebilecek sektörlerle yatırım yaparak bir sanayi altyapısı oluşturdu.** Bu durum, söz konusu ülkelerde ithalata bağımlılığı azaltırken ihracat şansını artırdı. Bugün bu ülkelerin büyük bir kısmı, alternatif enerji kaynakları bularak enerji taleplerini asgariye çekmiş, dövizle olan ihtiyacı azaltmış ve temel altyapı yatırımlarını tamamlamıştır.

Türkiye, ucuz doların bol olduğu o süreçte, bu yaşadığımız ülkelerden farklı olarak inşaat sektörüne yatırım yaptı. Bugün Türkiye'de inşaat, ekonominin motor sektörü konumundadır. Bu, daha önce de değerlendirdiğimiz gibi emperyalizmin, sanayiye rekabet şansı olmayan tarzda yönlendirme yönündeki dayatmasının sonucudur. Türkiye'de yapılan konutların 1 milyon adedi hala satılmamış durumda. İkincisi, taksitli satışların ne kadarında alıcıların ödeme yapabileceği, kriz koşulları nedeniyle belirsizliğini koruyor. Yani, inşaat sektöründe artık sınıra gelinmiş olduğunu gösteren gelişmeler yaşanıyor. Bunu en iyi bilenlerden biri de AKP'dir. AKP bu nedenle, toprak alımından büyük ihalelere kadar (üçüncü köprü, üçüncü havalimanı, kanal İstanbul gibi) uluslararası sermayenin önündeki tüm engelleri kaldırarak; sömürü ve rant alanlarını daha da cazip kılarak döviz girdisini artırmaya, ekonomide günü kurtarmaya çalışıyor.

Ekonomideki kimi rakamlar, nasıl bir tablo ile karşı karşıya olduğunu ortaya koyuyor. Bu yıl sonuna kadar ödenmesi gereken borç

miktarı 160 milyar dolardır. Buna 60 milyar doları bulacağı düşünülen cari açık da eklendiğinde, 220 milyar dolarlık bir kaynağın kısa vadede bulunması gerektiği ortaya çıkar.

Dövizin en bol olduğu dönemde dahi, Türkiye'ye yatırım amacıyla gelen sermaye ile Borsa'ya spekülasyon amaçlarla gelen sermayenin toplamı, ihracat vb ile beraber hiçbir zaman yıllık 150-160 milyar doları geçmemiştir. Yani Türkiye ekonomisi, dövizin ucuz ve bol miktarda bulunduğu dönemde bile yakalayamadığı rakamlara ulaşma zorunluluğu ile karşı karşıya. Bu, vb nedenlerle **Türkiye, gelişmekte olan ülkeler arasında en kırılgan ekonomiyeye sahip ülke olarak görülüyor.**

Normal koşullarda, TL'nin değerinin düşmesine bağlı olarak ihracatta rekabet şansının artması beklenir. Ancak Türkiye'de sanayi büyük oranda ara malların ithal edilerek mamul hale getirilmesine dayandığı için, daha çok ihracat daha çok ithalat anlamına geliyor. Öyle ki, bazen bu şekilde ihracatın ithalat için gereken döviz bile karşılamadığı oluyor. Tüm bu nedenlerle, **Dünya'da şu anda gelişmekte olan ülkeler arasında en kırılgan, süreçte en olumsuz etkilenmeye aday ülkelerden birisi Türkiye'dir.**

SORU: AKP her şeye rağmen, daha önce olduğu gibi çeşitli yöntem ve araçlarla bu kırılganlıkla baş edebilir mi? Örneğin yine faiz oranlarını yükselterek döviz girişini artırması veya talan ve ranttaki ölçsüz tutumuyla durumu kurtarması mümkün olabilir mi?

YANIT: Öncelikle bir gerçekliğin altını çizmekte yarar var. Ekonomi ne denli kırılgan olursa olsun, kendiliğinden çökmesi beklenmemelidir. Evet, bugün de geçmişte olduğu gibi faiz oranlarını yükselterek döviz girişini artırmak mümkündür. Ancak şimdilik seçimler nedeniyle buna başvurulmuyor. Seçimlerden

sonra böyle bir yol izleneceğini, faizleri yükselterek döviz girişinin artırılacağını söyleyebiliriz. Ne var ki faizlerin yükseltilmesi, yatırımların büyük oranda durması anlamına gelir. Daha önce de olduğu gibi o koşullarda, yatırım yapıp garanti olmayan bir kârı beklemekten, sanayi işletmeleri dahil, hemen herkes faize yönelmeyi tercih edecektir. Bu da üretimin durması, sosyal harcamaların dibe vurması ve işsizliğin artması anlamına gelecektir. Kısacası, yüksek faize bağlı olarak gelen dövizin Türkiye'deki ekonomik canlılığa bir katkısı olmaz; en iyi ihtimalle borç borçla ödenmiş ve sorunlar katlanarak ötelenmiş olur.

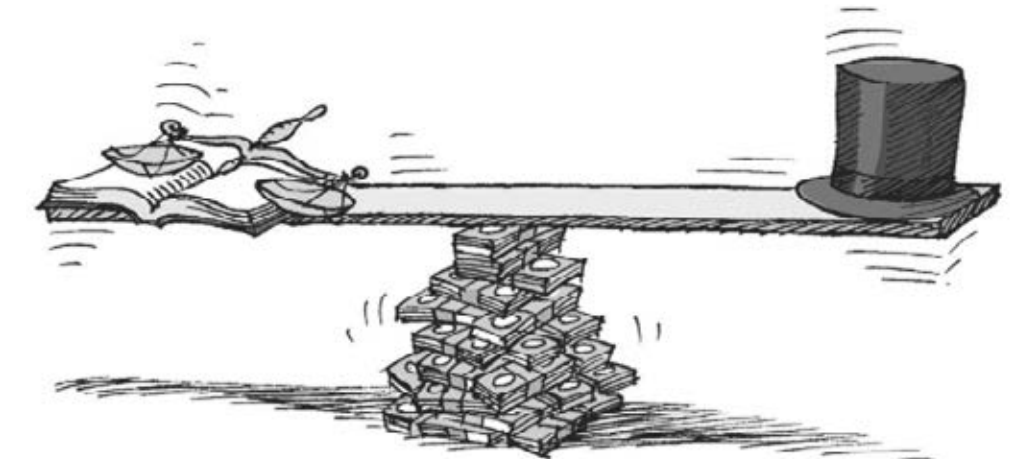
Talana ve ranta gelince; AKP, hiçbir iktidar döneminde görülmemiş boyutta rantın ve talanın sınırlarını zorlamakta, devletin imkanlarını bir kaçakçı çete mantığıyla kullanmaktadır. Yeni rant alanları oluşturma konusunda gözlerini karartarak mevcut koşulları nasıl zorladıklarına; yasadan, hukuktan ve doğadan ne anladıklarına dair çarpıcı bir örnektir; Ankara'nın ciğeri olarak bilinen Atatürk Orman Çiftliği'ni, kendi çiftliği gibi kullanabilmek için, önce Kültür ve Turizm Bakanlığı Tabiat Varlıkları Bölge Komisyonu, SİT derecesinin düşürülmesine karar veriyor. Ve orada Başbakanlık binası inşaatına başlanıyor. Ancak bu değişikliğe çeşitli odaların yaptığı itiraz, Anka-

ra 11. İdare Mahkemesi tarafından kabul edilmesine rağmen, binanın yapımına devam ediliyor. Benzer bir durum İstanbul'daki Üçüncü Havalimanı'nda yaşandı. Mahkemenin durdurma kararına rağmen inşaatına devam edildi. AKP'nin genelde yargıyı özelde HSYK'yı kendine bağlama gayretleri, bu örnekler de dikkate alınarak değerlendirilmelidir.

Bu talan cinnetinin gerçekte yasalar dışında, iktisadi, sosyal, vb sınırları da var. Devlet eliyle yapılan yolsuzluk ve hırsızlığa, merkezi olarak üretilmiş yalan ve manipülasyon eşlik ediyor olsa da, bu böyle devam etmez. AKP, egemenler arası çıkar çelişmeleriyle bir şekilde başatse dahi, giderek çap ve derinlik büyüten halk tepkisi, ona dur diyecektir. Yerel seçimleri çeşitli manevralarla atlatsa da genel seçimler için var olan 1,5 yıl, talan ve yalanla yürütülemeyecek kadar uzun bir süredir. Uygulanan ekonomi politikaların sonuçlarıyla (işsizlik, piyasada daralma, küçük esnafın batması, vb) doğrudan yüzleşildiği oranda, tepkiler artacak ve mevcut dengeler sürdürülebilir olmaktan çıkacaktır.

SURİYE'DE DEVAM EDEN SAVAŞ VE ETKİLERİ

SORU: Genelde Ortadoğu'da özendeki Suriye'de küresel aktörlerin de çaresiz kaldığı ve bu sürece angaje olan Türkiye'nin, yanlışlarının fatu-

rasını ödemeye devam ettiği koşullarda seçime gidiliyor. Bölgede yaşanması olası gelişmeleri ve bunun seçim sürecindeki Türkiye'ye etkilerini kısaca özetleyebilir misiniz?

YANIT: Suriye süreci, sorunun teknik yanları dışında, emperyalizmin ve onun işbirliği halindeki güçlerin niteliğini, kapitalizmin potansiyel kirliliklerini; **sermayenin nasıl dini, imanı, vatani olmadığını gösteren bir laboratuvar haline gelmiş durumda.** Suriye'nin direnişi, küresel boyutta organize edilen hemen tüm yalanları, provokatif hesapları teşhir etmenin yanında, o devasa güçlerin yenilmez olmadığını da ortaya koydu.

ABD'nin bölgeye dair taktiksel hamlelerinin yaz-boz tahtasına dönmesinin nedeni, söz konusu planlamaların halkın bilinçten ve iradeden oluşan barikatını aşamıyor olmasıdır. Emperyalizmin niteliğini de işbirlikçi politikaları da geçmişe oranla daha görünür kılan gelişmeler yaşanmaktadır. Bunda iletişimin rolünün yanında, emperyalizmin kriz baskılanmasıyla her türlü ölçüyü zorlar noktaya gelen politikalara başvuruyor olmasının da rolü vardır.

Bu savaşta Türkiye, iktisadi olanın yanında sosyal, kültürel ve ahlaki kayıplar da vermiştir. Bölge ülkeleriyle ilişkide ekilen düşmanlık tohumlarının etkisi uzun yıllar varlığını hissettirecektir.

AKP'nin, emperyalizmin taşe-

ronluğuna dayalı Suriye politikasının olumsuz sonuçları Hatay, Urfa, Antep gibi Suriye'ye sınır illerde çok açık biçimde hissediliyor. Bugün AKP çeşitli manevralarla bu etkinin sandığa yansımalarını önlemeye veya azaltmaya çalışıyor. Ancak ısrar edilen bu politikaların uzun vadede AKP'yi vurması kaçınılmazdır.

Suriye'de savaş devam ediyor. ABD, Cenevre-2 sonuçlanmadan taşeron savaşçılara gelişmiş silah desteğini gündeme getirdi. Bu, söz konusu oturumların ne denli sembolik olduğunun göstergesi oldu.

Bugün artık Suriye'de saflar daha net çizgilerle ayrılmış durumda. Esad'la ve genelde Suriye'nin mevcut yönetimiyle bütünleşen kesimler, sanıldığından veya gösterilmeye çalışıldığından öte sadece Alevilerle sınırlı değil, çok daha geniş ve heterojen bir bileşimi ifade ediyor.

O bloğun içinde Arap milliyetçilerinden komünistlere, laik yaşam biçimini savunanlardan azınlıklara, Hıristiyanlardan Türkmenlere kadar halkın önemli bir kesimi yer alıyor. Ayrıca sürecin ilk dönemindeki panik havası da atlatılmış görünüyor.

Birdenbire sokak savaşıyla ve gerilla tarzıyla karşılaşan Suriye ordusu, ilk etapta adaptasyon sorunu yaşadı ve önemli kayıplar verdi. Ancak 6-8 ay gibi bir dönemden sonra gerek kazanılan tecrübeyle

gerekse de Hizbullah'ın katkılarıyla süreç farklılaşmaya başladı. Gerçi Hizbullah'ın, Lübnan sınırında Alevilerin yaşadığı birkaç köyün kurtarılması dışında çok köklü bir askeri katkısı olmadı. Ama eğitilmiş, sokak savaşını ve iç savaşa göre şekillenmenin araçlarını bilen kadrolar, Suriye ordusuna danışmanlık yaptı. Hala da 1000'e yakın Hizbullah kadrosunun danışmanlık yaptığından söz ediliyor.

Bugün artık Suriye ordusu savaşta büyük oranda kontrol eder niteliktedir. Daha da önemlisi, bu süreçte Suriye halkı da örgütlendi ve yer yer orduyla beraber operasyona katılan direnişçi sivil güçler oluşturuldu. İstihbarattan altyapıların sağlanmasına kadar çeşitli roller alan bu güçlerin, ordunun sahadaki başarısındaki rolü önemli bir yer tutuyor.

Bu arada tüm bu gelişmelere bağlı olarak, sembolik olmaktan öte bir anlam ifade etmeyen Cenevre-2 sonrasında, emperyalist cepheye sonuç alıcı bir saldırı için ciddi bir hazırlık gözleniyor. ABD, taşeron çetelere bir taraftan gelişmiş silahlar ulaştırma kararı verirken, diğer taraftan bu silahların IŞİD gibi istenmeyen kesimlerin eline geçmemesi için önlemler alıyor. Bu süreçte ayrıca, silah desteğinin yanında eğitilmiş kadro desteği de verilmekte, çeşitli kollardan (ürdün Üzerinden, Golan Tepeleri'nden, vb) Suriye'ye sokulan eğitimli kişilerle savaşın koordine edilip yönetilmesi amaçlanmaktadır.

Emperyalist güçlerin amacı, iyi organize edilebildiğinde sayıları 25-30 bine kadar varabilecek bir güçle nihai saldırıya geçerek Şam'ı düşürmektir. Ancak tüm bu hazırlık ve planlamadan Esad da birebir haberdar durumda. Örneğin Ürdün sınırından giren, Fransa tarafından eğitilmiş, aralarında Fransız komandolarının da yer aldığı **3500 kişilik bir grubun**, tüm gizlilik çabalarına rağmen Suriye ordusu tarafından adım adım izlendiği ve

Guta'da daha ilk yerleştikleri akşam kuşatmaya alındığı biliniyor. Suriye bu türden önlem ve hamlelerle bütünlüklü bir saldırıyı önlemeye çalışsa da, görünen o ki **emperyalist güçler bir kez daha etkili sonuçlar verecek saldırılar için silah, para ve kadro musluğunu açmış durumda.**

ABD, kendisinin bu aşamada birbir yapmayı düşünmediği bir saldırıyı, taşeron güçlere yaptırma derdinde. Bunun için taşeron güçlerin koordinasyonunu da sağlamaya çalışıyor. Yeni aşamadaki stratejisinin özü budur. Bu yönelimi, ABD'nin Rusya'ya karşı olan tavır değişikliği ile bütünlük içinde düşünmek gerekiyor.

ABD'nin Suriye'ye daha güçlü biçimde yüklenerek sonuç alma politikası, Rusya'nın çevresini ısıtarak onu bulunduğu alanda hapsedme politikasıyla da örtüşüyor. **Çünkü eğer Esad, kendi ağırlığıyla iktidarda kalmayı başarır ve bununla beraber, İran-Rusya ittifakıyla bölgede bir güç oluşursa, bu gücün Ortadoğu'daki dengeleri (dolayısıyla dünya dengelerini) büyük oranda değiştireceği açık biçimde görülüyor.** Bu olasılıklar bağlamında ABD'nin, Rusya'yla çok sıkı işbirliği içinde olmayan bir İran'ı tercih edebileceğini söyleyebiliriz. Ancak, Rusya'yla İran'ın girmiş olduğu yakın ilişkiler, dayatılan ambargo koşullarına rağmen belirli bir mesafe almış durumda. Örneğin S-300'ler meselesi, ilişkinin boyutuna dair özgün bir gelişmedir. İran, ilkin söz konusu füze sisteminin parasını ödedi. Ancak ambargo nedeniyle Rusya bunları teslim etmedi. Buna rağmen el altından yapılan teknolojik işbirliği ile bu sorun aşıldı ve İran S-300'leri kendisi üretebilir aşamaya geldi.

Bu tür işbirlikleri, ABD'nin bölgeye ilişkin hesaplarını tehdit ediyor. Bu nedenle ABD, yukarıda da söylediğimiz gibi Rusya'yı kendi alanlarına sıkıştırmayı, politik bir amaç olarak önüne koymuş gö-

rünüyor. Bu bağlamda Suriye, diğer tüm nedenlerin yanında, Rusya'nın Ortadoğu'ya ve Afrika'ya müdahalesini kolaylaştıran bir ülke olması nedeniyle de bugün boy hedefi yapılmış durumda. Yine bu hesaplar çerçevesinde, Rusya'yla yakın ilişkileri nedeniyle Kıbrıs'ın güneyi de ABD'nin ve taşeron ilişkiler bağlamında Türkiye'nin gündeminde önemli bir yer tutuyor. Amaç, Rusya'nın hareket alanını daraltmak bağlamında adadaki insiyatifini kırmaktır.

Bunun için Türkiye, alelacele, Annan Planı'nın bile çok gerisinde kalan bir anlaşmayla, Kıbrıs'ı bütünlüştiren yeni bir devlet kurmaya doğru süreci zorluyor. Son olarak, Tarsus'tan Kıbrıs'ın su sorununu çözmek üzere boru hattı döşendi. Bu, ekonomik kriz içinde olan Güney dahil, tüm ada için önemli bir olanaktır. Ayrıca imara açılmamış alanların ekonomiye katılması, turizm vb ile bir canlanma amaçlanıyor.

Tekrar Suriye'ye dönersek; şu an Suriye ordusunun karşısında, çeşitli biçimlerde bir toplam oluşturan, modern silahlarla donatılmış, uydu vb aracılığıyla sürekli istihbarat desteği sağlanabilen bir güç var. Bu güçle Suriye yönetimine karşı planlanan vurucu darbe gerçekleştirilemezse veya Esad bu-

nu savuşturabilirse, eli çok daha fazla güçlenmiş olacaktır. Süreç bu bağlamda, önemli kozların kullanılması öncesindeki gerilimi bağlarında taşıyor.

Bu arada IŞİD'in güçlerini Irak'tan Suriye'ye kaydırması, bir taraftan Maliki hükümetini rahatlatırken diğer taraftan Suriye'deki çatışma potansiyellerini artırmıştır.

Türkiye işte bu koşullarda, ülke içi dinamiklerin yanında Kuzey'de Ukrayna bağlamı sıcak rüzgarların Güney'de Suriye meselesinin basınıcı altında seçime giriyor.

2- SEÇİMLER VE DEVİRİMCİ PERSPEKTİF

SORU: Seçim süreçleri neden önemlidir? Gerek egemen sınıflar gerekse halk açısından bunu değerlendirmek gerekirse neler söylenebilir?

YANIT: Seçimler, ister yerel ister genel olsun, her zaman, hem egemen sınıflar hem de halk için önemlidir. Egemen sınıfların temsilcisi adaylar, kendi uzun dönemli taleplerini sanki halkın talepleriymiş gibi sunduğu, sunma becerisi gösterebildiği sürece, halktan destek alır. Yani adaylar için öncelikli mesele, kendi çıkarını toplumun bütününe çıkarıymış gibi gösterebilmektir. Sandığa oyların akışı

üzerinde etkili olan faktörler içerisinde, belirleyici olanın bu olduğunu söyleyebiliriz.

İktidarda olan parti(ler), ne denli yıpranmış olursa olsun, seçim dönemlerinde iktidar olmanın avantajlarını kullanır. Sistemin rutin işleyişi, toplumun alışkanlıkları, koşulların, vb genellikle iktidarın lehine etki yapar. Bugün AKP'nin durumu da bu çerçevede değerlendirilmelidir. Gerçekte yeterince yıpranmış durumdadır. Ancak buna rağmen, yıllarca işbirliği halinde olduğu Cemaat'i günah keçisi yaparak ortadaki tablonun sorumluluğundan kurtulmaya, iktidarda kalmasının, halkın ve genel anlamda ülkenin yararına olduğunu işlemeye çalışmaktadır.

Mevcut gerilme sebebiyle yerel seçimler, bir çeşit güven oylaması niteliği taşıdığı için, genel seçim havasında geçiyor. AKP, iktidar olanaklarını her boyutta kullanmaya çalışıyor. Bu, emperyalizmle ilişkilerinden Türkiyeli egemenlerle kurduğu çıkar bağlarına, yaptıkları icraatlardan manipülasyonlara kadar her açıdan geçerlidir.

Seçim dönemleri, insanların siyasal duyarlılığının yüksek olduğu dönemlerdir. Bu duyarlılığa, egemen sınıf temsilcilerinin, ellerindeki imkanlar sebebiyle daha fazla ulaşma şansına sahip olması, yapılacak alternatif çalışmaların önemini azaltmaz. Hatta somut bir alternatif oluşturamasa dahi, halkın bu şekilde yönetilmek istemediğini ifade etmesi bağlamında yükselti-

lecek itirazların, büyütülecek tepkinin büyük önemi vardır.

SORU: Alternatif değerlerin, mücadele ve yaşam biçiminin anlatılması ve belirli oranlarda somutlanması açısından da seçim dönemlerinin uygun bir zemin oluşturduğu söylenebilir mi?

YANIT: Solda özgüven probleminin yaşandığı, stratejik olanın taktiksel olanla ikame edildiği, alternatifte ısrar yerine sistem içi çözümlere yönelme eğiliminin yaygınlaştığı günümüz koşullarında; **seçim atmosferini, alternatif değerlerin, mücadele ve yaşam biçiminin ne olduğunu ayrıntılı biçimde anlatıp kavratmak için değerlendirmek özellikle önemlidir.** Bu bağlamda, burjuva çalışma tarzıyla örtüşen oy avcılığında, rekabet ve didişmeden uzak durmak; seçimlerin önemsenmediği veya sürece seyirci kalınacağı biçiminde değerlendirilmelidir.

Tarihsel anların devrimcilere yüklediği sorumluluklar vardır. Bu sorumluluğun yerine getirilebilmesi, ânın doğru değerlendirilmesiyle yakından ilintilidir. Devrimciler, genelde nasıl ezberle veya kendi ihtiyaçlarından hareketle değil, mücadelenin gerekleri ile görev tanımını yaparsa, seçim dönemlerinde de hiçbir öznel baskılanmanın etkisinde kalmadan bir hareket tarzı oluşturmalı, stratejik olanı taktiksel olana feda etmemelidir.

Meta ve mülkiyet ilişkilerinin her gün yeniden üretildiği, sistemin her bireysel kesitte tahkim e-

dildiği bilincine sahip olan devrimciler, genelde toplumun özelde her bireyin eylemine içkin potansiyel sistemin varlığını bilerek hareket etmeli, alternatifini soyut bir tanım olmaktan çıkarıp somutlamalıdır.

Tepki, itiraz, öfke gibi alternatif de biriken türde bir olgudur. Bu nedenle, zamana yayılan kimi çabalar sonuç vermiyor gibi görünse de gerçekte boşa gitmiyor. Bunu en iyi Gezi sürecinde gördük. O toplumsal patlama anının, geçmişte yapılan pek çok çalışmadan, biriken itiraz ve öfkeden veya alternatif bağlamalı mücadelelerin ortaya koyduğu yöntem ve araçlardan bağımsız olduğu söylenebilir mi?

Bu soruya, alternatif zeminde yer alma iddiasında bulunan ve 31 Mayıs 2013 gecesi sokağa çıkan hemen her yapı aynı cevabı verir. Ne var ki Gezi sürecinin devamında olduğu gibi, alternatif olgusuna dolaşısıyla da seçime dair benzer şeyler söylemek, benzer davranmayı beraberinde getirmiyor. **Hiç de azımsanmayacak bir çevrede; devrimsel ufuk ve ortaklaştırılmış değerler, öznellik malul hesaplara kurban ediliyor.**

Devrimciler, gerçekte eksikleri ve hatta yanlışları olsa da imkanlarını, enerji ve birikimlerini birbirine değdirebildiği, farklılığı ayrışmaya değil şansa çevirebildiği oranda, o eksiklerle baş etmek mümkündür. Bu, keyfi nedenlerle eğilip bükülemeyecek programatik bir zorunluluktur. Ancak böyle olması, hatta böyle söylenip yazılması, uygulamada böyle davranmayı beraberinde getirmiyor.

Diyebiliriz ki solun tarihinin hiçbir döneminde, programatik zorunluluklar öznel hesaplara bu denli kurban edilmemiş; yazılı programlarla fiili duruş arasındaki açığı bu denli büyümemiştir. Kimlik paradigmasına yönelen ilginin, o zeminde oluşan fiili buluşmanın, sınıfsal duruşu gününbirlik hesaplara kurban eden eğilimdeki yelpaze genişlemesinin,

feminizmin hiç olmadığı denli kıymete binmesinin; kısacası sınıfsal paradigmanın gereklerinin pratikte bu denli iskanmasının, sözünü ettiğimiz açığı büyümesiyle doğrudan ilintisi vardır.

Düşündürücü olduğu kadar, sol adına acı verici bir örnektir; Hatay'ın Defne ilçesinde "ortak sol aday" sloganının olduğu afişlerin üzeri Komünistlik iddiasıyla çalışma yapan TKP adayı Sevra Baklacı'nın afişleriyle kapatılıyor. Bu resim de sosyal medyaya "Defne'de seçimi böyle kazancaksanız alın sizin olsun belediye" tepkisiyle düşüyor. Bu örnekte de görüldüğü gibi seçim dönemlerinde solda ayrışmanın artması, dilin sertleşmesi, hatta dönemsel gerilimlerin yaşanması, konunun nasıl ele alındığıyla yakından ilintilidir.

Bu ve benzeri pratikler doğru değerlendirilemediği sürece, bizlerin sınıf karşısına öykünmekten ne kastettiğimiz de anlaşılmaz. Konu, tekil bir fiil olarak görülüp geçilir. Gerçekte ise tercihler, duruş ve çalışma tarzları, büyük oranda burjuva olana öykünme çerçevesinde gerçekleşiyor.

SORU: Sola dair yaşanmakta olan bu gerçekliği biraz daha açmak gerekirse, neler söylenebilir; burjuva çalışma ile farklar nasıl tanımlanmalı; sınırlar nasıl, hangi ölçekler üzerinden çizilmelidir?

YANIT: **Aslında devrimciler, sadece seçimlerde değil, alternatifini oluşturamadıkları tüm yaşam kesitlerinde, varolanı yani sınıf karşıtlarının sistem içinde ürettiklerini taklit ediyor, ufak tefek rötüşlerle yeniden üretiyor.** Bu, örgütsel yaşamı disiplinden ibaret görüp, devrimci yaşamı bir yasaklar toplamı haline getirdiğimizde de; ezilen cins olarak kadının özgürleşmesinin yerine erkek düşmanlığını ikame ettiğimizde de; en sıradan bir başarıyı kahramanlık, en basit bir kaybı felaket olarak gösterdiğimizde de gündem gelen bir alışkanlıktır; öğretilmiş bir yan-

lıştır.

Devrimciler, sorunların özüne inen, zoru başarmakta ısrar eden; bunun için zaman, emek vb harcamaktan, bedel ödemekten kaçınmayan bir tarzla hareket edip gerçek bir alternatif yaratma seviyesini yakalayamadığı sürece, **feodal veya burjuva kültürden etkilenmeler devam edecektir.**

Yaşamaktan olduğumuz gerçeklik; zoru başaramayanın kolayca kaçması, temel olanın tali olana feda edilmesi, dolayısıyla da sistemin alternatifini sistemin içinde arayarak devrim ufkunu yitirme halidir; devrimci çalışmanın reformizmle veya burjuva çalışma ile ikame edilmesidir.

Halbuki varolan siyasal duyarlılık, ajitasyon ve propagandada, örgütlenme çalışmasında çok geniş olanaklar sağladığı için, hem sistemin eleştirisini/sorgulanmasını yapabilmek hem de onun karşısında alternatif olarak kendi demokratik düşüncelerini ortaya koyabilmek açısından bir şans olarak görülmemelidir. Bu şans, sistem partilerine öykünerek, benzer zeminlerde benzer çalışmalar yaparak büyütme mümkün değildir. Popüler aday göstermekten, oy avcılığına, umut tacirliğinden abartılı vaatlere kadar başvuru yöntemler gerçekte rekabetle ve mülkiyet ilişkileriyle malul sistemi büyütür.

Devrimciler, aday gösterse dahi, tüm bu yöntemlerin dışında bir çalışma tarzına sahip olmalıdır. Oy fetişizminin algıyı teslim alan etkisinin dışına çıkıp, seçime dair de devrimcilerin bir çalışma tarzının olduğu hatırlanmalı, soldan sistemin değirmenine su taşır duruma düşülmemelidir.

Burjuva çalışma söz konusu olduğunda, adayın kendisinde olmayan nitelikleri varmış gibi göstermesi, inanç dahil, çeşitli meselelerin istismarı üzerinden oy avcılığı yapması; **bir muhtar adayının benzini ucuzlatma veya yoksulluğu çözme vaadinde bulunması,** anlaşılır bir durumdur. Çünkü mesele bir bütün halinde umut sömürüsü, yalan ve abartılı vaatler üzerine kuruludur. İşte bu nedenle, devrimci çalışma yapanların burjuva çalışma yapanlardan öğrenceği bir şey yoktur. Ve yine tam da bu nedenle, Marx'ın deyişiyse, "her üç ya da altı yılda bir, parlamentoda halkı yönetici sınıfın hangi üyesinin 'temsil edeceği'ni ve ayaklar altına alacağını" belirleyen seçimler, sistemi teşhir için bir araç olabilir; ama umut çok başka yerlerde aranmalı, farklı araç ve yöntemlerle büyütülmelidir.

Devrimcilik, bin yıllara yayılan tecrübelerin ve birikimin içinden süzülmuş, ödenen bedellerin onursal anlamını bağrında taşıyan fikri

ve fiili bütünlüğü olan bir kimliktir. Bu, mükemmelliğin tanımı değildir. Önemli olan, eksikliğin de yanlışlığın da zayıflığın da aynı değerler sistemi içinde kalınarak, doğru yöntem ve araçlar kullanılarak aşılmasıdır.

SORU: Solda rastladığımız bu tablonun, sistemi aşamayan pratik duruşların sistemi ve işleyiş yasalarını anlamamakla doğrudan ilintisi var gibi görünüyor. Bu bağlamda özellikle sistem içi kurumlaşma, parti-sistem ilişkisi konusunu açmak gerekirse neler söylenebilir?

YANIT: **Tüm burjuva kurumlar tekil yüzlerinde sistemin izlerini taşır.** Bu, burjuva partileri için de geçerlidir. Sistemin partileri elbette birbirinin eşi değildir. Bu, ABD'deki Cumhuriyetçilerle Demokratlar için de geçerlidir. Ancak, nasıl ki, Bush'un yerini Obama'nın alması, "Partinin, liderin, vb" işi değilse, uygulanan politikalar da seçilenlerin kişisel nitelikleriyle, keyfi tercihleri, vb ile belirlenmiyor.

Evet, belki yakından tanınan birinin seçilmesi halinde, girilebilecek diyaloglar sonucu bireysel anlamda ufak tefek kazanımlar sağlanabilir. Veya seçilen parti, tekelin izin verdiği ölçüde tabanının kimi beklentilerini okşayacak biçimsel adımlar atabilir. İşte bu türden zorlama farkları gündemine

olarak hareket etmek, olsa olsa bireysel hesaplar içerisinde olan örgütsüz insanların işi olabilir. Ama devrimcilerin, halka siyasi gerçekleri açıklamak, problemlerin gerçek nedenlerine işaret etmek gibi bir sorumluluğu vardır.

Gerçekte AKP'nin Cemaat'le kapışma sonrasında çıkardığı yasalar bile, tekelin dolayısıyla sistemin çıkarları dışında düzenlemeler değildir. Özgün nedenleri olsa da bu düzenlemeler; AKP'nin 11 yıldır, genelde emperyalizmin özelde Türkiye oligarşisinin ihtiyaçları temelinde sistemi yeniden biçimlendirme çabalarından ve faşizmi güncelleyerek rejimi kılcallarına dek tahkim etme amacından bağımsız değildir.

Bu nedenle, AKP'nin nasıl bir parti olduğunun anlaşılması, 11 yıldır nelerin nasıl hangi yönde değiştiğinin kavranması çok önemlidir. Ancak, AKP eliyle oluşan bu sistemin AKP'nin ihtiyacı olduğunu, dolayısıyla yerine başka bir parti geldiğinde bu kurumlaşmalardan yasa ve uygulamalardan vazgeçileceğini düşünmek, sistemin işleyişini anlamamaktır.

Biz devrimciyiz ve halkın 11 yıldır AKP eliyle neler çektiğini çok iyi biliyoruz. İşte tam da bu nedenle enerjinin, güç ve imkanların doğru yere yöneltilmesinde

ısrar ediyor, sürecin farklı isimler altında yeni AKP'ler üretmeyecek bir duruşla, yöntem ve araçlarla karşılanması için çaba harcıyoruz.

Kapitalizmin işleyiş yasalarının, sistemin birer kurumu olan siyasal partilerde de neden geçerli olduğunu kavramayanlar, kötülerin içinde iyileri bulma arayışına çıkar; alternatif oluşturmaktan, hatır ilişkilerini veya iyi niyetli adaylarla kurulacak ilişkileri anlar. Bu durum, sistemin bir tahterevalli gibi kurduğu seçeneklerin dışına çıkamama edilgenliğini beraberinde getirir ve sonuçta, böylesi anlarda kurulan "ölümü gösterip sıtmaya razı etme" tuzağına düşme olasılığını artırır.

Biz devrimciyiz. Bizim için seçim çalışmalarının diğer çalışma alanlarından öz itibarıyla bir farkı yoktur. Burjuva parlamentosu, gerektiğinde sistemi teşhir ve gerçekleri açıklamak için bir kürsü olarak da kullanılabilir. Bu konuda Lenin'in tavsiyeleri doğru kavranmalıdır. Rusya'da Duma'ya giren sosyalistlerin tutuklanmayı veya sürgün edilmeyle göze alarak hareket etmeleri, o alanın yabancılaştırıcı niteliklerinden uzak devrimci bir çalışma yürütmeleri, aynı zamanda alternatif kimlik ve değerlerde ısrarın ifadesi olarak görülmelidir.

Ayrıca unutmamak gerekir ki Marks'ın "domuzlar ahırına" benzediği parlamentoda Lenin, "yalnızca 'saf halk'ı aldatma ereğiyle, gevezelikten başka bir şey yapılmaz" der ve "Amerika'dan İsviçre'ye, Fransa'dan İngiltere'ye, Norveç'e vb. dek, herhangi bir parlamenter ülkeyi düşününüz; asıl 'devlet' işleri hep kulislere görülür; bu işler hep devlet daireleri, bakanlıklar, kurmay kurulları tarafından yürütülür." değerlendirmesini yapar. Lenin'in burada işaret ettiği, parlamentoya sığmayan iktidardır; yani sistemin kendisidir.

SORU: Mecliste grubu olan partilerin sanıldığına aksine birbirine oldukça benzer yapılar olduğunu söyleyebilir miyiz?

YANIT: Partiler, kişisel veya duygusal ölçeklerle değil, kurumsal ni-

telikleri ve programlarıyla bir bütün halinde değerlendirilmelidir. BDP'nin olumlu ve olumsuz yanlarıyla farklı bir kategoride değerlendirilmesi gerektiğinden hareketle, onu dışta tutarak söylersek, Meclis'teki 3 partinin programı öz itibarıyla birbirinden farklı değildir. MHP'nin de CHP'nin de, muhalefette olmalarına rağmen halkın beklentilerine denk düşebilecek hiçbir alternatif projeleri yok. Devrimcilerin yapması gereken, burjuva partileri arasında zorlama farklar üretip onlardan medet ummak yerine, mevcut benzerliğe dikkat çekmek, söz konusu partilerin hiçbirinin sınıfsal konumu gereği halkı gözeten demokratik bir program hazırlayamayacağını anlatmak, bu niteliklerini teşhir etmektir.

Bilinir ki sınıfsal nitelikleri gereği egemenler, azami kâr hırsıyla hareket eder ve seçim dönemlerinde destekledikleri partilerden beklentilerini hep yüksek tutar. AKP'nin Cemaat'le yaşadığı kapışmanın veya çeşitli biçim ve oranlarda yer yer dışavuran ABD'nin AKP'ye dönük şikayetlerinin özünü, **egemenin hükümetten beklenti çitasını yüksek tutması** oluşturuyor. AKP kurulurken nasıl Cemaat'e ve ABD'ye dayandıysa ve bu güçler, talepleri azami boyutta karşılanmadığında deyim yerindeyse hemen "diken çıkarmaya" başladıysa; bu, örneğin CHP-ABD ilişkisi, Sarıgül-Cemaat ilişkisi veya genel anlamda sistem partileriyle sermaye ilişkisi için de geçerlidir.

Adayların seçildikten sonra istediği gibi hareket edebileceğini, egemen işleyiş yasalarını tanımayacağını düşünmek saflık olur. Bu, ancak başından itibaren bağımsız duran, alternatif bir programa ve ilişkilere sahip olan adaylar için geçerlidir. Yoksa, ne denli iyi niyetli olursa olsun adaylar, onları o makama taşıyan zincirleme ilişkilerin oluşturduğu zorunluluklara göre hareket etmek durumundadır. Özgür olmak için bu zorunluluğun

bilicinde olmak gerekir. Bu da söz konusu zincirleme ilişkileri başından itibaren reddetmeyi, pragmatizmle değil, alternatif normlarla hareket etmeyi gerektirir.

Mesela **ÖDP'nin Avanos, Fındıklı ve Tonya'da CHP'yle yaptığı ittifak**, kimi yerel nedenlerle anlaşılır gibi görünse de, unutmamak gerekir ki, devrimci örgütlenmelerin zayıf olduğu koşullarda, iyi niyetli adaylar üzerinden de olsa burjuva partileri ile girilebilecek ortaklaşmalarda sonuçta ilişkileri yaygın ve güçlü olanın ağırlığı hissedilecek, istenen sonuçlar elde edilemeyeceği gibi burjuva partilerin meşrulaştırılmasına da hizmet edilecektir. **Sonuçta burjuva partileri birer kurumdur.** Ve o kurumların sahiplenilmesi olanaksız pratikleri vardır. İlişki yerelleştirilip daraltılsa da, söz konusu partinin ağırlığı/gölgesi hissedilecektir.

SORU: "Ne olursa olsun yeter ki AKP gitsin" duruşunun ardında, bu süreci kurumsal faşizmden açık faşizme geçişe karşı verilmesi gereken mücadelelerle örtüştürme yanlılığı yatıyor olabilir mi?

YANIT: Ortada bir yanılığın olduğu ve bunun farklı kesimlerde farklı nedenlere dayandığı görülüyor. Bu süreci, nispi demokratik ortamlardan darbeleri, açık faşist ortamlara geçiş süreçlerinde gösterilmesi gereken dirençle özdeşleştirmek de AKP eliyle faşizmin güncellenerek derinleştirilmesine elbette karşı durmak gerekiyor. Ancak bunun yolu, yöntem ve araçları doğru se-

çilmeli; umut bir başka düzen partisine yüklenmemelidir.

Dikkat edilirse adayın eski bir müftü, MHP'li, AKP'li, vb olması CHP için fark etmiyor. Hatta bu denli teşhir olmuşluğuna aldırmadan Cemaat'e de mesaj gönderiliyor. Bu toplamdan AKP alternatifi değil, onun bıraktığı yerden devam eden bir kukla hükümet çıkar.

Bu konu bağlamında sürecin gözden kaçırılmaması gereken bir boyutu daha var. AKP, Cemaat'le kapışmanın yarattığı sisli ortamı, önlem alma zorunluluğu, vb gerekçeleri kullanarak, bugüne dek kazanılmış her hakkı gasp eden ve HSYK'dan Danıştay'a kadar her kurumunu etkisizleştirerek sembolik hale getiren bir düzenleme yapıyor. **Hatta diyebiliriz ki, padişahın meşrutiyetten sonra kaybettiği kimi yetkileri bile kendinde toplayan bir siyasal iktidarla karşı karşıyayız.**

Kıscacası mevcut kapışmadan da taraflardan çok halk zarar görüyor. Sistem, yıpranmak yerine tahkim oluyor. Örneğin MİT'in bütün eylemlerinin dokunulmazlık kapsamına alınması, (ABD dahil) hiçbir egemeni rahatsız etmez. Hatta güncel bağlamda söylersek, bu sayede artık silah yüklü TIR'lar Suriye'ye hiçbir engelleme takılmadan geçiyor. Son zamanlarda dikkat çeken bir diğer uygulama da, sıkıyönetime ihtiyaç duymadan mahkeme eliyle polise bir bölgede günlerce 24 saat boyunca izne tabi kalmadan arama yapma yetkisi verilmesidir. Buna da

AKP'den sonra gelecek siyasal iktidarların veya genelde egemenlerin karşı çıkacağını sanmıyoruz. Sistemin tahkim edilmesi sistemin sahiplerine yarıyor.

Egemen sınıfların, sandıktan kim çıkarsa programlarını ona uygulattıklarını görebilmek için gerçekte yeterince öğretici örneklere de sahibiz. Hatırlanacak olursa, "1993 konsepti" olarak bilinen ve faili meçhullerin en yoğun biçimde yaşandığı dönemde SHP, iktidar bileşenydi. Öcalan'ın tutsaklığından sonra idam cezası, MHP'nin bileşeni olduğu hükümet tarafından kaldırıldı. Hapishanelerde yapılan 19 Aralık katliamı, Adalet Bakanı'nın DSP'li olduğu bir dönemde gerçekleşti. İktidarın parlamentoda olmadığına, dolayısıyla da hükümetlerin arasında öz itibarıyla önemli uygulama farklarının bulunmadığına dair bu türden pek çok örnek verilebilir.

SORU: Bütün bunların son tahlilde Marksist Öğretide devlet anlayışı, devlet-toplum ilişkisi, iktidar olgusu, vb meselelerin doğru okunup okunmamasına dayandığını söyleyebilir miyiz?

YANIT: Aslında biz çeşitli vesilelerle bu gerçeğin altını çizdik ve çizmeye devam ediyoruz. Bu sorun, mikro olanından makro olanına kadar hemen her meselede kar-

şımıza çıkıyor. **Deyim yerindeyse sol, felsefesini, dolayısıyla da pusulasını kaybetmiş gibi hareket ediyor.** Nasreddin Hoca'nın mahzende kaybettiği anahtar sokak lambasının altında arama hikayesine denk gelişmeler sıkça yaşanıyor.

Düşünün ki bunca mücadele ve bedelden sonra BDP, Kürt sorununun çözümünü AKP'nin iktidarda kalmasına bağlayacak denli bir basiret problemi yaşıyor. Alevi kesimler, uğradıkları bunca haksızlığa rağmen, yıllardır süren CHP'ye yedeklenme durumunu aşmıyor. Bunda elbette genelde solun, özelde devrimcilerin yaşamakta olduğu yönetsel problemlerin ve güç yitiminin (güven vermeyen duruşun) rolü vardır. Bu iki kesimin/gücün 1980 öncesi süreçte solun bu denli kitleselleşip güç kazanmasında en önemli rolü oynayan halk kesimleri olduğunu düşünürsek, bugünkü yedeklenmenin nasıl bir kayıp olduğu daha net biçimde anlaşılır.

Evet, sonuçta Marksizm'in sadece belirli konulardaki bakışından değil, o öğretinin bütününden bir uzaklaşma söz konusu. Devrimcilerin son zamanlardaki pragmatizmi, deyim yerindeyse, Deng Xiaping'in "Önemli olan farenin peşinde koşan kedinin siyah ya da beyaz olması değil, fareyi yakalamasıdır." sözünü

hatırlatıyor. Kaldı ki ortada yakalanan bir fare de yok.

SORU: Özellikle yerel seçimlerde, yerelliğe özel vurgu yapıldığını ve kendinden menkul bir olumluluğa sahip olduğu intibayı hareket edildiğini görüyoruz. Son yerel yönetimler yasasını da dikkate alarak bu konuyu nasıl değerlendirmek gerekiyor?

YANIT: Gerçekte yerellik meselesi de, kimi temel önemdeki sorunları sistemin çözeceği beklentisi içinde olanların çeşitli biçimlerde gereğinden fazla anlam yükledikleri bir konudur. Deyim yerindeyse, sisteme alternatif ne düşünüyor-sa yerelliğin özgünlüğü ve hatta özerkliği üzerinden gerçekleştirilecekmiş gibi bir yanlış söz konusu.

Halbuki AKP, önce 2005 yılında çıkartılan 5393 sayılı Belediyeler Yasası'yla yerel yönetimlerin sunması gereken neredeyse tüm hizmetlerin özelleştirilmesine ve piyasalaştırılmasına yasal zemini oluşturdu. Yine aynı yasada belediyelerin toplam personel giderleri belediye bütçelerinin yüzde 30'uyla sınırlandırıldı. Ve böylece belediyeler, taşeron şirketlerden hizmet alımına adeta zorlandı.

O tarihlerde atılan bu piyasalaştırma adımını, yerel yönetimlerin merkezileşmesini sağlayacak düzenlemeler takip etti. 2012 yılında yürürlüğe konulan 6360 sayılı "Büyükşehir Belediyeler Kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnemelerde değişiklik yapılmasına dair kanun" ile 13 büyükşehir belediyesi açılırken 29 il özel idaresi, 16 bin 82 köy ve 1582 belde belediyesi kapatıldı. Bu, yerelliğin sınırlandırılması veya yerel adına merkezileşme, hatta anakentte tekelleşme ve halkın yönetimlerden bütünüyle uzaklaştırılmasıdır.

Biz, bu konudaki beklentilerin veya umudu/çözümü bu türden düzenlemelere bağlamanın yanlışlığına, daha önce de benzer tartışmalara atıfta bulunarak değinmiştik.

"Belediyeler ölçeğinde demokratikleşmenin ölçüsü; seçilenler üzerinde seçenlerin insiyatifini sağlayabilecek denetim ve kontrol mekanizmalarının oluşturulmasıdır. Doğrudan geri çağırma (görevden alma) anlamına gelmese de, seçmenlerin taleplerinin takipçisi olabileceği, bunların gerçekleşme oranlarına göre bir tavır belirleyebileceği ve belirli bir yaptırım gücünü içeren bir mekanizma kurulmadan; merkezi devletin bütün yetkileri belediyelere devredilse dahi bu, demokratikliğin ölçüsü olmaz. Yani tek başına ne yerellik, ne de yerelliğin güçlendirilmesi bir demokratiklik ölçütüdür. Demokratiklik, işleyişe ilişkin bir sorundur.

28 Mart seçimlerinde Kürt coğrafyasında kimi belediyelerin kazanılacak olması, yerel yönetimlerin güçlendirilmesine özel bir anlam kazandırmıyor. Geçmişte bizler, devrim stratejimizin bir devamı olarak, alternatif örgütlenmeler aracılığıyla merkezi otoritenin iradesinin zayıflatılabileceğinden söz ediyor, devrimci çalışmalarımızda bunu gözetiyorduk. Ancak böyle bir tarzın belediyecilikle bir ilgisi yoktur. Eğer bugün böyle bir benzerlik kurularak belediyelere bu bağlamda demokratiklik atfediliyorsa; belirtelim ki, yerele güç devrinin sağladığı demokratik hiçbir yan yoktur." (Mart 2004, abç)

Yukarıda sözünü ettiğimiz tüm bu düzenlemelere rağmen, elbette uygun adaylarla ve doğru programlarla hala yapılabilecek şeyler vardır. Önemli olan bu konuda da AKP'den neden demokratik adımlar beklenmemesi gerektiğinin anlaşılmasıdır.

SORU: İttifaklar meselesinin, belirli ilkeleri içerecek şekilde tanımlı ve programlı olması gerektiği genel kabul gören bir olgudur. Buna rağmen seçimlerde daha gevşek ve hatta birinin diğeri ile çeliştiği fiililere rastlanmasının nedeni nedir?

YANIT: Bu konuda yaşanmakta olan ilke aşınması, seçimle sınırlı

değil. Bir süredir, Kürt sorunundan kadın sorununa, inanç meselesinden genel anlamda devrimcilerin kendi aralarındaki ilişkilere kadar hemen her alanda pragmatizmle malul bir duruş gözleniyor. **Devrimci yoldaşlık** yerini dönemsel pratik yakınlaşmalara, gelenekselleşmiş ortak normlar da yerini keyfi olarak belirlenmiş ölçülere bırakıyor. Ve sonuçta, stratejik ufukla bağların koştugu, ortak normlar yerine günübürlük ölçülerin ağırlık kazandığı bir tablo ortaya çıkmakta; birikim ve geleneklerle yaşanan bağ yitimi oranında da sisteme öykünerek hareket edilmektedir.

Seçimlerde bir bölgede ittifak yapılan bir yapıyla bir başka bölgede kavgalı olmak veya CHP'nin göstereceği adaya göre konum ve yön tayini yapmak, bu sözünü ettiğimiz ilke aşınması ile doğrudan ilintilidir. Bugün yaygınlıkla, ilkeli ittifaklar yerine **oy için çıkar birlikteliğinin** tercih edilmesi, sonuçları itibarıyla bir kazanım gibi görünebilir, ancak uzun vadede devrimci demokratik toplama zarar verdiği pek çok örnekle sabittir.

SORU: Sonuç olarak mevcut tabloyu özetlemek gerekirse, neler söylenebilir?

YANIT: Türkiye, krizin ve egemenler arası kapışmanın ağırlığı altında seçime hazırlanıyor. Sistemin, karşıt bir müdahaleye ihtiyaç bırak-

madan kendi kendini teşhir ettiği; rantın, yolsuzluğun, rüşvet ve talanın görülmemiş boyutlara ulaştığı ve düzen partilerinin hiçbirinin bu nitelikten muaf sayılmayacağına ortaya çıktığı bu koşullar, aynı zamanda alternatif çalışma için bir zemindir; bir avantajdır. Ne var ki alternatif iddialı yapıların pek çoğu, kendi yöntemine ve halkın özgücüne güvenip, günübürlük ufak hesapların tuzağına düşmeden tarihsel rolünü oynayacağına, ya sisteme ya da konjonktürel güçlere yedekleniyor, dolayısıyla da devrim ufkunu grupsal çıkar hesaplarına feda ediyor. Bu, Gezi dinamiğini istismar edenler için de, duruşunu düzen partilerinin duruşuna göre belirleyenler için de geçerlidir. **Örneğin, umut tacirliği, oy avcılığı nasıl sol bir politika değilse, Kürt sorununu ancak çözeceğine inanarak AKP'yi rakipleri karşısında avantajlı kılacak atraksiyonlar geliştirmek de sol bir politika değildir.**

Altı boş vaatlerde bulunmak, beklentileri büyütüp umut tacirliği yapmak, sistemin halkla ilişkisini yansıtan en bilinen niteliklerdendir. Bu, sadece seçim dönemlerinde veya sadece propaganda yoluyla değil, hemen her dönem çeşitli yöntem ve araçlarla sürdürülen bir çeşit rıza oluşturma yöntemidir. Seçimlerde bu yöntem, daha yoğun

Bu talan cinnetinin gerçekte yasalar dışında, iktisadi, sosyal, vb sınırları da var. Devlet eliyle yapılan yolsuzluk ve hırsızlığa, merkezi olarak üretilmiş yalan ve manipülasyon eşlik ediyor olsa da, bu böyle devam etmez. AKP, egemenler arası çıkar çelişmeleriyle bir şekilde başetse dahi, giderek çap ve derinlik büyüten halk tepkisi, ona dur diyecektir. Yerel seçimleri çeşitli manevralarla atlatsa da genel seçimler için var olan 1,5 yıl, talan ve yalanla yürütülemeyecek kadar uzun bir süredir. Uygulanan ekonomi politikaların sonuçlarıyla (işsizlik, piyasada daralma, küçük esnafın batması, vb) doğrudan yüzleşildiği oranda, tepkiler artacak ve mevcut dengeler sürdürülebilir olmaktan çıkacaktır.

Biz devrimciyiz ve halkın 11 yıldır AKP eliyle neler çektiğini çok iyi biliyoruz. İşte tam da bu nedenle enerjinin, güç ve imkanların doğru yere yöneltilmesinde ısrar ediyor, sürecin farklı isimler altında yeni AKP'ler üretmeyecek bir duruşla, yöntem ve araçlarla karşılanması için çaba harcıyoruz. Kapitalizmin işleyiş yasalarının, sistemin birer kurumu olan siyasal partilerde de neden geçerli olduğunu kavramayanlar, kötülerin içinde iyileri bulma arayışına çıkar; alternatif oluşturmaktan, hatır ilişkilerini veya iyi niyetli adaylarla kurulacak ilişkileri anlar. Bu durum, sistemin bir tahterevallî gibi kurduğu seçeneklerin dışına çıkamama edilgenliğini beraberinde getirir ve sonuçta, böylesi anlarda kurulan "ölümü gösterip sıtmaya razı etme" tuzağına düşme olasılığını artırır.

biçimde ve çeşitlenerek uygulanır. Sistem partileri, vaatlerde abartıdan satın almaya dek her yola başvurarak, halkın oyunu kazanmaya çalışır.

Oy alındıktan sonra da, sistemin hangi partisinin nöbeti devraldığına çok da bağlı olmayan düzenin işleyiş devam eder. Farklar, gerçekte nüans düzeyindedir. Görevi, işlevi sistemin devamını sağlamak, varolan mülkiyet ilişkilerini dolayısıyla sömürü ve rant düzenini güvenceye almak olan partilerden biri sandıktan çıkar ve bir sonraki seçime kadar halka bir şey danışmadan yola devam eder.

Sistem sahipleri, aslında hemen her dönem (seçim olmasa da), gerçekte kendi ihtiyaçları olan düzenlemelere çeşitli yöntem ve araçlarla halkı da yedeklemeyi, sahte sevinç tablolarının bir parçası haline getirmeyi amaçlar. Örneğin tam 10 yıl önce AB'yle görüşmelerin başlaması üzerine bir devrim havası yaratılmış, kimi sol çevreler dahil halkın önemli bir kısmı, makus talihi değişiyormuş gibi zorlama bir sevince ortak edilmişti. Aradan 10 yıl geçti, AB ilişkilerinde (halka yararı olmayacak olsa da) o sözü edilen değişim yaşanmadı. Bu kez vize kalkıyor balonu uçurulmaya başlandı. Gerçekte ise, tersine, yapılacak an-

laşma ile AB kendisine yük olan göçmenleri Türkiye'ye gönderme hesapları yapmakta ve bu Türkiye halklarına "Avrupa'da serbest dolaşma" yalanı eşliğinde sunulmaktadır.

Halkın gönlünü kazanma, kendi politikalarına razı edip yedekleme, sadece Türkiyeli egemenlerin işi değildir. Bu, haksızlık üzerine bina edilmiş tüm rejimlerin tarzıdır. Toplumun varolana razı olması, azla veya verilenle yetinmesi için, dinden felsefeye, bilimden yasaya kadar hemen her araca başvurulur. Kadercilik eşliğinde, başka seçeneğin olmadığı empoze edilir. Önemli olan halka, farklı alternatiflerin olduğunu, bu sistem denencilerinin bir zorunluluk olmadığını anlatabilmektir. Bu anlatılabildiği; sözün, yetkinin ve kararın kendisinde olduğu bir işleyişin sağlanabileceği kavratılabildiği oranda, beklentileri farklı bir alana odaklamak, enerjiyi yanlış yere harcamamak olanaklı hale gelir. Böyle bir sonuç, sistemli ve kesintisiz bir mücadeleye gerektirir. **Sadece belirli dönemlerde değil, her zaman halkla ilişki içinde olunup alternatif yaşamın gerekleri hemen her alanda yerine getirildiğinde, seçim dönemlerinde kötünün iyisini aramak veya çaresizliklerden çare**

beğenmek gibi yanlışlara düşme olasılığı azalır.

Unutmamak gerekir ki, 5 yıl boyunca halka sistem dışı alternatiften bahsedip, seçim döneminde ranta bulanmış sistem içi atraksiyonların aleti olmak, bir yanıyla halkı aldatmaktır; diğer yanıyla filizlenmeye yüz tutmuş sistem alternatifi tohumlara kıymaktır. Böyle davranıldığında, Lenin'in tavsiye ettiği gibi kitlelerin politik bilinci geliştirilmiş değil, sakatlanmış olacaktır.

Tüm bu anlattıklarımızdan, devrimcilerin seçimlerde aday göstermesinin veya bir adayı desteklemesinin yanlış olduğu sonucu çıkmamalıdır. Geçmişte olduğu gibi bugün de genel seçimlerde de yerel seçimlerde de aday gösterilebilir. Önemli olan bunun hangi ölçüler ve çalışma programı dahilinde yapıldığıdır. Devrimciler, bu çalışmalarda da sisteme karşı çaresiz veya alternatifsiz olmadığını somut biçimde ortaya koyar.

Halkın söz, yetki ve karar sahibi olduğu, yöneten-yönetilen ikileminin aşıldığı bir işleyiş içinde; ranttan, talandan ve yalandan uzak kolektif bir çalışma ile hem imkanlar daha verimli kullanılabilir, hem de halkın ihtiyaçları çerçevesinde yapılmış bir planlama ile sonuca daha kolay gidilir. Böyle bir planlamada, bırakalım çevre talanını veya kentleşme gereği ormanların tasfiyesine ihtiyaç duymayı, tersine var olan imkanların halkın ihtiyaçlarını fazlasıyla karşıladığı ve kentte soluk almak için daha fazla yer ayrılabilirdiği görülecektir. Fatsa, bu yöntemin hala yaşayan örneğidir. **Bugün "iki, üç daha fazla Fatsa" oluşturmak da mümkün, ama öncelikle bunun, adayın iyi niyeti ile sınırlı olmadığı, onu önceleyen çalışmalar dahil tepeden tırnağa Devrimci bir Yol gerektiği de unutulmamalıdır.**

15 MART 2014
DEVİRİMCİ HAREKET

31 Mart Sabahı Umuda Uyanmak İçin Veya Diktatörlükler Kendiliğinden Çökmez

"Biz doğru yoldan çıktık. İktidar hırsı insan ruhunu zehirledi, nefret duvarları ördü. Bizi mutsuzluğa ve insan kıyımına mahkûm etti. Hızı keşfettik ama yerimizde sayıyoruz. Makineleşme bolluk yerine yokluk getirdi. Bilgimiz bizi saygısız ve yobaz yaptı. Çok düşünüp az hissediyoruz." (Charlie Chaplin - Büyük Diktatör, final konuşmasından)

Diktatör denince akla Hitler'in, kurumlaşmış yalan denince de Goebbels'in gelmesi, halklar açısından bir ortak kabul, bir anımsama noktası olması sebebiyledir. Yoksa ne diktatörlük Hitler'den, ne de yalan ve provokasyon Goebbels'ten ibarettir.

Kendini halkın temsilcisi saymak, çıkarlarını halkın çıkarları olarak göstermek ve mümkünse bu çerçevede rıza oluşturmak, her diktatörlüğün başvurduğu bir yöntemdir. Ancak, söyledikleriyle yaptıkları arasındaki açığı bağlamında da tüm diktatörlüklerin paradoksu benzerdir. Bir süre sonra, yönetemez hale geldikçe, çıkar vaadinden

silaha yalandan provokasyona kadar her yola başvurlar.

Diktatörler sıkıştıkça aradaki farklar, kamufrajlar, vb kal-kar ve birbirine tıpa tıp benzemeye başlar. Menderes'in, 1955'te Atatürk'ün Selanik'teki evini bombalatması veya 1957'de Suriye'ye müdahale için zorlama gerekçeler araması, ideolojik ve politik olarak onun izinden gidenlerin sınıfsal kimliğini dolayısıyla da niteliğini kavramak açısından öğretici örneklerdir. Birbirinin devamı, sınıfsal yol arkadaşı ve takipçisi konum-dakiler için, geriye bu türden provokatif yöntemleri güncelleyerek hayata geçirmek kalıyor.

AKP'nin yaptığı budur. Suriye uçağını düşürmek de toplum içinde kutuplaştırıcı öğeleri kaşıyıp istismar etmek de bu çerçevede değerlendirilmelidir. Adı geçen Suriye kenti Kesab, Alevilerle Ermenilerin iç içe yaşadığı, camiyle kilisenin yan yana olduğu bir yerdir. Böyle bir kente taşeron katiller aracılığıyla saldırı düzenleyen AKP'nin, hala bölgede Kürt bağlamı bir barışta

olumlu rol alabileceğini düşünmek başlı başına bir sorundur.

Bugüne kadar ki tüm savaşların, halklar arası mesafe, gerilim, çatışma, vb sorunların kaynağında, devletleşen egemen sınıfların gericilik üreten sınıfsal kimliği vardır. Coğrafyalar, isimler, vb farklar sorunun özünü değiştirmiyor. Vaktinde Marks, burjuvazinin "*Benden sonrası tufan*" diyen niteliğine dikkat çekmişti.

Egemen sınıf ve temsilcilerinin; sıkışma hallerinde, güç ve iktidar kaybının belirmesi durumunda, aklın ve teknolojinin sınırlarını zorlayarak hareket ettikleri pek çok örnekle bilinmektedir. Ancak yine birikim ve tecrübeler göstermiştir ki, **ne denli krize girerse girsin iktidarlar kendiliğinden çökmez.** Bu, iktisadi kriz için de "Tapeler" üzerinden oluşan imaj için de geçerlidir.

Dikkat edilirse, 17 Aralık'tan beri ortaya çıkan her bilgi, ses kaydı, vb sonrasında; daha büyük, daha yıpratıcı ve giderek yıkıcı bilgiler beklendi. Hatta bu, sosyal med-

ya, vb alanlarda adım adım işlendi. Gerçekte sınıf ilişkisi ve çelişkilerini doğru yorumlayıp değerlendirebilenler için, bu verilerin hiçbirine gerek yoktu. AKP'nin ve girdiği ilişkilerin bütünüyle rant, sömürü, çifte standart ve yalan üzerine kurulu olduğu çok da gizli saklı bir olgu değildi.

17 Aralık ise, deyim yerindeyse bir örtüyü kaldırıp gerçeğin daha net görülmesine imkan tanıyan veriler sundu. Bu, bir iktidar için akla gelebilecek en yıpratıcı zeminlerden biridir. Bundan ötesi, muhalif/alternatif, vb düşünenlerin işidir. Ne var ki, bırakalım sistem içi muhalefeti, genel anlamda solda da umut bütünüyle dışsal faktörlere yüklenmiş olacak ki "turpun büyüğü heybede" yönlendirmesiyle hep daha büyük, daha etkili "tapeler" beklentisiyle hareket edildi.

Mevcut tablo, kendine güvensiz, alternatif düşünüp hareket etme basireti bağlanmış, gelecek umudunu egemenlerin kendi aralarındaki çatışmaya yüklemiş, dolayısıyla sınıf karşıtlarının yöntemlerine öykünmekten öte gidemeyen bir solun varlığına işaret ediyor.

Sistem, bütünlük içinde ya görülemiyor ya da görülmek istenmiyor. Seçime birkaç gün kala ABD'nin Dışişleri yetkilisi "Türkiye NATO üyesi bir müttefikimizdir Erdoğan da

başbakanıdır." açıklamasını yaparak, birileri ısrarla aralarında büyük çelişkiler olduğuna inanmak istiyor.

Doğrudur, Suriye uçağının düşürülmesi veya sınıra 35 kilometre mesafedeki Süleyman Şah Türbesi üzerinden yaratılan gerilim, AKP'nin seçim bağlamı hesaplarıyla da ilintilidir. Ancak bu, ABD'yi rahatsız etmez ve İsrail'in Güneyden Suriye'yi bombalamasından farklı/kopuk bir olgu değildir.

Böylesi koşullarda umut olması, yolgöstermesi ve kendi içinde bütünlüklü davranması gereken sol/devrimci yapılar, alternatifsizlikle malul halde ve temel meseleler yerine tali meseleleri ikame ederek,

Devrimci yapılarla aralarındaki dostluğu büyütmek yerine zorlama, yapay farklar oluşturan; kadına yönelik ayrımcılığın ve şiddetin kaynağını yanlış yerde arayarak kardeşliğin, yoldaşlık ve dayanışmanın en alternatif biçiminin üretildiği zeminlere hak etmedikleri yakıştırmalarda bulunan; Kürt sorunu konusunda, dostluk zemininde yapıcı amaçlarla yapılan eleştirilere bile tahammülsüz davranan kesimler; ezilenlerin yeni bir güne doğmasını istiyorsa, değişime öncelikle kendinden başlamalıdır. Aksi takdirde sistem, en zor koşullarda bile seçeneğini oluşturacak, yıpranan taşları yenileyerek, farklı bir dizilimle de olsa ezen-ezilen ilişkisinin yeniden üretildiği oyunu oynamayı sürdürecektir.

hatta sistemden çok birbiriyle uğraşarak vakit, fırsat ve enerji tüketmeye devam ederse; bilinmek durumundadır ki 31 Mart'ta sandık sonucu ne olursa olsun, mevcut sistemin (sınıf ilişkisi ve çelişkilerinin) devamında bir değişiklik olmayacak, Cumhurbaşkanlığı seçimi dahil, hemen her konuda "su akar yatağını bulur" misali sistem kendi çözümünü üreterek sürekliliğini sağlayacaktır.

Devrimci yapılarla aralarındaki dostluğu büyütmek yerine zorlama, yapay farklar oluşturan; **kadına yönelik ayrımcılığın ve şiddetin kaynağını yanlış yerde arayarak** kardeşliğin, yoldaşlık ve dayanışmanın en alternatif biçiminin üretildiği zeminlere hak etmedikleri yakıştırmalarda bulunan; Kürt sorunu konusunda, dostluk zemininde yapıcı amaçlarla yapılan eleştirilere bile tahammülsüz davranan kesimler; **ezilenlerin yeni bir güne doğmasını istiyorsa, değişime öncelikle kendinden başlamalıdır.**

Aksi takdirde sistem, en zor koşullarda bile seçeneğini oluşturacak, yıpranan taşları yenileyerek, farklı bir dizilimle de olsa ezen-ezilen ilişkisinin yeniden üretildiği oyunu oynamayı sürdürecektir.

26 MART 2014
DEVİRİMCİ HAREKET

Ukrayna'da Neler Oluyor?

Rusya, Ukrayna gibi bir avantajı kaybetmek istemeyecek, krizin baskılanması altında arayış içindeki AB ve ABD ise, Ortadoğu'da da görüldüğü gibi sonuç alabilmek için her yolu deneyecektir.

Çeşitli renkler ve söylemler adını altında Ukrayna'da istedikleri değişimi ve dolayısıyla sisteme (AB'ye) katılımı gerçekleştirme amacı için yıllardır her yola başvuran güçler, yoğun çatışmaların ardından Cumhurbaşkanı Viktor Yanukoviç'in parlamento tarafından görevden alınması ile bir oranda sakinleşmiş gibi duran ortamdan istedikleri sonucu elde etme gayretlerini "özgürlük ve demokrasi" söylemleri eşliğinde gerçekleştiriyor. Örneğin, gelinen son durumu İngiltere Dışişleri Bakanı Hague'un "Bu, özgür insanların hakları, özgür demokratik insanların kararlarını kendilerinin vermeleri hakkında. Biz bunu uluslararası ilişkilerde bir tarafın kazancı diğeri-nin kaybı olarak görmüyoruz" diye tanımladığı süreçte ilk icraatlar, sadece Lenin'in heykellerine, Komünistlere ve sol değerlere saldırmak değil, "tek dil tek vatan" uygulamasına dönmek biçiminde de oldu. Ukrayna Parlamentosu, daha önce kabul edilmiş olan ve Rusça ile

birlikte bütün yerel dillere resmiyet kazandıran dil yasasını iptal etti. Ve "tek devlet dili" hükmü yeniden yürürlüğe sokuldu.

Cumhurbaşkanlığına geçici olarak getirilen Aleksandr Turçinov'i ilk tanıyan ülke ABD oldu. Eski Başbakan Yulia Timoşenko serbest bırakıldı ve işbirliği zemininde beliren olası rejime, IMF kredisi konusunda sıcak mesajlar gelmeye başladı.

Manipülasyon ve dezenformasyonun, tarihin hiçbir döneminde olmadığı denli kullanılabilir hale geldiği bu koşullarda, Ukrayna'da ne olup bittiğini anlamak için, her zamanki gibi neden-sonuç ilişkisi üzerinden iz süren ve magazinden uzak duran bir yöntemle konuyu ele alacağız.

Öncelikle Ukrayna'nın coğrafi, sosyal, teknolojik, vb niteliklerine bakmak gerekiyor. Dinyeper Nehri tarafından ortadan ikiye bölünen, verimli ve devasa tarım arazilerinin, çiftliklerin olduğu Ukrayna, bu tarım potansiyelinin yanında aynı zamanda Sovyetler döneminden

kalan muazzam bir sanayi altyapısına, çok iyi eğitilmiş işgücüne, dolayısıyla da üretim potansiyeline sahip olan bir ülkedir.

Ukrayna'nın, Sovyetler döneminde ileri teknolojinin üretildiği, hayata geçirildiği, uzay sanayinden uçak sanayisine kadar en gelişmiş sanayilerin örgütlendiği bir teknoloji merkezi ve sanayi toplumu olması, bu avantajlarını bugüne de taşımasını beraberinde getirmiştir.

Bu konumuyla Ukrayna, sürecin ilk etabında AB için çok fazla büyük bir ülkeydi. Sovyetler'in çözülmesi sonrasında, Doğu Almanya'yla birlikte Ukrayna'yı hazmetmek AB için olası değildi. Bu nedenle Ukrayna'nın Avrupa Birliği'ne girmesi için o dönem, konjonktür çok uygun olduğu halde (Rusya'nın daha kendisini toparlayamamış olması, Yeltsin'in iş başında olması, vb nedenlerle) Doğu Avrupa ülkelerinin AB'ye alındığı o süreçte Ukrayna'nın alınmasına gerek görülmedi. Çünkü o potansiyeliyle AB içinde, tarımda da sa-

nayide de muazzam bir rakip haline gelebilirdi.

Bugün ise Ukrayna, kapitalist ekonomiye geçmiş, gerek tarımda gerekse sanayide söz konusu teknolojik üstünlüklerini kullanan, dolayısıyla da paylaşılmayan bir ülke noktasına geldi. AB de, ABD de bu devasa potansiyeli kaçırmak istemiyor. Aynı zamanda, **Rusya'nın hareket alanının daraltılması ve kuşatılarak etkisiz kılınması** hesapları bağlamında da bugün artık Ukrayna'ya özel bir önem veren ABD, hedefe varmak için her yolu deniyor. Benzer şekilde Rusya da etkinlik alanlarının sınırlandırılmasını önlemek ve Ukrayna gibi bir potansiyeli kaybetmemek için elinden geleni yapıyor.

ABD, AB, vb güçlerin işbirlikçi rejimler aracılığıyla (taşeron seyyar savaşçılar kullanmak dahil) Ukrayna'da yaptıklarını, vaktinde Romanya'da Çavuşesku'ya yapılanlara veya bugün Suriye'de yapılmakta olanlara benzetebiliriz. Yani, Ukrayna'da yönlendirilen çatışmaların, bırakalım özgürlük ve demokrasiyi, dil-milliyet, vb sorunlarla da ilgisi yoktur. Görünen o ki Rosa'nın 106 yıl önce kullandığı, "On beş-yirmi küçük burjuva entelektüelcisinin (...) kaçıklıklarından ve kendini beğenmişliklerinden başka bir şey olmayan Ukrayna milliyetçiliği" vurgusu bugünü de anla-

maya yardımcı olacak niteliktedir.

Suriye'de etkili bir rol oynayan Suudi sermayesi, Ukrayna'da da devreye girmiş durumda. Ukrayna'dan milyonlarca dönümlük arazi satın alınarak, bunun karşılığında petrol veriliyor ve böylece Rusya'ya bağımlılığın azaltılması amaçlanıyor. Hatırlanacak olursa, Kaddafi de Ukrayna'dan petrol karşılığında büyük ölçekli araziler satın almış ve hatta bu sebeple Rusya'nın Libya'ya yapılan saldırıya göz yumduğu değerlendirilmeleri yapılmıştı. Ukrayna'nın tarım alanlarına yönelen bu ilgiyi bir yanıyla da, önümüzdeki yıllarda yaşanması muhtemel görülen gıda kriziyle ilişkilendirmek mümkün.

Silah, para ve manipülasyonla yürütülen süreçte etkili olacak olgulardan biri de Ukrayna'nın de-

mografik yapısıdır. Ülkeyi ortadan ikiye bölen Dinyeper Nehri'nin doğusunda kalan topraklarda yaşayan nüfus, büyük oranda ruslardan oluşuyor. Ayrıca Kırım'da da ruslar önemli bir yoğunluğa sahip. Bu tablo, AB'ye katılım durumunda özellikle Doğu bölgesinde yaşayan ve Rusya'ya yakın duran halkın itirazıyla ülkenin bölünmesinin gündeme gelebileceğini gösteriyor. Nitekim bu yazıyı kaleme aldığımız sırada, bu kez Kırım'dan, "Başbakanlık binasının silahlı gruplar tarafından basıldığı, eylemcilerin binaya Rusya bayrağı çektiği ve Kırım'ın geleceğini tayin edecek bir referandum talep ettiği" biçiminde haberler geldi. Bunun hemen peşinden de Rus ordusu, Ukrayna ile sınır olan Batı bölgelerinin de dahil olduğu birçok noktada askeri tatbikatlar yapmaya başladı.

Kısacası taraflar henüz tüm kozlarını oynamış değil. Rusya, Ukrayna gibi bir avantajı kaybetmek istemeyecek, krizin baskılanması altında arayış içindeki AB ve ABD ise, Ortadoğu'da da görüldüğü gibi sonuç alabilmek için her yolu deneyecektir. **Yani süreç bir kez daha halkların bilinçli ve örgütlü iradesini ihtiyaç haline getirmiş durumda.** Bunun dışındaki olasılıklarda gelişmeler, ister ABD ister Rusya tarafından belirlensin, halkların yararına olmayacaktır.

27 ŞUBAT 2014

DEVİRİMCİ HAREKET

Fatsa'dan Haziran'a Komünal Yaşam Ve Mücadelede Süreklilik

Emeğin şölene dönüşmesiydi Fatsa. Ne otoriteye ihtiyacı vardı ne resmiyete. Herkes halay çeker gibi ekledi emeğini bir diğerine.

Emeğin, sömürüye de "en yüce değer" olmaya da konu edildiği kapitalizm koşullarında, emek kardeşliği giderek sınıf kardeşliğini beraberinde getirdi ve **kendinde bilinç, kendisi için bilince** dönüştüğü oranda kardeşlik, yoldaşlık seviyesine yükseldi. Bu tanım, fabrika koşullarındaki üretim ilişkilerine de emek-sermaye çelişmesine de sığmayacak boyut ve derinliktedir.

Bilinçli emek, üretim alanında olduğu gibi, yaşamın diğer kesitlerinde de **sınıf bilinci, örgütlenme ve mücadele** demektir. Üretimi kendi emeğiyle sağlayan, aynı zamanda yaşamı durdurma imkanlarına sahip olan emekçilerin, bu güç ve imkanlarını birleştirip daha bilinçli; planlı-programlı biçimde kullanabilmesi, her dönem egemen sınıfların korkulu rüyası olmuştur. Bu nedenle bırakalım sınıf bilinçli işçiyi, sınıflı toplum tarihi boyunca koşullarının ayırıcılığı olan köle dahil tüm emekçiler, egemen sınıflar tarafından bir tehdit olarak görülmüş ve şiddet veya başka yöntemlerle etkisiz kılınmak istenmiştir.

Marks ve Engels, "Dünyanın tüm işçileri birleşin." diye seslenirken, bu potansiyel gücün kolektif hareket etmesi halinde neleri değiştirebileceğine işaret ediyordu. Lenin, bu çağrıya "...ve ezilen halklar birleşin." vurgusunu ekleyerek, bütüncüleştirici ufku tüm halklara taşıdı.

Umudun önsözüydü Fatsa. Süreklilik zincirini doğru okuyabilenler için, Tarihsel önemde bir halka, bir örnek modeldi. Türkiye koşullarında,

Paris Komünü kadar önemliydi. İnsanlığın ilk toplumsal yaşamının komünal olması, sınıflar yokken sömürü, istismar ve baskının olmaması, sınıflı toplumlara karşı çözümün nerede ve nasıl aranması gerektiğinin adresidir. Sonra da pek çok yerde ve pek çok biçimde gündeme gelen komünal örnekler, insanlığın o ilk deneyiminin ne denli öğretici olduğunun da göstergesidir.

Milattan sonra 200'lü yıllarda Mani ve 500'lü yıllarda Mazdek inanışında; Karmati hareketi, Bedreddin ve Münzer'de ifadesini bulan düşünce ve değerler, Marksizm'de bütünlüklü bir öğretiyle taçlanırken, **Paris Komünü bu deneyimlerin sınıf mücadelesine dair derslerle dolu bir başka biçimini oluşturmuştur.**

Türkiye'de Fatsa'yla sembolleşen direniş komiteleri deneyimi, genelde kapitalizmin özeldi yabancılaşmanın antitezini oluşturmak üzere girilen alternatif arayışlarına bir yanıt olmuş, sınıfsız-sömürsüz bir gelecek tasavvurunun bugünden somutlanması bağlamında ezilenlerin hafızasında hak ettiği yeri almıştır.

Direniş komiteleri, adı üstünde hem direnme/savunma amaçlıdır, hem de yaşamı alternatif değerlerle yeniden örgütlenme zemini; demokrasi pratiği olmasının yanında aynı zamanda, yaparak öğrenme ve öğrenerek yapma bağlamında bir okuldur.

Reel sosyalizmin çözülmesi sonrasında dünya ölçeğinde sol değer-

lere dair yaşanan güvensizlik, moral ve motivasyondaki zayıflama sebebiyle, bugünden nüve biçiminde de olsa, halkın **söz, yetki ve karar** sahibi olduğu toplumsal zeminler oluşturmak büyük önem taşımaktadır.

Halkın emeği, Uzun menzilli ufuklarda tarif edildiği gibi Somut ve gönülleri fetheden bir ürün vermişti. Emek emeğe eklenmişti. Sömürsüz baskısız bir kucaklaşmada "İmkansız"ın tadı alınmıştı.

Devrimcilik, aynı zamanda ânın sosyalizmiydi. Amaçlanan yaşamın örnek biçimlerini bugünden hayata geçirmek de bu kimliğin gereklerindendi. Böyle bir pratik, hem günü daha anlamlı kılıyor, hem de geleceğe olan inancı büyütüyordu. Sosyalizmi bir ezber, soyut bir tahayyül olmaktan çıkarıyor, ete kemiğe büründürüyordu. Bu, ne uzun erimli mücadelenin reddi, ne de devlet biçiminde örgütlenmiş sınıf karşıtlarının hafife alınmasıydı. Tersine, genel ile özeli diyalektiği, **Leninist öğretinin doğrulanmasıydı.**

Devrimci Yol, direniş komitelerine dair muhatap edildiği tartışmaların gerçekte **iki farklı devrim ve mücadele anlayışı** arasındaki bir tartışma olduğuna dikkat çekmiş; direniş komitelerinin, partileşme (dolayısıyla kadrolaşma) çalışmasının temel alınmasının **özgül bir alandaki somutlanması** olduğunun altını çizmişti.

"(...) öncünün eylemini, yığınların eylemine doğru geliştirebilecek **bağlantı kayışlarına** sahip bir savaşçı partinin yaratılabilmesi, parti-

leşme süreci boyunca böyle bir çalışma ve örgütlenme anlayışına uygun bir mücadele pratiği içinde olmakla mümkün olabilir. İşte bu çerçevede içinde ele aldığımızda, direniş komitelerinin, kapsamı içine giren birimlerdeki tüm anti-faşist halk kesimlerini içerecek bir kapsamda kavranması; devrimci eylemin, geniş halk yığınları ile bağların kurulabileceği bir zemin üzerinde yükselmesi gereğinin (ve bu anlayışa uygun bir parti yapılanmasının) gerekli kıldığı platformların yaratılması mücadelesi olarak görülmelidir. Bu, **en geniş kitle çalışması içindeki kadro çalışmalarının temel alınması anlayışının direniş komitesi özgülüğündeki bir somutlanmasından başka bir şey değildir.** (Devrimci Yol, Sayı 16,

abç)

Dikkat edilirse direniş komiteleri, **demokratik halk devrimi** perspektifiyle, dolayısıyla **halk savaşı** stratejisinin gerekleriyle doğrudan ilintili bir çalışma ve örgütlenmedir. Bu çalışma biçimini, o süreçte çeşitli biçimlerde eleştiren yapıların, daha sonra mücadelenin dayattığı bu ihtiyacı "meclis, komite, komün,vb" oluşumlarla aşmaya çalışması, vaktinde yapılmış saptamanın ne denli isabetli olduğunun göstergesidir.

"Büyük koro"nun Fatsa izdüşümünde Maestroydu Fikri. Stratejik ufku yerel ufukla birleştirmiş

Leninizm'in örgütsel diyalektiğini hayata geçirmişti.

Lenin, "Parti mi, Sovyet mi?" diye sorar ve "hem parti hem Sovyet" diye yanıt verirdi. Yani ne yalnız öz örgütlenme ne de yalnız halk örgütlülüğü; ikisinin bir arada diyalektik bütünlüğü Leninist örgütlenmenin gereği idi.

Salt kadro hareketi olmak, hele ki kadroyu mekanik bir algıyla halkın dışında bir antrenman sahasında yetiştirmek, tek ayakla yürümeye çalışmak gibidir. Devrimci Yol'un THKP-C değerlendirmesinde "Barışçıl mücadele alanları ile silahlı mücadele alanları arasındaki volan kayışı kopuktu" derken kast ettiği buydu. Direniş komiteleri ile giderilmeye çalışılan eksikliğin bu olduğunu söyleyebiliriz.

Halk savaşının, gerilla savaşıyla beraber halkın örgütlülüğünü gerektirmesi, ilerde iktidar organlarına dönüşecek yapılanmaların tohumlarının bugünden atılmasını zorunlu kılıyor. Bu, **an ile gelecek arasındaki bağın stratejik ufukla kurulmasıdır; bir alanı fetişleştirip diğer alanları yok sayan yanlıgılı duruşların alternatifidir; mücadele ihtiyaçlarının güncellenmesi ve anda yeniden üretilmesidir.**

Direniş komiteleri, Toplumun kardeşleştirilmesi için bir toplumsal maya Ve örgütsel kimyadır. Kapitalizme karşı bir kalkan, Gelecek için bir pusuladır. Taklidi olmayacak denli doğal Ve halkın ürünü bir uygulamadır.

Direniş komitelerinin, **halk iktidarları organlarının birer nüvesi** olarak düşünülmesi ile güncel görevlerle doğrudan ilintili olması, birinin diğerini yadsımayacağı, iç içe geçmiş işlevlerdir.

"Ülkemizde demokratik halk devrimi uzun ve dolambaçlı bir halk savaşından geçerek gerçekleşecektir ve iktidar bütün ülkede, bir anda değil,

parça parça elde edilecektir. Faşizme karşı mücadelenin, halkın demokratik iktidarını gerçekleştirme doğrultusunda bir devrim sorunu olarak kavranılması, halk iktidar organlarının yaratılması zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir...İşte, direniş komitelerinin bu şekilde en geniş anlamıyla halk iktidar organlarının birer nüvesi olarak kavranılmasının gereği, bu noktada ortaya çıkmaktadır. Direniş komitelerinin böyle bir anlayışla kavranılarak, bu doğrultuda mücadele edilmesi her şeyden önce, devrimci mücadelenin başarıya ulaşabilmesi için zorunlu olan, demokratik halk iktidarının asıl anlamını vurgulaması; halkın kendi iktidarı kavramını ve merkezi otoriteye bir alternatif yaratılması zorunluluğunu somutlaması açılarından önem taşımaktadır. Tabiiyle burada söz konusu olan, bugün için, tamamıyla, bir anlayışın ve yönelimin ortaya konulmasıdır. Elbette, halk iktidarının ülke düzeyinde çiçeklenmeye başlaması, direniş komitelerinin, halk komiteleri olarak gelişkin ve olgunlaşmış biçimlere bürünmesi, mücadelenin halk savaşının daha üst aşamalarına geçilmesiyle gündeme gelebilecektir.

Bugün için asıl olan, direniş komitelerinin, bütün anti-faşist halk güçlerini toplayacak ve faşizme karşı çok yönlü bir mücadeleyi sürdüreceği bir yapılanışını gerçekleştirmeye çalışmaktır." (Devrimci Yol, Sayı 16)

Bugün de faşizmin hem fiziki hem de kültürel saldırılarının boy hedefi haline gelen ezilenlerin en geniş yelpazede bir araya gelmesi, **alternatif yaşam değerleri** etrafında güç ve imkanlarını birleştirmesi, acil ve zorunlu bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın hangi yöntem ve araçlarla aşılabileceği konusunda (Fatsa dahil) direniş komiteleri pratiği önemli ve öğretici bir deneyimdir. Devlet öylesine önemsediy ki Bu sosyalist nüveyi; 12 Eylül önce Fatsa'ya sonra Türkiye'ye geldi. Erkenden boğulmak istendi, Karadenizde boy veren bu halk

komünü.

Sanıldığı aksine, egemen sınıfları korkutan, anlık büyük eylemler değil, daha uzun erimli bir çalışma ile devrimsel hedeflerin gözetilmesidir. Kapitalizmin karşısına, embriyon biçiminde de olsa, alternatif bir yaşam ortaya koymak, bunun gerçekleştirilmesini somutlamak, egemenlerin tahammül edemeyeceği bir durumdur. Darbenin eylülden önce temmuzda Fatsa'ya gelmesi bu nedenledir. Kenan Evren'in, bir konuşmasında, Devrimci Yol örgütlülüğünü kast ederek, "biz gelmeseydik onlar gelecekti" biçimindeki ifadesi, bu gerçeğin özetidir.

Tutsak düşen Fikri, Yine bir komün ortamında, İşkencenin yorgun düşürdüğü kalbini 4 Mayıs'ta yoldaşlarına teslim etti.

Ve takvim 6 Mayıs'a evrildi.

Deniz, Yusuf, İnan, sadece son sözleriyle değil, bir bütün halinde kimlikleriyle, mücadelede devamlılığın ve değerlerde kalıcılığın sağlanmasında özel bir öneme sahiptir. "Biz bir avuç olarak yola çıktık, belki öldürülür, idam edilebiliriz ama bizim peşimizden milyonlar gelecek." diyen kuşağın sembol isimlerindedir. 2013'te 31 Mayıs'ın Haziran'a tarihsel önemde bir direniş taşımasının, vaktinde bu şekilde (Deniz'ce veya Mahir'ce) ödenen bedellerden veya verilen mücadelelerden bağımsız olduğunu kim söyleyebilir?

Şimdi geçmişten devralınan tecrübelerle engelleri aşma ve onursal sorumlulukla, mücadelenin sürekliliğini sağlama zamanıdır. Bu, **Mayıs-Haziran diyalektiğinin çağrısıdır.**

4 MAYIS 2014

DEVİRİMCİ HAREKET

Kızıldere'nin 42. Yıldönümünde Mahir'i Anlamak

Bir olayı doğru kavrayıp yorumlayabilmek için, gerçekleştiği tarihsel dönemi bilmek önemli bir ön koşuldur. Bu bağlamda Kızıldere, 71 Devrimciliği'nin tek bir karede anlatımı, özetidir. Bir çeşit eylem birliği niteliği taşısa da Kızıldere, öncelikle THKP-C'dir; THKP-C de öncelikle Mahir'dir. Bu bağlamda a-bartısız diyebiliriz ki, Mahir'i anlamak, bütün bir dönemi, dolayısıyla da 71 Devrimciliği'ni anlamaktır.

Mahir, hem savaşan hem savaşır, hem öğrenen hem de öğreten nitelikleriyle, bütünlüklü bir kimliktir; bir devrimcinin nasıl olması gerektiğine dair çok yönlü bir yanıtıdır. Mücadele biçimlerinin bir-birini tamamlayarak gerçek işlevlerini kazanması gibi, bir devrimcinin gerek kimliğinde gerekse ortaya koyduğu mücadele tablosunda irili ufaklı görevler iç içe geçerek bir bütün oluşturur.

Mahir sıkça ve çeşitli biçimlerde savaşmaktan söz etse de, mücadeleden yalnızca savaş anladığını söylemek yanıltıcı olur. "Devrim için savaşmaya sosyalist denmez." vurgusunu yaptığı cümlenin devamında bile, bir devrimcinin kendini teorik ve pratik çalışma içerisinde eğitmesi gerektiğinden, uzmanlaşma ve yeteneklerini geliştirme gereğinden söz eder. Aksi durum, dar pratikçiliktir. Mücadeleye parçalı dolayısıyla da eksik bakmaktır.

Mahir ve yoldaşlarının, yaşamın hemen her kesitinde örnek bir tutum sergilemeleri, her an diri, moralli ve coşkulu olmaları; gerektiğinde bedel ödemekten

kaçınmamaları; mahkemede de hapisanede de kimliklerinin bir gereği olduğu bilinciyle hareket etmeleri, devrimciliğin bir yaşam biçimi olduğuna dair öğretici bir kesittir.

Mahir'i anlamak, genelde sol ideolojiyi özelde devrimciliği anlamayı; stratejik bakışla güne dair görevlerin oluşturduğu bütünü hiçbir reçeteye sığmayan canlı/dinamik yanını kavramayı gerektirir. **Somut durumun somut tahlili**, her döneme uygun ezber kalıpların olamayacağını ifade eder. Aynı zamanda devrimcilerin gündemi doğru kavrama ve çözüm üretme, alternatif geliştirme niteliklerinin yönetsel ifadesidir.

Birikimde devamlılık ve güncelleme diyalektiği...

Bugün solda hemen her alanda yaşanmakta olan bocalama, birikimde devamlılık ve güncelleme diyalektiğinin işletilemiyor olmasından kaynaklanıyor. Ve sanıldığı gibi aksine bu tablo yeni değildir. 1980'de yalnızca fiziki (örgütsel dağılma) gibi görünen yenilgi, karşıt dinamiklerin oluşturulamaması ve 12 Eylül'ün sistemleşmesi nedeniyle, bir iklime dönüşerek süreklilik

kazanmış, kayıplar ideolojik tasfiyeyi de içererek on yıllara yayılmıştır. Öyle ki bir süre sonra, iklimin kanıksanması oranında tasfiyenin içselleştiği ve "arayış" adı altında bir oto-tasfiye sürecinin geliştirildiği görüldü. Deyim yerindeyse, aşılamayan sisteme biat edildi ve ne yapılacaksa sistem içinde yapmak üzere tüm imkan ve potansiyellerin stratejik ufukla bağı koparıldı.

1980 öncesinde devrimci mücadelenin birer bileşeni olan güc ve olgular ayrıştırılarak, tekilleştirildi ve toplumsal sorunların çözümü, bir çeşit dernekleşme ufkuyla sınırlandı. 1968'de Mahir'ce düşünüp yapmayı, 1977'de yeniden üreten iradenin devamlılığı sağlanamadığı oranda, hemen her alanda sisteme öykünmenin çeşitli versiyonları ağırlık kazanmaya başladı. Ve adeta "kendisi için bilinç" tekrar "kendinde bilinç" döndü; her sorun bir diğerinden yalıtıldı ve yalnızca doğrudan muhataplarının sorunuymuş gibi tekilleştirildi. Artık kadın sorunu Feministlerin, çevre sorunu çevrecilerin, Kürt sorunu Kürtlerin, işçilerin sorunu bağlı oldukları sendikanın sorunuymuştu.

Devrim, çok uzak, hatta (açıkça itiraf edilmese de) olanaksız görüldüğü için, stratejik perspektifle hareket etmenin yerini günü kurtarma atraksiyonları aldı. Bu da pragmatizmin, dolayısıyla da **ilkeli duruş** yerine **günü kurtarma eğilimlerinin** yaygınlaşmasını beraberinde getirdi.

Bugün bir taraftan birikimle devamlılık bağını bütünüyle koparan tercih ve ortaklaşmalar yaygınlaşırken, diğer taraftan üzerine hiç-

bir şey koymadan, güncellemeden ve hatta gereği yerine getirilmeden kimi isimler, sembol ve değerler tekrar edilerek, temel önemdeki alanda da yasak savma yöntemiyle durum kurtarılıyor. 30 Mart'ta Kızıldere'yi unutmamak, ama devrimin değil seçimin ufkuyla karşılaşmak tam da bu anlama geliyor. Halbuki Kızıldere, güne taşınabildiği oranda anlaşılmalı ve anılmalı olur. Öyle görünüyor ki 30 Mart seçimin denk gelmesi, bir **tarihsel ironi** olarak kayda geçecektir.

Pragmatik değil programatik, duygusal değil politik bakabilmek...

Mahir, pragmatik değil programatik, duygusal değil politik bakabilmenin; ideolojik mücadelede daha nitelikli bütünleşmeler için basamak yapabilmene adıdır.

O, farklı düşünse de Deniz'in yoldaşdır; İbrahim'le aynı stratejik ufka bakmaktadır. Bu fark ve yakınlık diyalektiği, mücadeleyi sistem içine çekme eğilimi taşıyanlara konan tavır ve mesafeyle karıştırılmamalıdır. Bu yoldaşlık zemini, kendi içinde ideolojik mücadeleyi barındırsa da, "Komünizme elbette karşıyız. Anayasa'nın da yasakladığı komünizm, memleketimizde suçtur." diyen veya tüm umutları parlamentarizm ufuksuzluğuyla tüketen kesimlere konan tavır ve mesafeden farklıdır.

Devrimci zeminde ideolojik-politik temel eksenlerin olduğu süreçte TKP-ML, ÇKP'nin teorik tezlerini doğrudan devralırken, THKO Kübadaki gerilla pratiğinden esinlenmiş ama yeniden üretim sürecinden geçirilmemiş bir çizgi izlerken; Mahir, teorik tezlerinde Sovyetler'den Çin'e, Kübadan Vietnam'a 20. yüzyılın tüm deneyimlerini Marksizm Leninizm ışığında harmanlamış ve Türkiye'nin Marksizmi'ni yazmıştır.

Mahir, Leninist Devrim Teorisinin Türkiye koşullarına özgü kadro anlayışdır...

Bilinir ki, sosyo-ekonomik yapıları belirli oranlarda benzer-

lik gösterse dahi, devrim anlayışı bir ülkeden diğerine şu veya bu oranda farklılıklar gösterir. Bu bağlamda Mahir, **Leninist Devrim Teorisinin Türkiye koşullarına özgü kadro anlayışdır.** Ve bizzat kendisi, "Türkiye devrimi, Vietnam, Çin, Küba devrimlerinden farklı ara aşamalardan geçerek zafere erişecektir." der. Mahir, bu farkı kavrayıp gereklerini stratejik boyutta tanımlayabilmek için, Marksist klasikleri okuma işine büyük önem verir; savaşçı yanıyla olduğu gibi çok okuyan yanıyla da bilinirdi.

Mahir'in yaptığı, devrimciliğin gereği olan ikili görev tanımına uygun davranmaktır. Bir taraftan kendi niteliklerini büyütüp kadrolaşmak ve öz örgütlenmeyi geliştirmek, diğer taraftan mücadelenin ihtiyaçlarına göre görev tanımı yapıp, ezilenlerin birlikte hareketini gözetmektir. Bu, aynı zamanda, içinde bulunulan tarihsel döneme özgü sınıf ilişki ve çelişkilerini saptayarak hareket etmek, belirlenmiş gündeme yedeklenmek yerine gündemi tayin edebilmektir.

Böyle bir perspektifte de dışsal koşullara ikincil çelişmelere yer vardır. Ancak, belirleyici önemde değildir. Aktüel görevlerin tayininde belirleyici olan baş çelişmedir. Devrimciler, egemen sınıflar arasındaki çelişmeleri de dikkate alır; ancak bu, ne bir tarafa yedeklenmeye ne de umudu/değişimi bu iç kavgaya bağlamaya sebep olmamalıdır. **Mahir'in, anti-empyralist mücadeleyi anti-oligarsik ve demokratik olanla birleştirme perspektifi, bu bağlamda bugün de önemini ve öğreticiliğini korumaktadır.**

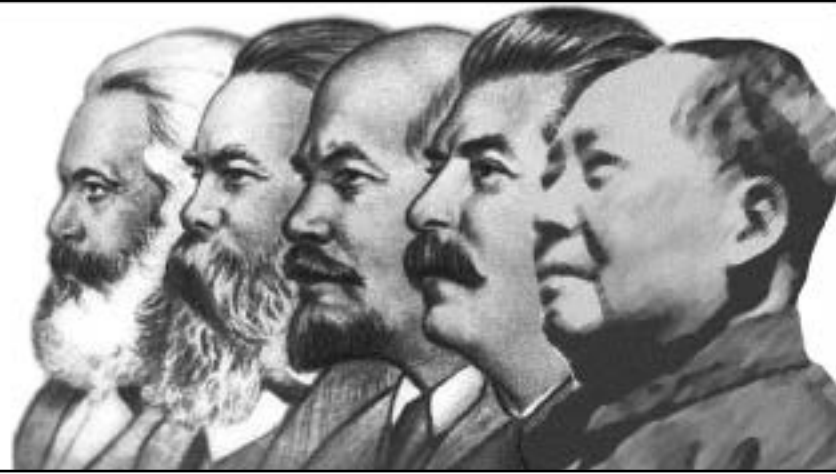
KIZILDERE'NİN 42. YILINDA MAHİRLERİ SEÇİMİN DEĞİL DEVİRİMİN UFKUYLA ANIYORUZ.

KIZILDERE DEVİRİNCİ YOL'DUR.

DEVİRİNCİ YOL SINIFLAR MÜCADELESİNDE MAHİR'CE YÜRÜTMEKTİR.

**30 MART 2014
DEVİRİNCİ HAREKET**

DOĞRU YERDEN ÖĞRENELİM

Fikri ve Ruhsal Özgürlük İçin Felsefe

Eflatun, “Mutluluk bilgi ile kazanılır” der. Yani mutluluğu önceleyen bir emek sürecine işaret eder. Camus’un “Bir insanın tek başına mutlu olması utanılacak bir şeydir.” sözüyle beraber düşünüldüğünde, bu tanım bizi kolektif bir emek sürecinden mutluluğa götürür.

Hiçbir şeye alışmamak, sıradanlaştırmamak, bilgiyi sevip doğru bildiklerimizi dahi sorgulayabilmek veya en azından bildiğimize farklı açılardan ve bağlamlardan bakabilmek, daha derinlikli kavrayış ve anlamlı yaşam için şarttır.

Sokrates, “sorgulanmamış hayat yaşamaya değmez” der. Bu, kişinin öncelikle kendini sorgulamasını, kendi içinde derinliğine bir araştırma yapıp yol almasını gerektirir. **Anlama-değiştirme diyalektik** yöntemleştğinde, bunun sanıldığından da kapsamlı bir alan olduğu görülür. Sorgulama, bu yöntem dahilinde yapıldığında, ömür boyu sürecek türden bir araştırma ve keşif zemini. Bir şeylerin yoktan var edilmesi değildir elbette mesele. Rodin’in “Hiçbir şey icat edilmedi, yeniden keşfedildi.” sözü, keşif olgusunun devamlılığına, yeniden üretime işaret eder.

Diyebiliriz ki her olguyu her gün yeniden keşfetmek mümkündür. Bu, aynı zamanda, yaşamda tekrara düşüp tıkanmanın da, rutinin de panzehiridir. Sistem tarafından dayatılan koşullara karşı mücadelede, böyle bir üretkenlik önemli bir avantajdır.

Matrix filminin bir sahnesinde, isyancılara ihanet ederek, Matrix’e

yani aslında varolmayan dünyaya dönmek isteyen Cypher, Ajan Smith ile yediği sanal akşam yemeğinde şöyle der: “Aslında bu bifteğin gerçek olmadığını biliyorum. Ben onu ısırdığımda, Matrix beynime vereceği elektrik sinyalleri ile bana onun sulu ve lezzetli bir şey olduğunu hissettirecek. Dokuz yıldan sonra ne öğrendim biliyor musun? **Cehalet mutluluktur.**”

Bu sözlerin aksine Eflatun, “Mutluluk bilgi ile kazanılır” der. Yani mutluluğu önceleyen bir emek sürecine işaret eder. Camus’un “Bir

insanın tek başına mutlu olması utanılacak bir şeydir.” sözüyle beraber düşünüldüğünde, bu tanım bizi kolektif bir emek sürecinden mutluluğa götürür. Bu çabanın bir yanı felsefe ise, diğer yanı eylemdir; yani teori ve pratiğin birliğini ifade eden **Marks’ın 11. Tezi**’dir. İnsanın yaşamını engelli hale getiren zincirleri kırma yöntemi de budur.

FELSEFE, HAYATIMIZI ENGELLİ HALE GETİREN ZİNCİRLERİN ANAHTARIDIR

Baskı ve kuşatılmışlık karşısında ihtiyaç haline gelen olgular içinde en öncelikli olanı, özgürlük isteği ve arayışıdır. Bu bağlamda, **Gezi direnişinde sokakta buluşan kitlenin ortak paydasının özgürlük olduğunu söylemek abartılı olmaz.**

Eşitlik denince anlaşılması gereken nasıl temel önemde kistaslarsa, yani eşitsizliğe sebep üretim araçlarının özel mülkiyetinin ve bunun sonucu olan ücretli emek sömürsünün kaldırılmasıysa; özgürlük denince de anlaşılması gereken, günlük aklın pratik sezgilerinden öte, temel nedenler olmalıdır.

Marksizm, eşitsizlik dendiğinde, sorunun temelini iner. Bu, eşitsizliği ortadan kaldırmanın yöntem ve araçlarına ulaşmayı sağlar. Bireyin

Kitle kültürü, kapitalizmin “kitle için” ürettiği kültür; popüler kültür de kitle kültürünün pazar için üretilen biçimi olarak bilinir. Bu, kapitalizmin her sınıftan insanı aynı pazarda ortaklaştırmak üzere, tüm sınıfsal farkların üstünde oluşturduğu bir kültür, bir yaşam biçimidir. Herkesin ortak ölçüsü, herkes tarafından sevilip kabul gören bir değer olarak gösterilse de gerçekte bir ölçeksizlik ve değersizlik üzerine oturur.

değil, bir tür olarak insanın özgürleşmesi için, neden-sonuç ilişkisinden hareketle sorunun kaynağını saptar. **Meta fetişizmi** kaynaklı yabancılığa son verilmesi gerektiğini söyler.

Tüm bu nedenler ortadan kaldırıldıktan sonra, yani **eşitlik** ve **özgürlük** için zemin oluştuktan sonra, bu zeminin tek tek bireylerdeki yansımaları üzerinde durulmaz. Yani biz, bireyin günlük yaşamdaki yansıma düzeyindeki tercihlerini biçimlendirmeye kalkmayız. Ama birey de eşitlik ve özgürlüğü, o tercihleri indirgememelidir.

İnsanlar genellikle, Matrix’teki türden bir seçimle karşı karşıya kalınması halinde, değişimi ve yeni ufuklara açılmayı ifade eden “**Kırmızı hapi**” seçeceklerini söylerler. Ama aynı insanlar, sistemin devamlılığına hizmet eden en güçlü öğelerden biri olan popüler kültürü seviyor ve devamlılığında rol alıyor.

Nedenleriyle beraber düşünüldüğünde, popüler kültürün çağımızın ortak dili olması bir tesadüf değildir. Ancak bunun maddi bir gerçeklik olması ile kabulü, doğrulanarak desteklenmesi aynı şey değildir. Mesela bir pop yıldızından söz edildiğinde insanlara daha tanıdık ve yakın gelir. Ama bir felsefeciden söz edince, çoğu kez tanıdık ve yakın gelmez.

Felsefe, yaygınlıkla inanıldığı gibi sıkıcı ve kuru bir disiplin midir? Eğer yalnızca filozofların hayatlarından ve felsefecilerin yazdıklarından ibaret olsaydı, evet sıkıcı ve kuru olurdu. Felsefeyi bu durumdan kurtaracak olan bi-

ziz; bunun yolu da, felsefeyi hayatın içine taşımak, yaşamı açıklama yöntemi haline getirmektir. Yaşama serpiştirilmiş metafizik öğelerin ayıklanmasıyla, bunların daha gerçekçi öğelerle ikame edilmesiyle işe başlanabilir. Ön kabullerle veya öğretilmiş olan doğrularla yetinmek yerine, sürekli olarak soru sorulabilir. O zaman felsefe, herkesin hayatını ilgilendiren, aydınlatıp yol gösteren bir olgu haline gelir.

Herkesin hayatında içinden çıkmadığı zorlu sorular vardır. Hem bu sorulara doğru yanıt verebilmek, hem de yaşama içerilmiş haldeki soruları bulup çıkarmak, yani doğru soru sormak için de felsefe gereklidir.

Felsefe aceleye gelmez, sabır gerektirir; felsefe ezbere gelmez, kavrayışta derinlik gerektirir. Hazıra konmak, kolaya kaçmak felsefenin işi değildir. Aksine felsefi bakış, uzun ve zorlu bir emek gerektirir. Ancak bir kez kavrandı mı felsefe, yaşamı bir bütün halinde inceltir, tad ve anlam derinliğini geliştirir.

Felsefe, aynı zamanda anlama ve görebilme kabiliyetidir. Bu nedenle, iktidarların barışık olacağı bir olgu değildir. Artık kimi fakül-

Felsefe, aynı zamanda anlama ve görebilme kabiliyetidir. Bu nedenle, iktidarların barışık olacağı bir olgu değildir. Artık kimi fakültelerde felsefenin okutulmuyor olması bu nedenledir. Belki okutulsa dahi, o derse ayrılan sınırlı zaman ve çaba nedeniyle gerekli verim alınmayacaktır. Ancak görünen o ki, felsefenin bu kadarıyla dahi insanların tanışması, öğretmenlerin öğrencileriyle daha derinlikli ilişkiler/diyaloglar kurması istenmiyor.

telerde felsefenin okutulmuyor olması bu nedenledir. Belki okutulsa dahi, o derse ayrılan sınırlı zaman ve çaba nedeniyle gerekli verim alınmayacaktır. Ancak görünen o ki, felsefenin bu kadarıyla dahi insanların tanışması, öğretmenlerin öğrencileriyle daha derinlikli ilişkiler/diyaloglar kurması istenmiyor.

Yaratıcılık, hayal gücünü; derinlikli kavrayış, soru sormayı gerektirir; bunun da koşullarından biri felsefi eğitimidir. Örneğin bir çocuğun alfabenin 30. harfinin nasıl olabileceğine merak sarması, sonuca vardırırsa da iyi bir şeydir; var olanla yetinmemeyi, soru sormayı ve arayışı beraberinde getirir.

Temel bilimler, felsefenin engelli değil destekleyenidir; aradaki ilişki köreltilmemelidir. Tarih dersi, kimi savaşa dair istatistikî bilgilere, yer ve tarih ezberine indirgenirse; gökbilimi yıldız isimlerine, matematik bazı formüllere dek daraltılırsa; bu alandan felsefeye önerme taşımak, diyalektik/yaratıcı bir ilişkilendirme kurmak olanaksız hale gelir. Hatta felsefe okumak bile, bütünlüklü bir bakış için yeterli değildir. Bir sınav ve sınıf geçme kısır döngüsü içinde, hazır sorulara hazır cevaplarla yetiniliyorsa, felsefe dersinden iyi not alınabilir, ama felsefenin dünyayı anlama işinde işlev kazanması çok daha başka bir şeydir.

FELSEFE ZİHİNLERİ TUTSAK ALAN KÜLTÜR ENDÜSTRİSİNE KARŞI KORUYUCU BİR SİLAHTIR

Bugün sistemin algıyı yönlendirmede ve zihinleri tutsak olarak in-

sanları mevcut işleyişin bir parçası haline getirme amacıyla, en etkili araçlardan biri popüler kültürdür.

Kitle kültürü, kapitalizmin "kitle için" ürettiği kültür; **popüler kültür** de kitle kültürünün pazar için üretilen biçimi olarak bilinir. Bu, kapitalizmin **her sınıftan insanı aynı pazarda ortaklaştırmak üzere**, tüm sınıfsal farkların üstünde oluşturduğu bir kültür, bir yaşam biçimidir. Herkesin ortak

ölçüsü, herkes tarafından sevilip kabul gören bir değer olarak gösterilse de gerçekte bir **ölçeksizlik** ve **değersizlik** üzerine oturur. Oluşturduğu kaliteyle değil, pazardaki yeriyle ve tüketilebilirliğiyle vardır. Bedri Baykam'ın boş çerçevesininin 100 bin dolara satılması, bu konudaki uç ama öğretici bir örnektir.

Popüler kültür kavramı, gerçekte Frankfurt Okulu'nun, özel-

Felsefe, yaygınlıkla inanıldığı gibi sıkıcı ve kuru bir disiplin midir? Eğer yalnızca filozofların hayatlarından ve felsefecilerin yazdıklarından ibaret olsaydı, evet sıkıcı ve kuru olurdu. Felsefeyi bu durumdan kurtaracak olan biziz; bunun yolu da, felsefeyi hayatın içine taşımak, yaşamı açıklama yöntemi haline getirmektir. Yaşama serpiştirilmiş metafizik öğelerin ayıklanmasıyla, bunların daha gerçekçi öğelerle ikame edilmesiyle işe başlanabilir. Ön kabullerle veya öğretilmiş olan doğrularla yetinmek yerine, sürekli olarak soru sorulabilir. O zaman felsefe, herkesin hayatını ilgilendiren, aydınlatıp yol gösteren bir olgu haline gelir.

likle Max Horkheimer ve Theodor W. Adorno'nun yaklaşımını ifade eden temel kavramlardan birisi olan **kültür endüstrisi** kavramıyla doğrudan ilintilidir. Bu kavramlaştırma, kültürün bir **endüstri** ve ürünlerinin de birer **meta** haline geldiği iddiası üzerine bina edilir. Buna göre, sistemin kendini her alanda meşrulaştırarak yeniden üretmesine hizmet eder. Bunun daha açık ifadesi, "Gündelik yaşamın sıkıcılığına karşı geçici bir kaçış olanağı sunması, bu şekilde oyalanma ve zihinsel uzaklaşma sağlayarak tam da bu zeminde sistemin sürekliliğini sağlamasıdır." Ve tabii ki sıkıntıyı kaynağından çözmek yerine, insanların geçici bir kaçış veya oyalanmayla sistemin baskıcı ve yoksunlaştırıcı niteliklerini unutmaları ve ücretli köle olarak kendilerini yenilemeleri amaçlanır.

Frankfurt Okulu mensupları, önce Almanya'da Nazilerin kitle kültürünü nasıl kullandıklarına tanık-

lık etti, daha sonra da yerleştikleri ABD'de, popüler kültürün sistemin çıkarlarını gözetecek tarzda nasıl işlediğini bizzat gözlemleyebilme şansı buldu.

Kültürel alan, ilkin tahakkümden kaçış için bir zemin, bir sığınak işlevi görürken, kültürel faaliyetin sanayileşmesi ve ürünlerin metalaşması oranında, sanatsal faaliyetin özerkliğini korumak güçleşti. Ve giderek **tekelleşen kültürün yöneticileriyle; demir, çelik, petrol, silah, vb. tekellerin yöneticileri iç içe geçti.** Sonuçta kültürel alan da yaşamın diğer tüm alanlarında olduğu gibi direnerek var olunabilen bir mücadele alanı haline geldi. Bunun dışında kalan ve tüketimle insanların beklenti ve istekleri arasında doğrudan bağlarının kurulduğu zeminler, **etkisizleştirici ve apolitikleştirici** işlevler yüklendi.

Bu alandaki kalıcılıktan, bir değer tüm zamanlara hitap etmesi değil, sürekli değişim kastedilir. Bu nedenle hızlı üretilip hızlı tüketilir. Böyle bir piyasa için algı yönlendirilir. Bir olgunun kılcallarına kadar inip her gün yeniden keşfeden kişi yerine, olgunun kabuklarında dolaşıp görünüle yetinen, dolayısıyla-

Temel bilimler, felsefenin engeli değil destekleyendir; aradaki ilişki köreltilmemelidir. Tarih dersi, kimi savaflara dair istatistikî bilgilere, yer ve tarih ezberine indirgenirse; gökbilimi yıldız isimlerine, matematik bazı formüllere dek daraltılırsa; bu alandan felsefeye önerme taşımak, diyalektik/yaratıcı bir ilişkilendirme kurmak olanaksız hale gelir. Hatta felsefe okumak bile, bütünlüklü bir bakış için yeterli değildir. Bir sınav ve sınıf geçme kısır döngüsü içinde, hazır sorulara hazır cevaplarla yetiniliyorsa, felsefe dersinden iyi not alınabilir, ama felsefenin dünyayı anlama işinde işlev kazanması çok daha başka bir şeydir.

la da kolay tüketen kişi tercih edilir.

Ancak bu genel tanımlara rağmen diyebiliriz ki, **popüler kültürün biçimlenmesi üzerinde sınıflar mücadelesinin doğrudan etkisi vardır.** Devrimci mücadele grafiğinin yükseldiği dönemlerde popüler kültürün olumlu nitelikler taşıdığı, muhalif/dönüştürücü bir içerik kazandığı; itiraz dinamiklerinin zayıf düştüğü, mücadelenin sınırlı imkanlarla dar alanlarda yürüdüğü koşullarda ise popüler kültürün olumsuz bir içeriğe büründüğü, sistemin uyuşturma ve edilgenleştirme amacına hizmet ettiği görülür.

Kentsel veya kırsal alanda bulunmaya bağlı olarak da popüler

kültürün etkileri farklı olur. Kentlerden, dolayısıyla egemen kültürel üretimlerden kopuk, kapalı bir zeminde geleneksel, folklorik özellikler söz konusu olabilirken, şehirlerde etkileşim oranında yön almak veya hibrid bir kültürün oluşması daha yüksek bir olasılıktır.

Mücadelenin zayıf, dolayısıyla egemen kültürden etkilenme olasılığının yüksek olduğu dönemler, Richard Sennet'in, "**Güvensizlik, ahlaki bir kimliğin oluşumunu imkansız kılar.**" tanımlamasını doğrular. Gerçekte ahlaki bir kimliğin oluşumu ile bütünsellik, birbiri ile yakından ilişkilidir. Bütünsellik ve güvenin söz konusu olmadığı yerde kişi, sistemin yönlendiriciliği karşısında edilgin konumda kalır. Erich Fromm, İnsanın edilginliğini, "**yabancılaşma hastalığı belirtileri**"nden biri olarak sayar. Buna göre, "**Kişi edilgin olduğundan, kendisi ile dünya arasında etkin bir ilişki kurmaz, etkin dünyanın bir parçası olarak görmez kendini, bu nedenle, kendi tapanlarına ve taleplerine boyun eğmek zorunda kalır. Dolayısıyla, kendini güçsüz, yalnız ve kaygılı hisseder. Bütünsellik ya da kimlik duygusu pek azdır.**"

Tüm bu veriler göstermektedir ki, **fikri ve ruhsal özgürlük**, dolayısıyla da insana yaşarış moral ve mutluluk grafiğinin yakalanması, yaşamın her kesitine yayılmış bir karşı duruşu ve hemen her cephede bir mücadeleyi gerektiriyor.

Teoman Ayvaz'ı Ölümsüzlüğe Uğurluyoruz

Teoman Ayvaz'ı Sonsuzluğa Uğurladık

O sonsuzluk anı geldi mi
Yoldaşların ardından
Gözyaşı değil karanfil dökme
Ağıtla değil marşla yolcu etmeli
Öfkeyi bilince katıp bıraktığı mirası
bilemeli.

O sonsuzluk anı geldi mi
Bir karanfili öper gibi
Daha çok bütünleşir gibi
Bir tohumu çoğaltır gibi
Kalbimize ve bilincimize ekmeli.
Ey efelerden Mine'ye
Gelenekten bugüne uzanan
Halklaşmanın ve yoldaşlaşmanın
dorucu.

Kim ölüm diye tanımlayabilir
Bu bayraklaşmaya özdeş yolculuğu?

Bir devrimci daha, devrimin gö-
ğünde yıldızların arasında yerini
aldı. Bir Devrimci Yolcu daha son-
suzluk kervanına katıldı.

77'den bugüne uzanan Devrim-

ci Yolcu birikimin taşıyıcılarından,
Hareketimizin önder kadroların-
dan TEOMAN AYVAZ'ı ölümsüz-
lüğe uğurluyoruz. Elbette acılıyız,
elbette canımız yanıyor. Ancak o-
nun hak ettiği uğurlama, bir ağıtı
değil, bir marşı gerektiriyor. Onun
mirası, hüznle yıkılmayı değil, bi-
linçle ayağa kalkmayı, sahiplenme-
yi ve yaşatmayı gerektiriyor.

O, son 40 yılın devrimcisiy-
di; hem Dev-Gençli hem Devrim-
ci Yolcuydu. Yaşamı devrimcileş-
tirme, devrimciliği yaşama içirme
geleneğinin yaşayan temsilcilerin-
dendi. Tutsaklıklarda, işkenceha-
nelerde direncin; darbeli veya dar-
besiz dönemlerde mücadelenin
simgesiydi.

O, kapitalizmin bireyci kişiliği-
nin; mülkiyet ilişkilerinin ve me-
talaşmanın antiteziydi. "Şimdiyi, a-

nı yaşa!" diyenlere, "bütünü parçaya
feda et" diyenlere, mutluluğu yılda
birkaç günlük törenlere sığdırma
telkini yapanlara; bütün bir yaşa-
mın nasıl devrimci değerlerle örü-
lebileceğini gösterdi.

O, imkânsız isteyen Che ku-
şağındandı; Mahir'ce dövüşüp
Mahir'ce gülümserdi. Bize, tari-
fi güç ve söze sığmayacak yoldaşça
bir miras bıraktı.

Şimdi O'nu Che gibi, Mahir gibi,
Önder gibi; her birimizde ayrı ayrı,
bir arada hepimizde, hareketimizde
ve değerlerimizde yaşatmanın sıra-
sı geldi.

Bu bilinçle düzenleyeceğimiz ce-
naze törenine, tüm dostlarımızın ve
yoldaşlarımızın katılımını bekliyo-
ruz.

28 MART 2014
DEVİRİMCİ HAREKET

77 bilincini benliğinde
harmanlayıp
Direngenliğini son nefesinde bile
Bayrak misali taşıyan
Yoldaşlarını gülüşüyle kucaklayıp
Hiçbir iklimin rüzgarına
yenilmeyen Teoman yoldaş
O büyük günü göremediysen de
yan yana
Her günümüz büyük bir gündü

Senin yanında

Bugüne dek ektiklerin
pusulamızdır
Yarınlarda
Unutmamak, unutturmamak,
hesap sormak adına...

Teoman Ayvaz 12 Eylül sonra-
sı siyasal iklime direnen, tercihini
örgütlü duruştan, Devrimci Yol'dan
yana gerçekleştiren ve önder nite-
likleriyle hareketi çalışma yaptı-
ğı her alanda sırtlanmış yürekli bir
devrimciydi. O çöl ikliminde tek
dal yeşilin orman olma kabiliyeti-
ne inanan, diyalektiği yaşam biç-
mi haline getirmiş, yarınları ilmek
ilmek örmeyi kendine görev bilen
bir gelecek dokuyucusuydu.

29 Mart 2014 cumartesi gü-

nü yoldaşları, ailesi, dostları ve se-
venleri onu kimliğine yakışır şekil-
de sahiplenip sonsuzluğa uğurladı.
Teoman Yoldaş, Türkiye halkları-
nın Devrimci Yol'una omuz vermiş
binlerin yanına sloganlarla ve
marşlarla uğurlandı.

Teoman Yoldaş'ın naaşının, evi-
nin önüne getirilmesiyle başlayan
törende anısı önünde saygıyla eğil-
indi. Saygı duruşunun ardından
hareketimizin Teoman Yoldaş'ın
ardından yaptığı açıklama kitleyle
paylaşıldı. Genç yoldaşlar yaptıkları
ajitasyon konuşmalarıyla onu sa-
hiplenerek, faşizmin zindanların-
da bedel ödemiş Teoman Yoldaş'a,
onun ideallerini gerçek kılma sözü
verdiler. Cenaze töreni boyunca sık
sık "Teoman Ayvaz Ölümsüzdür!,"
"Teoman Ayvaz Onurumuzdur!"
"Mahir Hüseyin Ulaş Kurtuluşu
Kadar Savaş!," "Teoman'a Sözümüz
Halk İktidarı!," "Faşizme Ölüm Tek
Yol Devrim!" sloganları atıldı.

Evinin önündeki törenin ardın-
dan Teoman Yoldaş omuzlara alı-
narak ailesinin gerçekleştireceği
dini tören için Bornova Büyük Ca-

mı'ne götürüldü. Yürüyüşte Teo-
man Ayvaz'ı Devrimci Yol'umuzda
Yaşatacağız! ve Devrimci Yol pan-
kartları açılarak ellerde de Teoman
Ayvaz Onurumuzdur! yazılı döviz-
ler taşındı.

Buradaki törenin ardında Es-
ki Bornova Mezarlığı'na hareket e-
dilerek Teoman Yoldaş sloganlarla
, mücadelesine dair anı , duygu ve
düşüncelerini paylaşan yoldaşları-
nın konuşmalarıyla yıldız yumruğa
sarılı bir şekilde sonsuzluğa uğur-
landı. Ardından hep birlikte başu-
cunda vasiyeti olan "Eylem Güze-
li" adlı şarkı hep birlikte söylendi.
Hepimizin bundan sonra Teoman
yoldaş gözlerimizde, bilinçlerimiz-
de ve yüreklerimizde taşıyacağı di-
le getirilerek "Teoman'a sözümüz
devrim olacak" sloganlarıyla meza-
rına bırakılan karanfillerle cenaze
töreni sona erdi.

Teoman'ımızı sonsuzluğa uğurla-
manın acısı ve mücadelesini büyüt-
me kararlılığıyla kitle mezarlıktan
ayrıldı.

TEOMAN AYVAZ'I DEVİRİMCİ
YOL'UMUZDA YAŞATACAĞIZ!

Tüm Zamanların Devrimcisi Teoman Yoldaş Ölümsüzdür

O, yüreği yüreğimize değen bir yoldaş. Bilinçli bir kafa, eğilmez bir baştı. Toplumsal tüm çelişmelerin bilincinde olarak yaşadı. Uzlaşır olanla anlaştı, Uzlaşmaz olanla savaştı. Ardında tüm zamanlar için örnek bir miras bıraktı.

Teoman Ayvaz, hareketimizin örnek ve önder kadrolarından...

O; bir doktordu, bir insandı, bir eşti; tüm bunları içeren daha kapsamlı tanımla, bir devrimciydi. Onu doğru anlamının ve anlatmanın koşulu, devrimciliğini hangi ideolojik-politik temeller üzerinde sürdürdüğünü, yani Devrimci Yolcu olduğunu bilmektir.

Devrimci Gençlik'ten Devrimci Yol'a evrilen süreçte, 1977 miladında, '78' saflaşmasında ve sonrasında bir kez olsun tercih tereddüdünde bulunmaması; cuntalı süreçte, işkencehanede ve tutsaklıkta kimliğinin gereğini yerine getirmesi; mücadele soluğunun, **Necdet Erdoğan Bozkurt**'la da **Recep Demir**'le de **Önder Babat**'la da keşişmesi; onun koşullara göre devrimcilik yaptığının değil, **tüm zamanların devrimcisi** olduğunun ifadesidir.

Tüm zamanların devrimcisi olmak, Devrimci Yol'un kadro anlayışıyla doğrudan ilintili bir niteliktir. Kadroların hem Dev-Genç'li hem Devrimci Yolcu olması; bir alanda uzmanlaşıp diğer alanlara yabancılaşmak yerine tüm alanlarda çalışma yapabilecek niteliklere sahip olması, sıkıyönetim veya cunta koşullarına geçişte hızla yeni süre-

cin gereklerine adapte olabilmesi, kadro anlayışıyla ilintilidir. Devrimci Yolcuların ilk kez karşılaştıkları sorunlara **ezberle** değil **yeniden üretimle** yanıt vermesi, aynı zamanda Marksizm'i donmuş değil yaşayan bir öğreti olarak değerlendirmesiyle doğrudan ilintilidir.

Bu bağlamda daha önce yaptığımız bir tanımlamayı anımsamakta yarar var.

"Bilinir ki bir şeyin aslını yürütmek/oluşturmak zor geliyorsa, onun kolayca kaçan biçimleri üretilir. Bu, kadronun gerekleri için de kitleselleşme için de, genelde devrimci görev ve sorumluluklar için de geçerlidir."

Devrimcilik tepeden tırnağa alternatif olmaktır. Devrimciliği böyle kavrayanlar, ne sisteme ne de sistemi bünyelerinde yeniden üreten yapılarla öykünmezler. Yoldaşlarına gerekli **bilinci, irade ve disiplini** veremeyenler, bunu daha kolaycı, biçimsel yöntemlerle ikame ederler. Bu nedenle de sınavların büyüüp ciddileştiği noktada dökülmeler başlar.

Tam da bu nedenle, **ruhsal doyum ve kalıcı moral**, hemen tüm yapıların sorunudur. Bunun günümüzde heyecanlarla, anlık ışıltılarla geçiştirilmesi, daha niteliklisine ihtiyaç duyulduğu yerde ruhsal açlığı ve savrulmaları beraberinde getiriyor.

İşte biz devrimciliği bir kimlik olarak gördüğümüz ve uzun erimli baktığımız için, zoru deniyoruz. Biz de delikanlılığın, küçük burjuva niteliklerin okşanmasıyla sağlanan anlık elektriği kullanarak geçici başarılar sağlamayı biliyoruz. Ama bunun uzun vadede yarardan daha çok zararı vardır.

Kadrolarımızın her koşulda ken-

dine güveni olmalı, hiç karşılaşmadığı bir soruna dahi çözüm üretebilecek denli üretken olmalıdır. Üretkenlikten kasıt değişiklik veya renklilik değil, hayata cevap olabilmektir."

Teoman Ayvaz, böyle bir sürecin ve niteliklerin kadrosuydu; hayata veya "nasıl yaşamalı?"ya dair aranan cevabın kendisiydi. O, örgütsel sürecimizin en zor koşullarda güvenceye alınması ve devamlılığının sağlanmasında, liberalizmin etkisi karşısında gereken dik duruşta, sözle değil pratikle örnek olma noktasında, **hareketimizin örnek ve önder kadrolarından; güvencelerinden birisiydi.**

Gezi sürecinde, uç vermeye başlayan hastalığına rağmen, vaktini yatakta değil sokakta geçirmesi; bu duruşunu en ağırlaştığı dönemlerde bile okuyarak, üreterek ve müdahale ederek sürdürmesi, Devrimci Yolculuğun konjonktürel olmayan niteliğini ne denli içselleştirmiş olduğunun göstergesidir.

Teoman Ayvaz, hem Che'nin hem de Mine'nin yoldaşıydı..

O, Che'nin "*Peşinden gidecek cesaretin varsa, bütün hayaller gerçek olabilir.*" sözünü güncelleyen yanı sıra evrenseldi; kavganın ve hayatın diyalektiğinde Mine'yi yaşatan yanı sıra yereldi. Fiilen ve kesintisiz olarak yaptıklarıyla, **son 40 yılın devrimcisiydi**; Türkiye'de veya dünya ölçeğinde yaşanan hiçbir sarsıntı, hiçbir çözülme veya gerileme, kimliğindeki değerleri ne eksiltti ne de tereddüde soktu.

Bu süreçte Sovyetler dağıldı; Nikaragua, sokakta kazandığını sandıkta kaybetti; El Salvador, büyük

bedeller sonucu kazandıklarını uzlaşma masasında sınıf karşıtlarına teslim etti. Güney Afrika'da bunca zulümden sonra iktidara geçen siyahiler, sınıf perspektifini yitirdiği oranda egemenleşti. Aynı süreçte Türkiye coğrafyasında yaşanan siyasal ve sınıfsal med-cezirlerde; o denli sallantı, sarsıntı ve yol ayrımı oldu ki, dönem dönem değerlerde ısrar, **yalnız kalmak** anlamına geldi. Tüm bu gelişmelere rağmen Teoman'ın, kimlik değerleriyle beraber, istikrarı ve devamlılığı koruyabilmesi, devrimciliği bir **yaşam biçimi** olarak benimsemiş olmasıyla doğrudan ilintilidir.

Devrimciliği törensel anlarla sınırlamayıp, **bir yaşam biçimi** olarak görmek, bizlerin geleceği olduğu kadar, ayırt edici özelliğidir. Bu, aynı zamanda sürekli olarak bir adım ileriye bakmanın, daha ileri bir basamak için hazırlanmanın da gereğidir. **Seçim öncesinde bile 31 Mart'tan bahsetmemizin nedeni budur.**

Biz, en örgütsüz anlarda hedefine örgütlenmeyi koymayı, en güncel meselelerde bile stratejik hedefi gözetmeyi bilen bir hareketin devamıyız. **Bilinir ki ne yöntemler kendi başına işler, ne de kurumlar kendiliğinden halkı örgütler.** Bunun için her âna şu veya bu şekilde yansıyan bir yol gösterici irade şarttır. Bu aynı zamanda örgütsel bütünlüğün ve akışkanlığın da güvencesidir. Bunun için dün-bugün-gelecek diyalektiği çok ustaca kurulmalı, **ne redde ne de tekrara düşülmemelidir.**

Devrimcilik böyle kavrandığı oranda, **ölümsüzlük kervanına katılan yoldaşlarımıza sözümüz**

somut bir gerçeklik halini alır; kadrolaşma olarak özetlenebilecek temel siyasi görevin eksik bırakılmamasında doğru ve yerinde rol alınır.

12 Eylül darbesinin bir özelliği de kuşak kopması yaratarak 1980 öncesinde oluşan teorik ve pratik birikimin devamlılığını sekteye uğratmaktı. Bu konuda büyük oranda başarılı olduğu söylenebilir.

Ülkemizde halk/devrimciler, 1990'lı yıllara, 1980 öncesinin birikimini değil, 12 Eylül darbesinin etkisini taşıyarak girdi; deyim yerindeyse bu etkiler birbirini çoğalttı. Ve dünya ölçeğinde gözlenen

soldaki özgüven yitiminden ülkemiz solu da nasibini aldı.

Bu çözülmeye karşı direnç, dünün tekrarından ibaret olmayacaksa, devamlılık aynı zamanda bu süreçteki yeniden üretimle de ilintiliyse, sürecin **taşıyıcılıkta istikrarlı kadroları** bir kaynak, bir yol gösterici rehber olarak görülmelidir. Teoman Ayvaz, bu bağlamda, hem dünden bugüne uzanan birikimin ânda yeniden üretilmesinin örnek ifadesi, hem de örgütsel bütünlüğün yoldaşlıkta anlamını bulan kimyasının güvencesiydi. Bi-reycileşmenin, benmerkezciliğin solda çimlenip boy verme koşulu

bulduğu, örgütsel bütünlükten sol içi ilişkilere dek sistemin ayrıştırıcı etkisinin hissettirildiği günümüz koşullarında, "Devrimcilik anın sosyalizmidir" diyebilen ve yoldaşlarına da dostlarına da devrimciliğin komünal gerekleriyle yaklaşan nitelikleriyle kapsayıcı ve bütünlüştürücü bir kimlikti.

Yaşam-hareket diyalektiğinin, döneme dair ilişki ve çelişmelerin doğru okunmasının, içinde bulunan süreçte sınıflar mücadelesinde yeterli ve tutarlı rol alabilmek için zorunlu olması gerçekliği; bugün bir kez daha, **tarihsel önemdeki kadroların** niteliğini güncellemeyi gerektiriyor.

M i n e ' d e n Teoman'a uzanan süreç, akla ilkin devamlılığı getirir...

Devamlılık, devrimciliğin bir yaşam biçimi olarak kavranmasının yanında, Marksizm'de ifadesini bulan değerlerin zaman aşımına uğramadan korunmasını, uygulamayı ve yeniden üretimi zorunlu kılar.

Teoman'ın şahsında somutlanan bütünlüklü duruş ve kişilik; Mahir'i anlamının, THKP-C'den Devrimci Yol'a taşınan değerlerin ve bu bütüne özgü kadro anlayışının ifadesidir.

Bu bağlamda söylersek; Devrimci Yol'un çalışma tarzının özeti olmasıyla **Fikri Sönmez**'i, Devrimci Yol'un teorik ve pratik niteliğini bağrında taşımasıyla **Necdet Erdoğan Bozkurt**'u, Devrimci Yol'un tüm dönemlerinin kadrosu olmasıyla da **Teoman Ayvaz**'ı yaşatmak, bugünün Devrimci Yol'una aranan yanıtın kendisidir; dün-bugün diyalektiği ile YOL'a devam etmektir.

Teoman'ı Nasıl Anlatacağız?

En mavi yerine ulaşmak için göğün yüzünü yırttık. Verimi dışa vursun diye toprağı tırnaklarımızla kazıdık. Biz devrimciyiz. El değmemiş duygularla sevdik işimizi. Rüyalarımıza dahi gölge düşmesin diye yoldaşça sahiplendik birbirimizi...

Lenin, **Devlet ve Devrim** adlı eserine, "*devrimci önderler ölmeye görsün*" diye başlar. Ve egemen sınıfların "*yaşadıkları dönemde rahat yüzü göstermedikleri*" devrimcileri, ölümlerinden sonra "*zararsız putlara*" dönüştürmeye çalıştıklarını, devrimci teorilerinin içini boşaltıp devrimci uçlarını törpüleyip bayağılaştırdıklarını söyler. Bu nedenle, yitirdiğimiz devrimcileri **doğru anmak** gibi **doğru anlayıp anlatmak** da sırtımıza önemli bir sorumluluk yükler.

En yaygın yöntemlerden biri magazinleştirmedir; "*şu yemeği, şu müziği severdi; cesurdu, kahramandı, vb*" anlatımlar eşliğinde asıl niteliklerini, geleceğe aktarılıp yaşatılacak yanlarını gölgelemektir. Gerçekte yapılması gereken, büyük resmin içinde tüm dönemleriyle, yaşayan bir nitelik olarak aktarmaktır.

Devamlılıktan ne anlamak gerekiyor?

Tarihsel kesiti büyüterek söylersek, Mahir'le Teoman arasında da bir devamlılık vardır. Ama daha da geriye giderek yönetsel bir ifadeyle söylemek gerekirse; eğer me-

sele yöntemde devamlıksa, değerlerin özünü ıskalamadan yeniden üretim ve güncellemeyi sağlamaksa; donmuş değil yaşayan bir öğreti olan Marksizm'i bugüne taşımak, başlı başına bir devamlılıktır.

Lenin, Marks ve Engels'in üretimlerine emperyalist çağın gereklerine uygun üretimlerle katkı koydu ve Marksizm'in yaşayan bir öğreti olduğunu gösterdi. "*Çağımız proleter devrimler çağıdır.*" diyerek, yeni dönemin ufkunu çizdi. Mao, Lenin'in bu tespitini Çin koşullarında güncelledi ve devrimin halk savaşı aşamasından geçeceğini söyledi. Halk savaşı, Çin'den sonra Küba ve Vietnam'da da başarıya ulaştı. Bütün bu birikim ve tecrübeleri, Türkiye koşullarında diyalektik yöntem dahilinde harmanlayan Mahir, üçüncü bunalım döneminin halk savaşı stratejisinde sebep olduğu taktiksel evreleri daha sistematik biçimde tanımladı.

Bu bağlamda devamlılık, ancak devrimciliğin gereği yerine getirildiğinde, bilimsel ve üretken olduğunda mümkündür. Günü kurtaran, öze inmeden biçimle yetinen bir duruşla devamlılık oluşmaz. Tersine, devamlılığın kopması hallerinde yani öz yitirildiğinde biçim öne çıkar. Biçim, kolayca kaçmak, azla yetinmek, deyim yerindeyse kabukta dolaşmaktır.

Devrimci Yol, birikimde devamlılık ve güncelleme diyalektiktir...

Birikimde devamlılık, bir birikimin devridir. Bu devir, donmuş kalıplar biçiminde olmayacaksa, gün-

cellemeyi gerektirir. Bu bağlamda devamlılık ile güncelleme diyalektik değeri erozyona uğramadan geliştirilmesi ve güvenceye alınması için büyük önem taşır. Aksi takdirde süreç geriye işler, büyüme ve gelişme yerini çözülmeye bırakır; "*kendisi için bilinç tekrar "kendinde bilince" döner.* Ve sürece/olugulara, programatik değil pragmatik, politik değil duygusal, örgütsel değil kişisel bakmaya başlanır. Dün Devrimci Yolun anlaşılmasının da ortaya devamlılık adına bir karikatüre denk oluşumların ortaya çıkmasının da sebebi budur. Bunun bir örneği kişiselleşme ise, diğer örneği yapıların bir bütün halinde öznellesmesidir. Örneğin, katılıma izin vermeyen örgütsel işleyiş, nasıl Devrimci Yol'un kadro anlayışına aykırı ise; katılımı, bireysel nitelikler, alışkanlık ve eğilimler üzerinde biçimlenmiş bir duruşun harekete dayatılması olarak anlamak da, en az o kadar Devrimci Yol'un kadro anlayışına aykırıdır.

İşte Teoman, böyle bir hareketin, zaman aşımına uğramayan, darbe dahil sürecin dağıtıcı-bozucu tüm duraklarında başarılı bir sınav veren, örnek ve önder kadrolarındandı. Öznelliği değil mücadelenin gereklerini, gösterişi değil mütevazılığı seçti; çok söz söylemek yerine yaptıklarıyla örnek olmayı tercih etti.

"En iyi nasihat; iyi örnek olmaktır." (Malcom X)

Gerçekte yol göstermek, nasihat etmekten veya azarlamaktan daha zor, ama daha nitelikli bir yol-

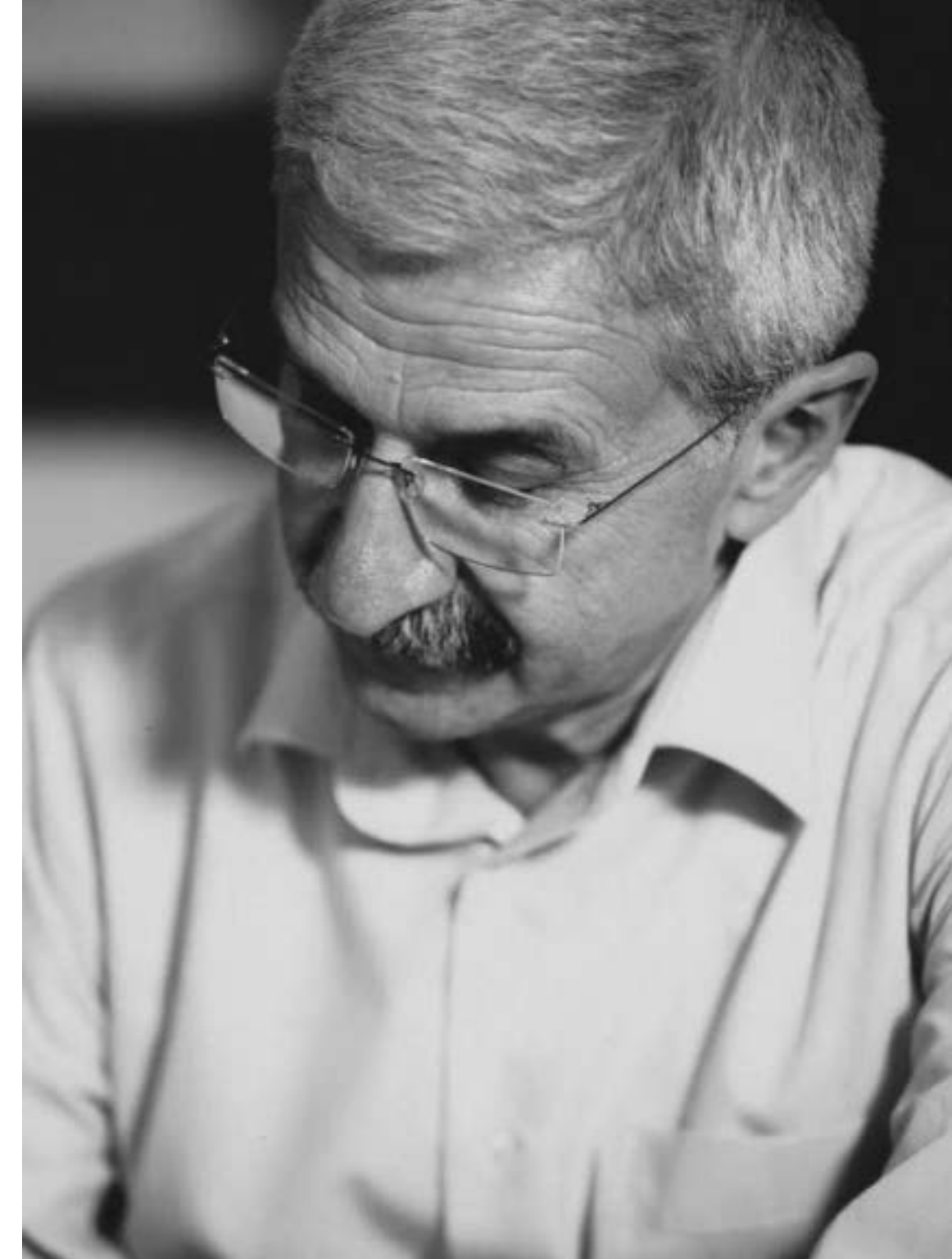
dur. Ortaya çıkan hatayı veya yanlış eğilimi tenkit etmek, tek başına bir anlam ifade etmez. Hatta tenkit edenin aynı fiili tekrar etmesine de engel değildir. Bu nedenle, alternatif oluşturmak, yanlış görmekten veya göstermekten çok daha önemlidir.

Verili olanı reddetmenin yanında alternatif oluşturmakla da yükümlü olan devrimcilerin işi sanıldığından da zordur. Onlar, elbette her şeyi bilmek zorunda değildir. Ancak izledikleri yol, bilimi olduğu kadar kültür ve sanatı içerir. Çünkü hem yıkmayı hem de yeniden yapmayı (deyim yerindeyse yaratmayı) gerektirir.

Kaskatı ilkelerle, mücadelenin acı gerçekleriyle, vb yetinildiğinde, ortaya esneme özürü donmuş kalıplar çıkar. Alternatifin güzelliğini mücadeleye içermek olanaksız hale gelir. Bu nedenle, **genelde estetik, özelde müzik ve yönetsel diyalektik, devrimci kimliğin ayrılmaz bir parçasıdır.**

Kağan, estetiği "*gerçekliğin insanlar tarafından estetiksel olarak özümlemesinin bilimi*" olarak tanımlar ve çirkinliği de bu bilimin konusu olarak ele alır. (Prof. M. Kağan, Güzellik Bilimi Olarak Estetik ve Sanat) Bu, karşıtların birliği olduğu kadar, yaşamın diyalektikliğidir. Estetiğin mücadeleye içerilmesini ve yönetsel ilkeleri gözeten bir yeniden üretimi gerektirir.

Yaşama içerilmiş devrimcilik, öznel ihtiyaçlarla eğilip bükülmediği sürece, bencillik değil, toplumsal üretir; ortak hareketin, dayanışma ve paylaşımın zeminini büyütür. Bu işleyiş kurallarına, yani devrimciliğin diyalektikliğine rağmen örgütsel zeminlerin rekabet, yarış, didişme, vb üretmesi düşündürücüdür. Tersine ise; "Ben'in, bencilliğin, rekabet ve gösterişin ağır bastığı bir dünyada örneğin Chopin'in, cenazesinde kendi yazdığı 'Cenaze Marşı'nı değil de, Mozart'tan Requiem'in çalınmasını vasiyet etmesi, olumlu/örnek bir davranıştır. Devrimcilerin, yaşama serpiştirilmiş bu türden örneklerden de öğ-

renerek kimlik oluşturması, duruştaki zenginliği olduğu kadar, en zor koşullara dayanma, yalnız kaldığında yoldaşlarla empati kurup çöğalma imkanlarını büyütür.

Teoman'ın son 40 yıl boyunca, devamlılık çizgisinden sapmaması, kişisel veya genel tüm sarsıntıları tutarlı bir duruşla karşılaması, yukarıda tanımladığımız nitelikleri kimliğine içerebilmiş olması sebebiyledir.

Her devrimcinin içinde bir Ostrovski yatar.

Hatırlayalım; Ostrovski, yatağa bağlı ve iki gözü görmez bir haldeyken bile yaşamını mücadeleye adanmış, acılar içinde de olsa, bir

gün daha fazla yaşayarak harekete bulunduğu noktadan destek olmaya çalışmıştır.

Marks'ın hayatı da incelendiğinde, yoksullukla ve sürgünlerle geçen yaşamında 7 çocuğunun 4'ünü kaybettiği, ama tüm bu güçlükleri, mücadeleye bir an olsun ara vermeye gerekçe yapmadığı görülür.

Teoman, Ostrovski'nin direnginliğini olduğu kadar, mütevazılığını da bağrında taşıyan bir kimlikti. Bu nedenle bugün onu anlatmak, "konuşmaktan çok yapmak" biçiminde olmalı, törenlere sığmayan nitelikleri mücadelenin yaşayan boyutu haline getirilerek ölümsüz kılınmalıdır.

Katledilişinin 10. Yılında Önder Yoldaş Anıldı

3 Mart 2004'te, dergi büromuzun önünde başından vurularak katledilen yoldaşımız Önder Babat, vurulduğu yerde ve saatte, yoldaşları, siper yoldaşları ve dostları tarafından anıldı. Devrimci Hareket Dergisi tarafından düzenlenen eyleme yoğun bir katılımın olduğu gözlemlendi.

Eylemde devrimci dost yapılar da aramızdaydı. ÖDP, BDP, HDP, EHP, KALDIRAÇ, ESP, Emek ve Özgürlük Cephesi, Kocamustafapaşa Dayanışması eylemimize katılarak destek veren yapılar arasındaydı.

Saat 19:00'da başlayan eylemde Devrimci Hareket Dergisi Yazışları Müdürü Eray Sargın, basın metnini okudu ve herkesi Önder Babat ve Gezi Şehitleri şahsında bir dakikalık saygı duruşuna çağırdı. Saygı duruşundan sonra, Önder'in vurulduğu yere karanfiller bırakıldı ve ADALILAR, Önder için Önder Babat Marşı'nı ve Çav Bella'yı söyledi.

Eylem esnasında kitle sık sık

“KATİL DEVLET HESAP VERECEK, DEVRİM ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR, FAŞİZME ÖLÜM TEK YOL DEVRİM, GEZİ'DE DÜŞENE DÖVÜŞENE BİN SELAM, FAŞİZME KARŞI OMUZ O MUZA!” sloganlarını haykırdı.

Eylem, saat 19:30'da sloganlarımızla sona erdi.

Basın Metni:

“KATLEDİLİŞİNİN 10. YILINDA ÖNDER BABAT'I ANIYORUZ.

Tam 10 yıl önceydi; aydınlığın yerine karanlığı, güzelliğin yerine çirkinliği, yaşamın yerine ölümü yaygınlaştırarak, talan, sömürü ve yalan üzerine kurulu sistemlerini güvenceye almak isteyen güçler, bu kez hedefine yoldaşımız Önder Babat'ı koydu.

O günler, aynı zamanda Türkiye'nin NATO'ya ev sahipliği yaptığı ve taşeronluğu layıkıyla yerine getirdiğini kanıtlamak için her yola başvurduğu günlerdi. Bunun için, emperyalizme ve faşizme kar-

şı yükselen her sesi susturmak, en acil görevleri arasındaydı. Biz, yoldaşımız Önder'e sıkılan kurşunu bu nedenle, sisteme biat etmeyen, teslimiyeti reddeden tüm halk güçlerine yönelmiş bir saldırı, bir gözdağı olarak gördük.

Eğer kişiselleştirip daraltmadan değerlendireceksek, diyebiliriz ki o kurşun, devamında gelen “Önleyici Saldırı Konsepti”nin uygulama araçlarından olan Özel Yetkili Mahkemeler'in, yani halk kesimlerini sindirme ve giderek teslim almanın işaret fişegi idi.

Dün o fişegi anlamayan veya “yorgun kuşun” yalanına inanan kesimler, “devlet bir üniversite öğrencisini neden vursun ki?” diyenler; yani AKP'den darbe karşıtlığı, demokrasi ve barış bekleyenler; bugün yaşananları da anlamıyor.

Bu kez de yaşanan rant cinneti, yolsuzluk, ülkenin yalan ve talan cumhuriyetine çevrilmesi; bölge halklarına yönelmiş düşmanca siyasetin aracı haline getirilmek; yalnız-

ca Tayyip Erdoğan'la açıklanmakta veya AKP'yle sınırlı görülmektedir.

Bu darlaştırılmış ufuk, çözümünü de yanlış yerde aramayı beraberinde getiriyor; tüm kötülüklerin kaynağının kapitalist sistem olduğunu görmeyenler, çözümünü de sistem içinde arıyor. Seçim dahil her konuda, ege-menlerini taklit ediyor.

Halbuki bizler biliyoruz ki rekabet, didişme, bencillik ve ben kavgaları burjuva çalışma tarzının yansımalarıdır. Devrimciler, sol değerlerle hareket edenler, sınıf düşmanlarına

öykünmez; kötünün iyisini seçmez; halklar arası kardeşleşmeyi, ortaklaşmayı, eşitlik ve özgürlüğü bayraklaştıran bir duruşla hareket eder.

İşte Önder Babat tüm bu değerlerin ifadesi; günü kurtaran, geleceği ana feda eden, stratejik ufkunu kısa erimli çıkar hesaplarıyla boğan duruşun antitezidir; Bedreddin'den Mahir'e, Mahir'den günümüze uzanan değerlerin bayraklaştığı halidir.

Önder Babat, Gezi'de sokaklara taşan iradenin, “Ya Hep Beraber Ya

Hiçbirimiz” felsefesiyle hareket eden milyonların eyleminde, bilincinde yaşıyor. Önder Babat, Mehmet Ayvalıtaş'tır, Ahmet Atakan'dır, Abdullah Cömer'tir, Ali İsmail Korkmaz'dır, Ethem Sarısülük'tür, Medeni Yıldırım'dır.

Onların şahsında tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyor; değerlerini değerlerimizdir diyoruz.

3 MART 2014

DEVİRİMCİ HAREKET”

Önder Babat İ.Ü'de de Anıldı

3 Mart 2004'te Taksim İmam Adnan Sokak'ta polis tarafından katledilen, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi Önder Babat'ın katledilişinin 10. yılında; devrimci, demokrat, ilerici, yurtsever öğrenciler tarafından İ.Ü. Merkez Kampüs ana kapısında bir anma ve basın açıklaması gerçekleştirildi. Okunan basın metnini aktarıyoruz.

“Dostlar, Yoldaşlar;

Bugün İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi 4. sınıf öğrencisi Önder Babat'ın devlet tarafından katledilmesi üzerinden tam 10 yıl geçti. Yoldaşımız, 2004 Mart'ında Taksim İmam Adnan Sokak'ta Devrimci Hareket Dergisi bürosundan çıkarken, susturuculu bir silahla başından vuruldu. Nişan alınarak vurulduğu açıkken, polis tutanaklarında başına taş düştüğü iddia edildi. Bu yalanlar bize hiç uzak değil. Biz, Gezi şehitlerini toprağa vereli çok olmadı. Hepimiz 7 gencimiz için atılan yalanları, medyanın üstlendiği rolü biliyoruz. Devletin kan ve irin kokan ellerinin 14 yaşında bir çocuğun, Berkin Elvan'ın bile canına kastetmekten çekinmediğini gördük.

Bugün faşist devletin katlettiği yoldaşlarımızın cenaze törenlerine dahi izin vermediğini, onlar için

yapılan eylemlere dahi saldırdığını biliyoruz.

Faşizm bir katliam düzenidir. Katliamlarını tüm direnen halklara ve muhalif kesimlere yöneltilir. Şerzan Kurt'tan Ali İsmail Korkmaz'a, Ali Serkan Eroğlu'ndan Önder Babat'a kadar öldürülen tüm yoldaşlarımız onların kendi kokmuş düzenlerine boyun eğmeyenlere nasıl tahammülsüz olduklarını gösteriyor. Bunun sebebi hesap soran örgütlü gençlerden korkuyor olmalarıdır. Her gün baskı ve şouruşturmalarla bizi uzaklaştırmaya çalıştıkları okullarımızdan biz değil, onlar gidecek.

İbo'lardan, Mazlum'lardan Deniz'lerden Mahir'lerden aldığımız mücadele bayrağını yükseltmeye kararlıyız. Susmayacağız.

Bugün düzenlerinin kirliliği yaptıkları yolsuzluklar ve hırsızlıklarla da bir kez daha ortaya çıkıyor. Bizler bu pisliliği yalnızca devrimin temizleyeceğini biliyoruz. Bizler üniversitemizde on yıllardır sürdürdüğümüz mücadelemize devam ediyoruz ve devam edeceğiz. Yer yüzü aşkın yüzü oluncaya dek.

DEVİRİMCİ, DEMOKRAT, İLERİCİ, YURTSEVER ÖĞRENCİLER.”

8 Mart Devrimcidir; Hem Program Hem Eylemdir

“Silahı artık sol omzunuza alın ve kendi sınıf çıkarınız için kullanın.”(Marks)

Mart ayına girdik. Doğa baharı, mücadele yeni görev ve sorumlulukları haber veriyor. Mart, birinin diğerini tamamladığı, anlam katıp büyüttüğü onur kesitleriyle dolu bir aydır. 3’ünde, ölümsüzlüğünün 10’uncu yılını tamamlayan yoldaşımız **Önder Babat’a** karşı sorumluluğumuzun bir kez daha altını çizdik. Dehakça zulümlere karşı durmak için 21’ini beklemedik. **Mart’ın 8’i bizler için, kadının şahsında tüm ezilenleri ifade eden bir gün olması itibariyle özellikle anlamlı ve devrimcidir.** Ne var ki, koşullar daha ileri bir kavrayış ve duruşu tarif ediyor olsa da, devrimci-demokrat zeminde feminizmin ağırlığı artan bir oranla varlığını hissettirmeye devam ediyor.

Gezi’de sanki kadın erkek el ele yürümemiş, devamında iktidarın “kızlı-erkekli” yaşamı boy hedefi yapması karşısında aynı bütünlükle hareket edilmemiş ve daha da önemlisi, Marksizm’i 20. yüzyılda güncelleyen Leninizm, devrim teorisinde tüm ezilenlerin kurtuluşundaki zorunlu ortaklaşmayı programatik olarak ifade etmemiş gibi, **devrimci demokrat yapılar, açık veya utanç biçimde feminizmi keşfediyor, erkek yoldaşlarından arındırılmış “steril” bir 8 Mart kutluyor.**

Sınıflar mücadelesinin hemen her anının bir sınav niteliği taşıdığı koşullardan geçiyoruz. Sadece politik kararlılığımız değil, ideolojik bağlamlı tutarlılığımız da sınavdan geçiyor. Günü kurtarmaya koşullanan, devrimci yapılarla örgütsel kardeşliği büyütmek yerine yarış ve rekabeti tercih eden, grupsal hesaplara temel önemdeki değerlerini feda eden eğilim, deyim yerindeyse, solun önemli bir kısmını teslim almış durumda.

Kimileri seçimdeki duruşunu CHP’nin gösterdiği adaylara göre belirlerken, kimilerinde de CHP ile aynı çatıda buluşmanın övgüsü gözleniyor. **Bu bir yenilgi atmosferidir; sistemin yöntem ve araçlarına öykünmedir; devrimciliği reformizmle ikame etmektir.**

Halbuki Clara’dan bugüne 8 Mart’ın anlamı, öncelikle **Rosa, Mine, İdil** gibi sınıf kavgasını tavizsiz ve can bedeli yürütmüş kadınlarda ifadesini bulmuş; sistem bir bütün halinde kadın erkek el ele yoldaşça bir mücadele ile karşılaşmıştır. Son yıllarda çözülme ve gerilemeyle malul duruşun giderek kapsam büyütmesi, sadece kadınla anılan mücadele zemininde değil, sınıfsallığın terk edildiği hemen tüm alanlarda söz konusudur.

Yaşama içerilmiş öğretici geliş-

meler ve siyasal pratiğin bizzat kendisi, her gün yeniden sınıfsal bakış açısına çağırır ve gereklerini hatırlatırken; düşünce, yaşam ve kavga demirini ısrarla ters yöne bükme, programatik değil pragmatik bakmak, **sınıf kardeşlerine değil çıkar öznelerine yakın durmak**, nedeni ne olursa olsun ve nasıl savunulursa savunulsun, son tahlilde özü biçime, devrimi evrime, aslolanı tali olan feda etmektir; arabayı atın önüne koşmaktır.

Devrimciler, halkın öncü özneleridir; yolgöstericidir. Bu nedenle, halkla beraber hareket ederken daha ileriye işaret eder; fikri ve fiili bariyerleri, mevcut alışkanlık ve kavrayışın bir adım önüne kurar. Günü kurtarmayı ve anlık parlıtların istismarını değil, hedefine nitelik değişimini koyan kazanımları gözetir.

Sınıflar mücadelesinin deneyim ve birikim diyalektiği göstermiştir ki, karşıtına öykünenler peşinen kaybederler. Bu nedenle, 8 Mart devrimcidir; hem program hem eylemdir; hem an hem gelecektir; tüm insanlığın özgürleşmesi mücadelesinin bileşenidir. Ve yine bu nedenle 8 Mart, sistem içi değil sistem dışıdır; eşitliğin odağına sınıf kardeşliğini koyan bir kavrayışın ifadesidir; değerlerinde ısrar etmenin adıdır.

İşte bu perspektif ışığında, kırıntılarla yetinmeyenleri, geleceği ana feda etmeyenleri; sadece cins baskısına değil, baskı ve sömürünün her türüne son veren ve sistemin tepeden tırnağa değiştirilmesini öngören stratejik ufka, **Devrimci Yol’a çağırıyoruz.**

**KADIN ERKEK EL ELE
MÜCADELEYE!**

**1 MART 2014
DEVİRİMCİ HAREKET**

Dehak’laşan İktidara Karşı Newroz Ateşi

Belki de tarihin hiçbir döneminde egemenle devletin, zulümle egemenin, yalanla yönetenlerin, rantla iktidarın ilişkisi bu denli açığa çıkmamış, bu denli görünür olmamıştı.

Mevcut tabloda elbette ki, ekonomik krizden yönetme krizine ve egemenlerin kendi iç çelişmelerine kadar dönemsel koşulların rolü var.

Daha önceleri sistem, mecbur kaldığı oranda tüm kamuflajlarını atar ve cuntalı yüzünü gösterirdi. Bugün artık öylesine yönetemez hale gelmiş durumdadır ki, makyajları bile kendilerine fazla geliyor. Yasaların, en dar anlamda bizzat kendileri için olduğunu; tek bir kişi için meclisi toplayıp yasa çıkarabileceklerini; o da olmasa, bütünüyle işleyişi kitleyip bugüne dek bağımsızlığından söz ettikleri yargıyı devredışı bırakabileceklerini açık biçimde gösterdiler.

Bu süreçte yüzü (sınıfsal niteliği) açığa çıkan devletin zulmünde, en küçük bir azalma olmadı. Dün haksızlığı, yolsuzluğu, yalan ve ikiyüzlülüğü gizlemek için yapılan saldırılar ve başvurulmuş atraksiyonlar, bu kez, açığa çıkması farklı göstermek ve halk tepkisini bastırmak için yapıldı.

Ve gerçekte bir kez daha, hangi coğrafyada olursa olsun egemenin

tarzının birbirine ne denli benzediği gözler önüne serildi.

Halepçe 1988...

Üzerinden 26 yıl geçmiş olmasına rağmen, tüm acıları ayrıntılarıyla dün gibi anımsanan, **ağıt ve öfke sebebi Halepçe**, anılma sürecine girmişken, Türkiye’nin sokaklarından kurşun sesleri ve gaz kokuları yükseliyor.

Acılar birbirine öylesine yakınlaşıp benzedi ki; Gazi katliamıyla Berkin’in cenazesi, 16 Mart katliamıyla Halepçe iç içe geçti. Ve halk bir kez daha, egemenin sınıfsal niteliğiyle yüzleşti; öfkesini bizzat yaşadıklarıyla biletti.

Cegerxwin’in “Kin Em?” (Biz kimiz?) diye sorduğu Kürt halkı için,

hak veya kimlik yerine hep katliamlar uygun görülmüş ve sonuçta tarihi, katliamlar tarihi haline gelmiştir. Halepçe bunlardan biridir. O gün Hiroşima’dan, Vietnam’dan bilinen yöntem Halepçe’de uygulandı. Binlerce kişi, emperyalizmle işbirliği halindeki Irak egemen güçlerinin attığı gazlarla yaşamını yitirdi.

Yıllardır “Helebce... Ji bir neke...” (Halepçe... unutmama...) diyerek anılıyor Mart’ın 16’sı ve Newrozlara taşınıyor bilince kazanmış acının yankısı...

Bu yıl da Newroz ateşi, tepeden tırnağa Dehak’laşan egemen güçlere karşı mücadelenin işareti olsun...

1 Mayıs'ta Haziran Bilinciyle Alanlardayız

**1 Mayıs, umut iklimine
Doğanın kekik kokularıyla katılmasıdır;
August Spies'in Haziran meşalesine üflemesi,
Ezilenlerin sokakta fiili manifesto örgütlemesidir...**

Yine bir Mayıs arifesindeyiz; yine toplumsal dalların yapraklanacağı, umudun çiçekleneceği bir iklimdeyiz. İktidar imkanlarını kullanarak tarihi tersine çevirmeye çalışanlar, karşılarında haklılığın örgütlü gücünü görüyor.

2013 Mayıs'ında yasağa, baskı ve zorbalığa karşı umudu örgütleyenler, ezilenlerin potansiyel imkanlarını birleştirip sokağa çıkanlar, **Haziran'da ezilenlerin ortak meşalesini tutuşturdu.**

Tarih, "Burada bir kıvılcımı ezeceksiniz, ama şurada burada veya orada, arkanızda ve önünüzde, her yerde alevler yükselecek. Bu gizli bir ateştir. Bunu asla söndüremezsiniz" diyen August Spies'i haklı çıkarı. 1886'da Şikago'da emeğin tarihsel kazanımları için ödenen bedeller, dünya ölçeğinde olduğu gibi bu coğrafyada da bir kez daha ezilenlerin bayrağında hak ettiği yeri alıyordu.

En büyük zararı insana veren; insanı kendine, emeğine, ilişkilerine, dünyaya ve yaşama yabancılaştıran kapitalizme karşı mücadele, giderek çap ve derinlik büyütüyordu. Sokaktaki buluşma, bir yanılla geçmişe diğer yanılla geleceğe uzanıyordu. Dünden öğrenenler, yenilgileri zaferlerle harmanlayarak yarını kazanmanın manifestosunu yazıyordu.

Gezi'nin sürekliliği, yine Gezi'yi doğru anlamaya; 31 Mayıs'ı Nurhakça, Haziran'ı Cevahir'ce okuyabilmeye bağlı. Gezi, gerçekte yalnızca gösteri, yalnızca slogan veya çatışma değildir. Bir yanılla, düzen içi araçların aşılması, arayış ve iradenin sokağa taşmasıdır; diğer yanılla, bir alternatif

arayışıdır; hem komünal hem devrimcidir; varolanı aşma, dayatılmanın reddetme ve alternatif için irade kullanma zemini.

Bu nedenle **Gezi, sandığa odaklanmak değil, 30 Mart'a Mahir'ce bakmaktır.** 1 Mayıs'a bu bilinç ve öngörü ile hazırlanmalıdır. Mayıs, sadece tarih olarak değil, "Birlik, Mücadele ve Dayanışma" günü olması itibarıyla da Haziran'ın öngünüdür. Hem işçi hem köylüdür; hem kadın hem erkektir; yoksulun, işsiz, ezilen ve sömürülen tüm kesimlerin günüdür; halkların kardeşlik ve yoldaşlaşma zemini; sınıfsız, sömürsüz, komünal bir geleceğin habercisidir.

1 Mayıs, tüm tarihlere ve coğrafyalara uzanan niteliğiyle, ezilenlerin enternasyonal bilincidir; emeği özgürleştirecek yolun manifestosudur; hem teori hem pratiktir; hem bedel hem kazanımdır.

1 Mayıs, ülkemizde öncelikle 1977'dir; bir yanılla katliam tari-

hidir, diğer yanılla halkların Devrimci Yol'unun ilanı; Türkiye'nin Marksizmi ışığında stratejik ufuklu mücadelenin miladıdır.

1 Mayıs, ezilenler arasındaki tüm farkların yerini ortaklaşmalara bırakması; anlama ve değiştirme diyalektiğinin, yani **Marks'ın 11. Tezi'nin tüm dillerde aynı anlama gelmesidir.**

30 Mart'ı seçim ufkuyula değil, devrim ufkuyula karşılayanlar için **1 Mayıs, Haziran direnişinin sınıfsal karşılığıdır;** Ali İsmaileri, Ahmetleri, Berkinleri,... mücadelede sürekliliğin ortak değerleri olarak bilince çıkarmanın ve ölümsüzleştirilenin somutlanmış biçimidir.

Bu bilinçle; sınıfsal, ulusal, cinsel kimliği veya inancı nedeniyle baskı altında olan tüm halk kesimlerini, Mayıs'a Haziran öngörüsüyle hazırlanmaya ve **ezilenlerin ortak meşalesini** harlamaya çağırıyoruz.

**10 NİSAN 2014
DEVİRİMCİ HAREKET**

Devrimcilik Adına Ortaklaşmış Değerlerin Sistemle İmtihani

Öyle sevmeliyiz ki birbirimizi, Kalıcı bir bahara dönüşmeli yoldaşlık iklimi. Birbirimizin gözlerinde açan güneşte ısıtılmalı üşüyen yerlerimizi. Rekabet, mülkiyet, meta nedir ki? Yoldaş ellerin kurduğu halay zincirinde Ve anlam yüklü ilişkilerin elektriginde eritebilmeli sistemin tüm izlerini...

Devrimcilik nedir?

Kime sorulsa, Matrix'teki **mavi hapi** değil **kırmızı hapi** seçeceğini söylerdi.

Bu, Alis Harikalar Diyarı'nda tavşanın peşinden deliğe girip yeni dünyalar keşfeden Alis için de geçerli. Benzer durum **Behrengi'nin Küçük Karabalık** kitabında da anlatılır. İnsanlar merak eder, araştırır, yeni ufuklara açılır.

Kitaplar böyle, iddialar da böyle. Ama gereklerini yerine getirmek söz konusu olunca, iş değişiyor. Bu, "herkes cennete gitmek istiyor ama kimse ölmek istemiyor" sözüne benzer.

İşte devrimcilik, tam da burada başlıyor. Kısaca; öte dünyayı beklemeden, verilenle yetinmeden, gerekirse bedel ödeyerek insana yakışan yaşam biçiminde ısrar etmek, o sınırsız zirveye doğru tırmanmaktır.

Rubin Carter'ın dediği gibi "İnsan için hapisaneden daha kötü olan şey, bir zihin hapisanesidir. İçinde olduğunu bilmez, bu yüzden kaçma isteği duymazsınız."

Devrimcilik, öncelikle zihin hapisanesinden kaçıdır; aklın ve giderek yaşamın özgürleştirilmesidir.

Ancak mesele, tanımdaki kadar basit değil. Sömürü ve hatta kölelik ilişkisi bile özgürlükle ifade edilir. "Çalışıp çalışmamakta özgürsün" denir. Gerçekte kast edilen özgür köleliktir. Öyle bir zorunluluklar zinciri kurulmuştur ki, bunun bırakılmı bilincine varıp özgürleşmeyi, dışına çıkıp farklı tercihler geliştirmek bile çok zordur.

Gidişattan memnun olmayan ve itiraz eğilimi taşıyan kesimler bile çoğu kez rutine yenilir. Çünkü rutin, gerçekte sistemin en büyük güvencesi en sağlam döşenmiş kolonlarıdır.

Alışkanlık, rutin ve sıradanlaşma, aynı sürecin öğeleridir. İnsan yaşamı giderek bir rutine girer, bu aynı zamanda alışkanlıklar dizilimidir. Bu dizilim içinde hemen her şey sıradanlaşmaya başlar. Bu durum, **törenlerle, özel günlerle** aşılmaktan çok yatıştırılmaya çalışılır. Ve yaşam genellikle, iş rutinine yeni rutinler ekleyerek kahvehanede, televizyonun karşısında, vb geçer.

Devrimcilik, rutinin dışına çıkmak olduğu kadar, aynı zamanda en sıradan olguya bile derinliğine bakabilme, dolayısıyla da **sıradanlaştırmama** durumudur. Örnek vermek gerekirse, sadece **tavus kuşunda** değil **serçede** de güzellikler, renk ve derinlikler görebilmektir.

Yoldaşlığı her birimde, her ilişkide ve her zeminde her gün yeniden üretme iddiası, bu konudaki düşünsel duruş ve motivasyon, bizlerin iddiası ve kimlik niteliği olduğu kadar, rutine meydan okuyabilmenin şifresi de olmalıdır. Bu şifre, aynı zamanda "Bir şeyi yapmak için onu çok sevmelisiniz. Bir şeyi sevmek için ona delice inanmalısınız." diyen Che'nin, devrimcilikteki ısrarında ve stratejik hedef ufkunda gizlidir.

Aslında devrimciler hiçbir şeyi sıradanlaştırmamalıdır. Bu, abartı değil; derinliğine inmek, kabukla yetinmemektir. Böyle bir yöntem, acıda da sevinçte de kişiye doğruyu görme ve doğru tavır takınma şansını verir.

Ne var ki devrimciliğin, **küçük burjuva** kimlikle deyim yerindeyse kol kola yürütülmesi, çoğu kez tam tersi sonuçlar doğurur. İlle de uçlaşma, ille de en özeline altının çizilmesi, yani olağanüstülük istenir. Halbuki **devrimcilik, yaşamın en sıradan anlarını dahi güzel ve anlamlı kılabilmek etkinliğidir. Bu doğru kavranıp gereği yerine getirildiğinde, moral grafiği tutsaklıkta bile her zaman yukarıyı gösterir.**

Devrimci zeminde küçük burjuva eğilimlerin yaygın olmasının nedeni nedir?

Öncelikle küçük burjuvanın kim olduğuna bakmak gerekiyor.

Genellikle aydın entelektüel çevre, yarı-aydın kişiler, serbest meslek sahipleri, vb küçük burjuva olarak bilinir. Bu tanım doğrudur, ancak eksiktir. Bunun yanında **köylülük** de bu sınıfta sayılır. Ne burjuva ne proleter olamayan, arada kalan köylünün ideolojik-kültürel duruşu küçük burjuvacıdır.

Bir küçük burjuva genelde olgulara anlık, biçimsel, refleksel, vb bakar. Deyim yerindeyse törenlerle, aşırılıklarla yaşar. Sıkça yer ve tercih değiştirir. Doyumsuzdur. Sabırsızdır. Kolaya kaçar. Gösteri kültürüyle beslenir. Devrimci kimliği sindirmekten çok, taraftar bilinciyle hareket eder. Bu nedenle, kendi dışındakileri rakip gibi görür; kolay kutuplaşır. Sürekli bir yarış halindedir. “İlk”ler, “en”ler ondadır. Doğru olana değil, ilgi çekici olana yönelir. Örnekleri oradan seçer. Rutin, küçük burjuvaya tadsız ve zor gelir. Bu nedenle rutine ilk o yenilir.

Devrimci zeminde küçük burjuva eğilimlerin yaygın olmasının birinci nedeni, küçük burjuva kesimlerin eğitilmiş olması ve devrimciliğin en kolay o ortamda kendine taraf bulmasıdır.

İkincisi, köylü taban büyük oranda sistem mağdurdur; kapitalizmin köylülüğü çözmesi oranında bir çeşit itiraz ve savunma halinde olur; dolayısıyla da devrimciliğe yatkın hale gelir.

Gorki, küçük burjuva için, “ O, her düğünde damat her gömmede ölüdür” der. Bu, küçük burjuvanın ne denli ‘ben’ eksenli hareket ettiğine işaret eder.

Bir **küçük burjuva** genelde olgulara anlık, biçimsel, refleksel, vb bakar. Deyim yerindeyse törenlerle, aşırılıklarla yaşar. Sıkça yer ve tercih değiştirir. Doyumsuzdur. Sabırsızdır. Kolaya kaçar. Gösteri kültürüyle beslenir. Devrimci kimliği sindirmekten çok, taraftar bilinciyle hareket eder. Bu nedenle, kendi dışındakileri rakip gibi görür; kolay kutuplaşır. Sürekli bir yarış halindedir. “İlk”ler, “en”ler ondadır. Doğru olana değil, ilgi çekici olana yönelir. Örnekleri oradan seçer.

Rutin, küçük burjuvaya tadsız ve zor gelir. Bu nedenle rutine ilk o yenilir.

Kürtlerde rastladığımız mitolojik anlatımlar, tanrılaşmalar, “en”ler ve “ilk”ler hep bu anlama gelir.

Küçük burjuva, her zaman hak-

lı çıkmak ister, bir devrimci ise doğruyu bulmak ister.

Tüm bu özellikler, küçük burjuvayı sanıldığı aksine daha zayıf ve kaypak yapar.

Bir şeyin ne olduğunu öğrenmeden onu tartışmayı öğrenmek, rekabet kültürüdür. Kimileri böyle var olur. **Bütün bunlar aynı zamanda, vermeye değil almaya alıştırılmış toplumun bireydeki yansımasıdır.**

Rutini yenememek aynı zamanda üretimsizliktir; bir tüketim halini beraberinde getirir. Yeni tanışılan veya sıkça görüşülmeyen kişilere ilgi, olsa olsa keşfedilmemiş, dolayısıyla da tüketilmemiş yanları sebebiyledir. Bu, aynı zamanda ilişkilerin bir tüketim sü-

Rutini yenememek aynı zamanda üretimsizliktir; bir tüketim halini beraberinde getirir. Yeni tanışılan veya sıkça görüşülmeyen kişilere ilgi, olsa olsa keşfedilmemiş, dolayısıyla da tüketilmemiş yanları sebebiyledir. Bu, aynı zamanda ilişkilerin bir tüketim süresinin olduğunun, yani tüketerek yaşandığının göstergesidir. Aslında bu eğilim, yaşamın hemen her kesitinde vardır. Yeni olan, ilk olan heyecan vericidir. Deyim yerindeyse yaşam böyle akar. Yeni tanıdığımız insanların bilemediğimiz ve belki olmayan niteliklerine ilgi duyarız. Benzer şekilde ilk tanışma heyecanı karşımızdaki için de geçerlidir. Bunu ikili ilişkiye indirgediğimizde diyebiliriz ki, insanın arayışı niteliğe değil ilk heyecana yöneldiğinde; tanışmanın ilk etabında, keşfedilmemiş yanlarımızı paylaştırır, muhababımızın keşfetmediğimiz yanlarını paylaşıyoruz.

resinin olduğunun, yani tüketerek yaşandığının göstergesidir. Aslında bu eğilim, yaşamın hemen her kesitinde vardır. Yeni olan, ilk olan heyecan vericidir. Deyim yerindeyse yaşam böyle akar. Yeni tanıdığımız insanların bilemediğimiz ve belki olmayan niteliklerine ilgi duyarız. Benzer şekilde ilk tanışma heyecanı karşımızdaki için de geçerlidir. Bunu ikili ilişkiye indirgediğimizde diyebiliriz ki, insanın arayışı niteliğe değil ilk heyecana yöneldiğinde; tanışmanın ilk etabında, keşfedilmemiş yanlarımızı paylaştırır, muhababımızın keşfetmediğimiz yanlarını paylaşıyoruz. Ve keşif, yani tanıma gerçekleştiğinde, bir tüketim ve anlamsızlaşma yaşanır. Gerçekte keşfettiğimizde daha çok sevmek gerekirken tersi olur. Çünkü **paylaşılan, nitelikten çok heyecandır.**

Görüldüğü gibi, yaşadığımız pek çok sorun, **küçük burjuva** niteliklerle yakından ilintilidir. İşte devrimcilik, bu akışı da tersine çevirmeyi gerektirir.

Neden az tanıdığımızı daha çok ilgi gösterelim; neden tanıdıkça tüketeceğimize, bu tanışıklığı bir iç içe geçme, ortaklaşma ve değer büyütme olarak değerlendirmeyelim?

Küçük burjuva kültürün panzehiri nedir?

Küçük burjuva kültürün panzehiri devrimcileşmektir; bireyciliği toplumsallıkla yenmektir.

İnsan havuzu içinde yüzerken yalnız olunabileceğini bilmek, yalnızken bile çok olabilmek, birey eksenli sisteme karşı direnebilenin anahtarıdır.

“Kişisel olan da toplumsaldır, toplumsal olan da kişiseldir.” diyerek işe başlamak gerekiyor. Özel-genel diyalektiği içinde her şeyimiz birbirimizi ilgilendirmeli. İnsan toplumsal bir varlıktır. O yanı yok edildiği oranda hayvandır. Özgür değildir. O halde direnç de bu yok edilmek istenen noktadan başlamalıdır.

Sistemin en çok korktuğu şey, sistemin ortak hareketidir. 12 Eylül döneminde 3 kişinin bir araya gelmesinin dahi yasaklanmasının sebebi budur. Ortak hareket, dayanışma, birbirini sahiplenme kültürü, emperyalizmin dayattığı bireyci, mülkiyetçi kültürün antitezidir.

Tabii bir araya gelmek, ortaklaşmanın tadına ve imkanlarına bir anda vurduramaz. Bu, sadece ilk adımdır. Ortaklaşma zeminlerinden (örgütsel olan, ailevi olan, vb) ayrışma ve giderek uzaklaşmaların çıkması da mümkündür. **Araç, tek başına iş görmez.** Doğru işlevlendirilmesi gerekiyor. Bunun için sadece niyet, sadece kararlılık ve istek de yetmez. Doğru bilgi, birikim ve uygulama iradesi gerekiyor.

Örgütsel çatı altına girildikten sonra bile (bu kişiye göre değişse de), yıllarca sistemin alıştırdığı davranışların ve öğrettiği normların etkisi devam eder. Öğretilmiş olan rekabetten de, yarış ve iddiadan da vazgeçilmez. Halbuki bunlar, **mülkiyetçi burjuva kültürle kurulmuş en güçlü bağlardır.**

Bu nedenle ilkin, korunaklar oluşturmak durumundayız. Bunların başında, örgütsel ortama dair **pozitif önkabuller** gelir.

Bütünün her noktasına sıcak değebilmenin yollarını aramak gerekiyor. Bu, aynı zamanda politikleşmenin ve örgütlülük bilincinin testidir. Hepimiz her şeyi yapamayacağımıza ve her birimi tanıyıp her yoldaşımıza dokunamayacağımıza göre; pozitif önkabulleri, yani örgütsel bilinci yaşamın her noktasında yeniden üretebilmeli, yalnız bırakıldığıımızda bile bütünün çoğaltıcı elektrikliğini hissedebilmeliyiz.

Aslında hiç kimse sıfır noktasında değildir. Pek çok konuda feodal veya burjuva normların ağırlığı altında olsak da, nerede nasıl davranmak gerektiğini bilmek, özel davranılmadığı sürece zor değildir.

Örgütsel işleyişi bir takım çalışmasına benzetebiliriz. Kaleci-den savunma oyuncusuna, gol hazırlayıcısından golcüyeye kadar takım bir bütündür. Santrafor, gol attığında kaleci de sevinir. Savunmadaki, alkışlanma ihtimali zayıf olan bir noktada oynar, ama atılan golde kendisinin de rolü olduğunu, her bireyin ayrı ayrı rolünü eksiksiz oynaması sonucu tüm takımın kazandığını bildiği için, bizzat kendisinin gol atıp alkışlanmasını bir ihtiyaç olarak görmez. Onbinlerce kişiden oluşsa ve hangi görevi yerine getiriyor olursak olalım, örgütsel yaşam da böyle bir bütünsel işleyiş olarak değerlendirilmelidir.

Biz, doktorun veya mühendisin yerine geçecek değiliz; matematiği de fiziği de yeniden yazmıyoruz. Ama, sosyal bilimler farklıdır. Varolanı değerlendirirken de alternatif üretirken de biz, bir üniversite hocasından daha kapsamlı verilerle hareket edebiliriz. Bir insanın içinde psikologdan daha fazla derinleşebilme, kendin gibi yaşamayı da anlayabilme kapasitesidir bu. Hoşgörümüz de genişliğimiz de buradan geliyor.

Sanıldığı aksine, örgütsel yaşamın dolayısıyla da yoldaşlığın gereği, tek tip insan üretmek değildir. Eğitimle de disiplinle de amaçla-

nan, bir çeşit **kişilik asimilasyonu** değil, kişinin yetenek ve birikimlerinin geliştirilmesi ve programatik gereklilikler dahilinde üretken kılınmasıdır. Bu aynı zamanda kadro anlayışıyla da ilintili bir durumdur. Yürütülecek mücadelenin niteliği, ona uygun kadrolar gerektirir. Herkesin her şeyi yapamayacak olması ise, görev paylaşımında ifadesini bulan ve gerçekte birbirini tamamlama anlamına gelen örgütsel bütünlükle aşılar. Tam da bu bağlam ve işleyiş içinde yoldaşlar, birbirinin rakibi değil tamamlayıcıdır; birbiriyle yarışacaksa bile bu, birinin diğerini gözetmesi için olur.

Kutuplaşmak, yarışmak, yapay ayırım noktaları oluşturmak bize yakışmaz. Bu eğilimler önlenemediğinde, her birimizdeki ben, giderek örgütsel bene dönüşür. Bu konuda hepimize sorumluluklar düşer. Nasıl ki koca bir yaşam biçimi, birkaç disiplin hareketine indirgenmemesi gerekiyorsa, koca yapı da tekil bir fiile indirgenmemelidir.

Disiplinin abartılması, bir çeşit tarikat kültürüdür; yanlış bir eğitim anlayışının devamıdır. Benzer şekilde, devrimciliği kimi kavga figürlerine indirgemek, aracı amaç haline getirmektir. Ve sonuçta ortaya, suç-ceza grafiğine ve kimi fiillere indirgenmiş sığ ve kısır bir yaşam biçimi çıkar.

Biz istemesek de o kadar çok şey iç içe geçer ki, ne “bir bilen” kadrolarla ne de tüzüklerle sorunu aşmak yeterli olmaz. Bu çatı altına gelmeden öğretmen-öğrenci ilişkisinden, anne-baba ilişkisinden, kitaplardan, mahalleden, toplum içinde öne çıkmış sözü dinlenen insanlardan, din büyüklerinden öğrenilmiş o kadar çok yanlış var ki, bunları ayıklamak ve bir yöntem dahilinde doğruyu uygulayıp yanlış süzmek sanıldığından da zordur.

Bir şey aynı anda birden çok niteliği bağrında taşıyabilir. Hem iyi hem kötü, hem doğru hem yanlış olabilir. Bizler, iç içe geçmişliğe

rağmen doğruyu bilmeli ve onu yaşayabilmeliyiz. Bunun yolu ne aşısı ne de perhizdir. Her olgu, sahip olduğu tüm nitelikler açısından bir bütün halinde doğru değerlendirilmeli, sisteme ait olanla alternatif olan ayrıştırılabilmelidir.

Kimliği doğru algılamak...

Kimliği doğru algıarsak, abartısız her ânın özel bir yaşam biçimini yakalarız. Ve gündemimize aldığımız seçim dahil hemen tüm pratik görevler, kimliğin genel gereklerinin yanında ikincilleşir. **Çünkü her an ve yaptığımız her şey anlamlı hale gelir.**

Biz, "Her şeyini paylaşma hissi, sevgiliyi yaşamın bütününde var eder." diyen bir yapıyız. Aynı şekilde, her şeyini paylaşma hissi ilişkileri kardeşlikten öte bir yoldaşlığa taşır. **Bunlar üzerine biraz düşünelim, her şeyini paylaşarak yaşamın bütününde sevgili veya yoldaş olmak ne demek?**

"Kıvrıntı değil dünyayı istiyoruz" diye bir sloganımız var. **Aslında bize her konuda kıvrıntı veriliyor. Bu, genellikle kimi haklar konusunu akla getirir. Halbuki mecbur bırakıldığımız yaşam biçimine bakıldığında, ne sevinçlerimizi ne acılarımızı istediğimiz gibi yaşayamadığımız, bu konuda da kıvrıntı ile yetinmemiz istendiği görülür.**

Devrimciliğin, sıradan itirazdan, muhalefet vb olgulardan farkı; redle yetinmemesi, alternatif üretmesidir. Devrimcilik, sınıflı toplumun sebep olduğu tüm kötülüklerin kaynağını saptama, çözüm ve alternatif üretme sanatıdır. Bu, aynı zamanda alternatifin, yaşamın tüm kesitlerinde üretilmesini gerektirir.

Ben olgusu, öznel ve mülkiyet ilişkileri, başlı başına bir alandır; "mülkiyet kötüdür, hırsızlıktır." deyip geçilecek bir konu değildir; öyle ki, örneğin sevincini, üzüntünü, ihtiyaçlarını bencilce öne çıkarmak da bir sorun olarak görülmelidir.

Doğrular elbette bir paket de-

ğildir, ama hemen her konuda doğrularımız olabilmelidir.

Kapitalizmin içinde yaşadığımız için; ilişkilerin, değerler ve kültürün iç içe geçtiği yerde ayrıştırma yapabilmeli, neyin nerede başlayıp nerede bittiği doğru tespit edilmelidir. Bunun için, bir şeyin aynı anda hem o hem öteki olabilmesi gerçekliği, yönetsel önemdedir.

Bir tek bu konu bile, üzerinde kapsamlı durulmayı gerektiriyor.

Öncelikleri saptamak için program yapmamız, anlaşılır olmak için olguları kategorize etmemiz, **bakış açısını ve algıyı köşelileştirmemeli.**

Felsefe bize, doğrunun birden çok olduğunu gösterir. Bunu istismar etmediğimiz sürece, ufkumuz da anlayabilme kapasitemiz de büyür.

Bugün deyim yerindeyse, doğrular sol adına tekleştirilmeye çalışılıyor. Ve bu durum solda bir çeşit **tekel** oluşturuyor.

Binyıllara yayılan süzme ve yöntemleştirme işinin finali olan Marksizm, oradaki derinliğe yakışmayan muhataplıklarla aşındırılırken, yerine bir fikri sistematik değil, bir kafa karışıklığı konuyor. **Mitolojik olan mutlaklaştırılıyor** veya bilimsel olan mistik olanla, diyalektik olan doğma olanla harmanlanıp fikri alan da sistemin vurularına açık hale getiriliyor.

Bugün, **seçim** dahil pek çok konuda yıllardır oturmuş normlar ve alternatif çalışma tarzları yerine, sisteme öykünen tarzların yaygınlaşması bu bağlamda tesadüf değil-

Bu nedenle ilkin, korunaklar oluşturmak durumundayız. Bunların başında, örgütsel ortama dair pozitif önkabuller gelir. Bütünün her noktasına sıcak değebilmenin yollarını aramak gerekiyor. Bu, aynı zamanda politikleşmenin ve örgütlülük bilincinin testidir. Hepimiz her şeyi yapamayacağımıza ve her birimi tanıyıp her yoldaşımıza dokunamayacağımıza göre; pozitif önkabulleri, yani örgütsel bilinci yaşamın her noktasında yeniden üretebilmeli, yalnız bırakıldığımızda bile bütünün çoğaltıcı elektriğini hissedebilmeliyiz.

dir.

Başkaları, gündelik hayatın bir çeşit **hipnoza** ve uyuşma aracına dönen sıradanlığını aşmak için, yine uyuşma veya gerçeklikten kaçma yöntemleri deneyebilir. Veya "Kadın yemek değil devrim yapar." gibi yönetsel sığlıklara düşebilir. Bizim bu tür zorlama araçlara ihtiyacımız olmamalıdır. Son zamanlarda solda hemen herkes, kadını **kotayla** yönetime taşıma derdinde, bizim kadın yoldaşlarımız kotaya ihtiyaç duymadan o süreci zaten tamamlamış durumda.

Genel anlamda örgütsel yaşamı, özel olarak bu zeminde oluşmuş her birimi, bütünü bir parçası olarak görür ve ne yapıyor olursak olalım stratejik ufkunu, dolayısıyla da kimliğimizin temel niteliklerini unutmadan hareket edebilirsek, göreceğiz ki, devrimci görevlerin büyüğü-küçüğü olmayacağı gibi, **sanatsal olanından siyasal olanına kadar** birimlerin de birbirinden öz itibarıyla farkı olmaz.

Yoldaşlığı her birimde, her ilişkide ve her zeminde her gün yeniden üretme iddiası, bu konudaki düşünsel duruş ve motivasyon, bizlerin iddiası ve kimlik niteliği olduğu kadar, **rutine meydan okuyabilmenin şifresi** de olmalıdır. Bu şifre, aynı zamanda "Bir şeyi yapmak için onu çok sevmelisiniz. Bir şeyi sevmek için ona delice inanmalısınız." diyen Che'nin, devrimcilikteki ısrarında ve stratejik hedef ufkunda gizlidir.

Teoman Yoldaşı Kavgamızda Yaşatacağız!

O sonsuzluk anı geldi mi

Yoldaşların ardından

Gözyaşı değil karanfil dökmeli

Ağıtla değil marşla yolcu etmeli

Öfkeyi bilince katıp bıraktığı mirası bilemeli.

O sonsuzluk anı geldi mi

Bir karanfili öper gibi

Daha çok bütünleşir gibi

Bir tohumu çoğaltır gibi

Kalbimize ve bilincimize ekmeli

Ey efelerden Mine'ye

Gelenekten bugüne uzanan

Halklaşmanın ve yoldaşlaşmanı doruğu.

Kim ölüm diye tanımlayabilir

Bu bayraklaşmaya özdeş yolculuğu?

Bir devrimci daha,

Devrimin göğünde yıldızların arasında yerini aldı.

Bir Devrimci Yolcu daha sonsuzluk kervanına katıldı.